ŚWIDWIN POŁCZYN-ZDRÓJ BRZEŻNO SŁAWOBORZE RĄBINO

Zachodniopomorska Grupa Doradcza

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

na lata 2009 - 2015

Stowarzyszenie LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA- „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”

Aktualizacja Luty 2011

Spis treści

WPROWADZENIE 3
1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU 4
1.1. Dane podstawowe 4
1.2. Opis procesu budowania partnerstwa 4
1.3. Charakterystyka członków i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD 6
1.4. Struktura Rady 10
1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego 10
1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego 11
1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD 11
2. OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI 12
2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD 12
2.2. Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe 13
2.3. Ocena społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej 18
2.4. Specyfika obszaru 30
3.ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR 32
3.1. Analiza SWOT 32
3.2. Wnioski 37
4. OKREŚLENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH LSR ORAZ WSKAZANIE PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ 38
5.OKREŚENIE MISJI LGD 44
6.WYKAZANIE SPÓJNOŚCI SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR 45
7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR 47
8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR 48
9.OKREŚLENIE PROCEDURY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR 49
10. OKREŚLENIE BUDŻETU LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI 62
11.OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA I KONSULTACJI LSR 66
12.OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR 68
12.1. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju 68
12.2. Podmioty biorące udział we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju 69
12.3. Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju 69
13.ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY WŁASNEJ 71
14.OKREŚLENIE POWIĄZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJETYM LSR 73
14.1. Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym 73
14.2. Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym 76
14.3. Dokumenty strategiczne na poziomie lokalnym 78
15. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR 80
16.PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH 81
17.ZAŁĄCZNIKI 84

WPROWADZENIE

Posiadanie wizji rozwoju, dla której realizacji są podejmowane odpowiednie działania, jest we współczesnej gospodarce koniecznością każdego podmiotu. Dotyczy to także jednostek samorządu terytorialnego i ich stowarzyszeń, które biorą udział w konkurencji globalnej o ograniczone zasoby i czynniki rozwoju.

Na poziomie społeczności lokalnej znaczenia nabiera współdziałanie pomiędzy różnymi podmiotami reprezentującymi sektor prywatny, społeczny i publiczny w formie Lokalnych Grup Działania. Inicjatywy oddolne podejmowane wspólnie przez te jednostki mają szansę realizacji tylko wówczas, gdy oparte są na solidnych podstawach zapisanych w dokumentach strategicznych. Jednym z takich dokumentów jest Lokalna Strategia Rozwoju. Jest ona dokumentem niezbędnym dla Lokalnej Grupy Działania przy realizacji Osi Leader w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013. Lokalna Strategia Rozwoju bazuje na maksymalnym uwzględnieniu potencjału poszczególnych podmiotów i osób tworzących partnerstwo. Zawiera cele i kierunki rozwoju na lata 2009–2015, które wypracowane zostały w oparciu o analizę SWOT oraz szerokie konsultacje społeczne z mieszkańcami obszaru LGD. Osiągnięcie sukcesu przez realizację wytyczonych celów zależne będzie od zaangażowania poszczególnych podmiotów w budowanie wizji Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” w 2015 roku.

Niniejszy dokument przygotowany został dla Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” obejmującej obszar pięciu gmin położonych na terenie powiatu świdwińskiego w województwie zachodniopomorskim. W skład Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” wchodzą: Gmina Świdwin, Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój, Gmina Brzeżno, Gmina Sławoborze i Gmina Rąbino. Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana na lata 2009–2015. Tak przyjęty przedział czasowy wynika przede wszystkim z koniecznej do zachowania zgodności z innymi dokumentami planistycznymi i strategicznymi na poziomie województw i całego kraju. Owa zgodność daje gwarancję, że wydatkowanie przypadających środków nie będzie przypadkowe, lecz zgodne z celami polityki regionalnej Unii Europejskiej i Polski.

Strategia została opracowana w partnerstwie pomiędzy mieszkańcami obszaru Lokalnej Grupy Działania a ekspertami z Zachodniopomorskiej Grupy Doradczej Sp. z o.o. ze Szczecina. W toku opracowywania strategii prowadzono badania ankietowe oraz konsultacje społeczne, w których mieszkańcy obszaru mieli możliwość wyrażenia swojego zdania na temat mocnych i słabych stron obszaru, jak również problemów, z jakimi się borykają na co dzień. Na tej podstawie stwierdzić można, że Lokalna Strategia Rozwoju jest adekwatna do istniejącej sytuacji, a działania, które zostały w niej opisane, przełożą się na zaspokojenie potrzeb społeczności lokalnej i dynamiczny rozwój obszaru.

1. CHARAKTERYSTYKA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA JAKO JEDNOSTKI ODPOWIEDZIALNEJ ZA REALIZACJĘ LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

1.1. Dane podstawowe

Nazwa: Lokalna Grupa Działania – „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”
Status prawny: Stowarzyszenie
Data wpisu do Krajowego Rejestru Sadowego: 03.09.2008 r.
Nr wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego: 0000312947

Cele Stowarzyszenia zapisane w statucie:

1. Opracowanie i realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) w rozumieniu ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, przepisów wykonawczych do tej ustawy oraz przepisów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013, (PROW).
2. Podejmowanie inicjatyw i działań mających na celu pobudzenie aktywności społeczności lokalnych oraz ich czynny udział w opracowywaniu i realizacji LSR.
3. Upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich położonych w obszarze działania LGD.
4. Propagowanie działań na rzecz realizacji LSR w obszarze działania LGD, pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania LSR, w tym z programów pomocowych.
5. Promocja obszarów wiejskich położonych w obszarze działania LGD.
6. Udzielanie wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów i pozyskiwania środków na ich realizację, w tym z programów pomocowych.

Lokalna Grupa Działania Powiatu Świdwińskiego powstała i działa na podstawie przepisów:

1. Ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. U. Nr 64, poz. 427 późn. zm.).
2. Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855 z późn. zm.).
3. Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia Rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich
   (Dz. Urz. UE l277 z 21.10.2005 r. str.1) oraz postanowień niniejszego Statutu.

1.2. Opis procesu budowania partnerstwa

Z inicjatywą utworzenia Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego”, w maju 2008 roku, wyszli przedstawiciele lokalnych władz samorządowych w osobach zastępcy wójta Gminy Świdwin Zdzisława Pawelca oraz starosty powiatu świdwińskiego Mirosława Majki.

Podczas spotkań nieformalnych dokonano analizy korzyści, jakie są możliwe do osiągnięcia na rynku lokalnym, szczególnie na terenach wiejskich, w ramach LGD. Inicjatorzy przygotowali

informacje poświęcone możliwościom utworzenia partnerstwa na obszarze gmin wiejskich i wiejsko-miejskich powiatu świdwińskiego w ramach PROW. Ponadto dokonano wyboru gmin wchodzących w skład planowanego LGD i wyznaczono spotkanie założycielskie na 24 lipca 2008 roku. Koordynatorem przedsięwzięcia została gmina Świdwin, jako inicjator działań.

Podczas spotkania dokonano wyboru nazwy Stowarzyszenia spośród zgłoszonych propozycji m.in. „Świdwińska lokalna grupa działania”, „Nasza wieś – powiat świdwiński”, „Inspirujemy, działamy, Lokalna Grupa Działań Powiatu Świdwińskiego” czy „Lokalna Grupa Działania Powiatu Świdwińskiego”. Zdecydowano się na przyjęcie „LGD Powiatu Świdwińskiego”. Ustalono, że siedziba Stowarzyszenia będzie mieścić się przy ul. Kołobrzeskiej 43. Przyjęto również Statut Stowarzyszenia. Został wybrany komitet założycielski w skład którego weszło pięć osób: Zdzisław Pawelec (gmina Świdwin), Krzysztof Majewski (gmina Rąbino), Jerzy Anielski (gmina Brzeżno), Zofia Langowska (gmina Brzeżno) i Jadwiga Nowakowska (gmina Sławoborze). Członkowie komitetu zostali zobowiązani do zajmowania się wszelkimi czynnościami związanymi z rejestracją Stowarzyszenia oraz zwołania pierwszego walnego zebrania, podczas którego wybrane zostaną władze Stowarzyszenia na czteroletnią kadencję.

Pierwsze Walne Zebranie Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” zwołane przez Komitet Założycielski odbyło się 8 sierpnia 2008 roku. Podczas Walnego Zebrania dokonano wyboru Przewodniczącego i Sekretarza zebrania, wybrano również Zarząd i Komisję Rewizyjną.

W celu opracowania Lokalnej Strategii Rozwoju Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” przyjęto następujące założenia:

1. uspołecznienie procesu budowy strategii, czyli zaangażowania w pracę przedstawicieli samorządu, podmiotów gospodarczych i organizacji społecznych funkcjonujących na terenie obszaru LGD oraz lokalnych liderów i ekspertów,
2. weryfikacja bieżąco wykonanych prac nad Strategią,
3. wdrożenie rozbudowanej sfery realizacyjnej dla konkretnych działań oraz instrumentów organizacyjnych.

Tak przyjęte założenia można zrealizować przy wykorzystaniu metody społecznego planowania spełniającej te wymagania. Ponadto metoda ta pozwala, przy budowaniu Strategii na połączenie wysiłku zespołu konsultantów z odbiorcą Strategii, a więc lokalną społecznością. Niezwykle ważny jest fakt, iż jest to metoda pozwalająca - przez bezpośredni kontakt - na skuteczne zaangażowanie się konsultantów w realizację opracowania strategii oraz ich identyfikację z gminami stanowiącymi obszar LGD. Opracowanie Lokalnej Strategii Rozwoju powierzone zostało na mocy umowy zawartej pomiędzy Lokalną Grupą Działania -„Powiatu Świdwińskiego” a Zachodniopomorską Grupą Doradczą Sp. z o.o. ze Szczecina zespołowi w składzie:

1. Małgorzata Jankowska – Menedżer Projektu,
2. Edyta Pawlak – Ekspert,
3. Agnieszka Kieruzel – Doradca,
4. Michał Wichert – Doradca.

Z ramienia Lokalnej Grupy Działania w opracowaniu Strategii udział brała Agnieszka Brodowska – Pełnomocnik ds. Opracowania LSR.

Pierwszym etapem budowy strategii była szczegółowa charakterystyka istniejącej sytuacji, a więc opracowanie raportu o stanie obszaru. Na tym etapie określono skład Zespołu Opracowującego Lokalną Strategię Rozwoju oraz harmonogram prac. Przy budowie raportu oprócz analizy dostępnych danych, posłużono się także metodą ankietyzacji lokalnej społeczności w celu diagnozy problemów z jakimi się ona boryka oraz jej potrzeb. Diagnoza stanu, jak i cała strategia nie skupia się jedynie na zagadnieniach gospodarczych, lecz w sposób zintegrowany obejmuje wszystkie istotne dziedziny

lokalnej rzeczywistości, poczynając od środowiska - jako uwarunkowania elementarnego - poprzez dziedzictwo kulturowe, infrastrukturę techniczną, gospodarkę, infrastrukturę społeczną po zarządzanie. Efekty tych prac zostały zawarte w niniejszym opracowaniu.

Podczas przeprowadzenia konsultacji społecznych w dniach od 24 do 28 listopada 2008 roku, przeprowadzono Analizę SWOT obszaru, określono ostatecznie misję, cel nadrzędny i cele szczegółowe oraz zaproponowano przedsięwzięcia, które powinny być zrealizowane na obszarze LGD. Konsultacje prowadzono Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego, która oparta jest na:

1. pracy grupy planującej,
2. wizualizacji,
3. osiąganiu konsensusu.

Na spotkaniu wstępnie przyjęto także ramę logiczną strategii i plan operacyjny oraz zarys systemu nadzoru nad realizacją Lokalnej Strategii Rozwoju.

1.3. Charakterystyka członków i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

Zgodnie z §9 Statutu Stowarzyszenia LGD -„Powiatu Świdwińskiego” członkiem zwyczajnym stowarzyszenia może zostać osoba fizyczna lub prawna.

Zasady i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD oraz prawa i obowiązki członków zostały określone w paragrafach od 9 do 13 Statutu Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania – „Powiatu Świdwińskiego”.

Członkowie założyciele, w tym komitet założycielski, zostali wybrani podczas zebrania założycieli w dniu 24 lipca 2008 roku w Świdwinie.

Tabela 1.1. Członkowie założyciele – osoby prawne

l.p.	Nazwa	Siedziba	Osoba reprezentująca jednostkę (imię i nazwisko)	Funkcja w LGD	Sektor
1	Gmina Sławoborze	Sławoborze	Waldemar Jeznach (Wójt)	Członek	publiczny
2	Gmina Rąbino	Rąbino	Krzysztof Majewski (Wójt)	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej	publiczny
3	Gmina Świdwin	Świdwin	Zdzisław Pawelec (Zastępca Wójta)	Prezes Zarządu	publiczny
4	Gmina Brzeżno	Brzeżno	Jerzy Anielski (Zastępca Wójta)	Członek	publiczny
5	Gmina i Miasto Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	Danuta Kozik (Zastępca Burmistrza)	Członek Komisji Rewizyjnej	publiczny
6	Starostwo powiatowe Świdwin	Świdwin	Mirosław Majka (Starosta)	Członek	publiczny
7	Stowarzyszenie Towarzystwo Pracy Twórczej	Rzepczyno gm. Brzeżno	Zofia Langowska	Skarbnik Zarządu	społeczny
8	Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych "Kariatyda"	Sławoborze	Alina Kalecińska	Członek	społeczny

9	Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych	Świdwin	Krystyna Wojnicka	Członek	społeczny
10	Ochotnicza Straż Pożarna Rokosowo	Rokosowo gm. Sławoborze	Marek Kuźma	Członek	społeczny
11	Ochotnicza Straż Pożarna Brzeżno	Brzeżno	Grzegorz Surmiak	Członek	społeczny
12	Ochotnicza Straż Pożarna Bierzwnica	Bierzwnica gm. Świdwin	Krzysztof Siubdzia	Sekretarz Zarządu	społeczny
13	Ochotnicza Straż Pożarna Rusinowo	Rusinowo gm. Świdwin	Mieczysław Kozicki	Członek	społeczny
14	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”	Połczyn-Zdrój	Wiesław Partacz	Wiceprezes zarządu	gospodarczy
15	GLKS „Jedność Łąkowo”	Łąkowo gm. Świdwin	Ryszard Pawlonka	Członek	społeczny

Źródło: Lista obecności Zebrania Założycielskiego LGD- „Powiatu Świdwińskiego” z dn. 24.07.2008 r.

Uchwałą Zarządu Stowarzyszenia na Rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda” nr 2/2008 z dnia 4 grudnia 2008r. do reprezentowania stowarzyszenia została wyznaczona również Pani Grażyna Zakonek.

W Wyborach Samorządowych dnia 21.11.2010r. został wybrany nowy Wójt Gminy Sławoborze Pan Marcin Książek. Zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Sławoborze nr XXII/115/2008 z dnia 24.10.2008 roku do reprezentowania Gminy Sławoborze w Lokalnej Grupie Działania –„Powiatu Świdwińskiego” jest wyznaczony Wójt Gminy – Pan Marcin Książek.

Tabela 1.2. Członkowie założyciele - osoby fizyczne, w tym prowadzące działalność gospodarczą

Lp.	Imię i nazwisko	Miejscowość	gmina	Sektor
1.	Katarzyna Horoch-Tomczak	Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	gospodarczy
2.	Justyna Małolepszy	Sławoborze	Sławoborze	społeczny
3.	Emilia Wiszniewska	Świdwin	Świdwin	społeczny
4.	Tomasz Kowalczyk	Świdwin	Świdwin	społeczny
5.	Beata Stosio	Słowieńsko	Sławoborze	społeczny
6.	Adam Cygan	Brzeżno	Brzeżno	gospodarczy
7.	Marek Brodzik	Brzeżno	Brzeżno	gospodarczy
8.	Jadwiga Nowakowska	Sławoborze	Sławoborze	gospodarczy
9.	Janina Kobierska	Biała Góra	Rąbino	społeczny

Źródło: Lista obecności Zebrania Założycielskiego LGD- „Powiatu Świdwińskiego” z dn. 24.07.2008 r.

Tabela 1.3. Skład komitetu założycielskiego

Lp.	Nazwa	Imię i nazwisko	Miejscowość	Gmina
1.	Urząd Gminy Rąbino	Krzysztof Majewski	Rąbino	Rąbino
2.	Urząd Gminy Brzeżno	Jerzy Anielski	Brzeżno	Brzeżno
3.	Urząd Gminy Świdwin	Zdzisław Pawelec	Świdwin	Świdwin
4.	Zakład Produkcji Drzewnej TARTAK	Jadwiga Nowakowska	Sławoborze	Sławoborze
5.	Stowarzyszenie Towarzystwo Pracy Twórczej	Zofia Langowska	Rzepczyno	Brzeżno

Źródło: Lista obecności Zebrania Założycielskiego LGD- „Powiatu Świdwińskiego” z dn. 24.07.2008 r.

Tabela 1.4. Członkowie LGD

L.p.	Imię i Nazwisko /Nazwa	Funkcja w LGD	Miejscowość	Gmina	Sektor	Data przystąpienia
1.	Halina Cybul	Członek	Ząbrowo	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
2.	Iwona Dziekan	Członek	Smardzko	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
3.	Beata Gadzinowska	Członek Rady	Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	Społeczny	05.12.2008
4.	Beata Wróblewska	Członek	Oparzno	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
5.	Marian Kaniuk	Członek	Smardzko	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
6.	Józef Nowakowski	Członek	Sławoborze	Sławoborze	Gospodarczy	05.12.2008
7.	Ewa Dmytryk	Członek rady	Świdwin	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
8.	Stowarzyszenie Przyjaciół Kluczkowa, reprezentowane przez: Danuta Szymurska Anna Dymińska	Członek Rady członek	Kluczkowo	Świdwin	Społeczny	05.12.2008
9.	Usługi budowlane i kamieniarskie Jan Zybert	Członek	Sławoborze	Sławoborze	Gospodarczy	30.04.2010
10.	Andrzej Hapka	Członek	Ostre Bardo	Połczyn-Zdrój	Społeczny	30.04.2010
11.	Iwona Piotrowicz	Członek	Niemierzyno	Świdwin	Społeczny	30.04.2010
12.	Grzegorz Czarny	Członek	Świdwin	Świdwin	Gospodarczy	30.04.2010
13.	Zachodniopomorski oddział Stowarzyszenia Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi EKOLAND, reprezentowany przez: Edyta Jaroszewska-Nowak i Angelika Szcześniak	Członek	Kluczkowo	Świdwin	Społeczny	30.04.2010
14.	Centrum Kultury w Połczynie-Zdroju Ewa Tokarska	Członek	Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	Publiczny	30.04.2010
15.	Ochotnicza Straż Pożarna Kołacz Andrzej Popenda	Członek	Połczyn-Zdrój	Kołacz	Społeczny	30.04.2010
16.	Wojskowe Koło Łowieckie nr 43 „Cyranka” Jan Jaszczyk	Członek	Świdwin	Świdwin	społeczny	30.04.2010
17.	PPHU „CONSTRUCTIVA” Dariusz Sielicki	Członek	Świdwin	Świdwin	gospodarczy	18.10.2010
18.	Aneta Ogińska	Członek	Świdwin	Świdwin	Społeczny	18.10.2010

19.	Rzymskokatolicka Parafia P.W. Matki Bożej Częstochowskiej w Byszynie Ks. Grzegorz Marciszewicz	Członek	Byszyno	Białogard	Społeczny	18.10.210
20.	Tomasz Wróblewski Gospodarstwo rolne	Członek	Łąkowo	Świdwin	gospodarczy	20.12.2010
21.	Józef Wardak F.H.U Józef Wardak	członek	Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	gospodarczy	20.12.2010
22.	Anna Błaszkiewicz Gospodarstwo rolne	członek	Połczyn-Zdrój	Połczyn-Zdrój	gospodarczy	20.12.2010
23.	Robert Stępień	Członek	Pęczerzyński Młyn	Brzeżno	społeczny	20.12.2010

Źródło: Lista obecności zebrania członków z dnia 5.12.2008r., Uchwała Zarządu Nr 1/04/2010 oraz 1/10/2010. Uchwała Zarządu 1/12/2010

W dniu 5 grudnia 2008 roku odbyło się zebranie Zarządu i wszystkich członków Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego”. Jego decyzją do składu Lokalnej Grupy Działania przyjęci zostali nowi członkowie. Po zmianach dokonanych w składzie, Stowarzyszenie LGD -„Powiatu Świdwińskiego” liczy 32 członków.

W dniu 30.04.2010 oraz 18.10.2010 roku odbyły się kolejne Zebrania Zarządu. Jego decyzją do składu LGD zostali przyjęci nowi członkowie.

Tabela 1.5. Udział sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego w strukturze członków LGD

Sektor	Liczba członków LGD	Udział danego sektora
Publiczny	7	15%
Społeczny	28	60%
Gospodarczy	12	25%
Razem	**47**	**100%**

Źródło: opracowanie własne

1.4. Struktura Rady

Pierwszy skład Rady został wybrany na II Walnym Zebraniu Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego”, które odbyło się 16 grudnia 2008 roku w Świdwinie. Informacje dotyczące Rady zostały zamieszczone w Załączniku nr 1. Członkowie zostali wybrani zgodnie z Regulaminem organizacyjnym Rady – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego”. Procentowy udział członków Rady w poszczególnych sektorach obrazuje Wykres 1.1.

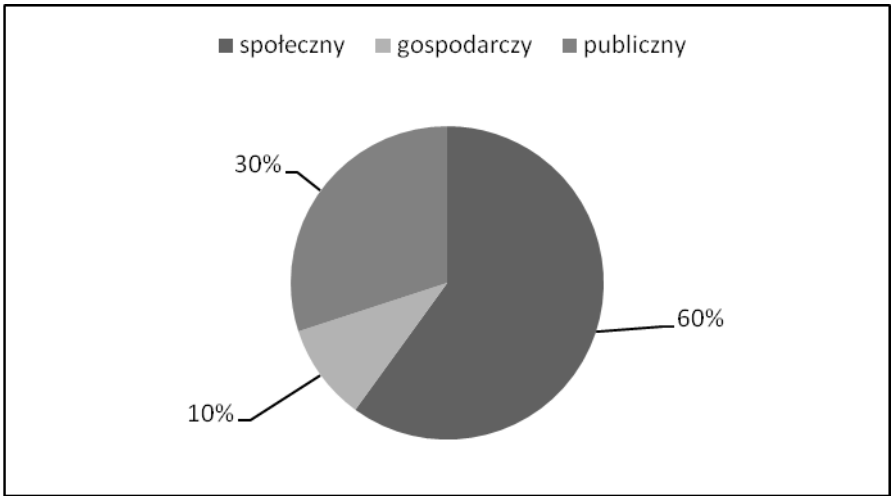

Wykres 1.1. Procentowy udział członków Rady w poszczególnych sektorach
Źródło: opracowanie własne

Zgodnie z art. 3 §14 Statutu Stowarzyszenia LGD- „Powiatu Świdwińskiego” żaden członek Rady nie pełni jednocześnie funkcji w innym organie LGD.

1.5. Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego

Najwyższą władzą Stowarzyszenia jest Walne Zebranie Członków. Organami władzy Stowarzyszenia są:

1. Rada,
2. Zarząd,
3. Komisja Rewizyjna.

Zasady i procedury funkcjonowania Walnego Zebrania Członków, Zarządu i Komisji Rewizyjnej zostały zawarte w zapisach statutu Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego”. **Rada prowadzi swoją działalność w oparciu o Regulamin organizacyjny Rady** – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania- „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”, Statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” oraz Uchwały Walnego Zebrania Członków. Regulamin organizacyjny Rady stanowi Załącznik nr 3 do niniejszej Strategii. Ponadto Rada realizuje zadania związane z wyborem projektów:

1. zgodnie z procedurami zgodności operacji z LSR określonymi w rozdziale 9 niniejszej Strategii,
2. za pomocą kart oceny – stanowiących załączniki 7 i 8 niniejszej Strategii.

Procedura naboru pracowników LGD została określona w Regulaminie naboru pracowników Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego” (Załącznik nr 5). Celem procedury jest ustalenie zasad naboru pracowników na stanowiska do pracy w Biurze LGD w oparciu o przejrzyste kryteria oraz zagwarantowanie równego dostępu do miejsc pracy.

Opis stanowisk, podział obowiązków i zakres odpowiedzialności za poszczególne stanowiska został zawarty w Regulaminie biura Stowarzyszenia LGD (Załącznik nr 4).

Opis warunków technicznych i lokalowych biura LGD. Bieżącą obsługę działalności Stowarzyszenia prowadzi Biuro LGD, którego wyposażenie określone zostało w **Opisie warunków technicznych i lokalowych biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania- „Powiatu Świdwińskiego”** (Załącznik nr 6). LGD- „Powiatu Świdwińskiego” zawarła umowę użyczenia NR I/VIII/2008, lokalu użytkowego przy ul. Kołobrzeskiej w Świdwinie na cele biurowe Stowarzyszenia. W dniu 12 stycznia 2009 r. umowa użyczenia została aneksowana w celu przedłużenia terminu użyczenia z 31 grudnia 2008 r. na 31 grudnia 2009 r.

1.6. Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład organu decyzyjnego

W Załączniku nr 1 zostały zaprezentowane kwalifikacje i doświadczenie pierwszego składu Rady (informacje te stanowią również załącznik do wniosku o wybór LGD do realizacji LSR). Spośród członków Rady, 7 osób posiada udokumentowaną wiedzę z zakresu wparcia rozwoju obszarów wiejskich i podejścia Leader. Natomiast 5 członków Rady stanowią osoby zameldowane na pobyt stały na obszarze objętym LSR, przez okres co najmniej 3 lat oraz 2 osoby będące członkami Rady posiadają udokumentowaną znajomość jednego języka roboczego Unii Europejskiej.

1.7. Doświadczenie LGD i członków LGD

Doświadczenie LGD reprezentowane jest poprzez doświadczenie członków Stowarzyszenia w realizacji operacji. Członkowie LGD -„Powiatu Świdwińskiego” byli zaangażowani w realizację projektów dofinansowanych ze środków SAPARD, PHARE CBC Polska-Niemcy 2002, EFRR (ZPORR, INTERREG IIIa), EFOGR (SPO ROL) oraz BŚ (PAOW).

Szczegółowy wykaz operacji został zamieszczony w Załączniku nr 2.

2.OPIS OBSZARU OBJĘTEGO LOKALNĄ STRATEGIĄ ROZWOJU WRAZ Z UZASADNIENIEM JEGO WEWNĘTRZNEJ SPÓJNOŚCI

2.1. Wykaz gmin wchodzących w skład LGD

Na obszar Lokalnej Grupy Działania –„Powiatu Świdwińskiego” składają się następujące gminy:

1. Gmina Brzeżno
2. Gmina i Miasto Połczyn-Zdrój
3. Gmina Rąbino
4. Gmina Sławoborze
5. Gmina Świdwin

Wymienione gminy administracyjnie przynależą do terytorium powiatu świdwińskiego.

Mapa 2.1. Obszar Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego”
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wikipedia.pl

Tabela 2.1. Podstawowe dane obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” na dzień 31.12.2007 r.

Wyszczególnienie	Typ gminy	Liczba ludności	Powierzchnia (km^2)	Liczba sołectw	Liczba miejscowości
Województwo		1692271	22892	-	-
Powiat		48555	1093	78	199
Brzeżno	wiejska	2 820	111	11	21
Połczyn-Zdrój	miejsko-wiejska	15847	344	23	77
Rąbino	wiejska	3 912	180	14	27
Sławoborze	wiejska	4 316	189	12	27
Świdwin	wiejska	6 174	247	18	46
Obszar LGD		**33069**	**1071**	**78**	**198**
% województwa		**2,0**	**4,7**	**-**	**-**
% powiatu		**68,1**	**98,0**	**100**	**99,5**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: www.stat.gov.pl oraz „Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013 Gminy Świdwin”

Jak wynika z danych zamieszczonych w tabeli 2.1., cztery z pięciu gmin stanowiących obszar LGD -„Powiatu Świdwińskiego” są gminami wiejskimi, jedna gmina jest gminą miejsko-wiejską. Łącznie LGD -„Powiatu Świdwińskiego” na obszarze 1071 km^2, zamieszkuje 33069 osób, w 78 sołectwach i 198 miejscowościach. Największą pod względem powierzchni i najludniejszą gminą jest Gmina Połczyn-Zdrój, a najmniejszą gmina Brzeżno. Ponadto, Gmina Połczyn-Zdrój posiada najwięcej sołectw i miejscowości, najmniej natomiast Gmina Brzeżno.

2.2 Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne i kulturowe

Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego” usytuowana jest na terenie powiatu świdwińskiego, położonego w centralnej części województwa zachodniopomorskiego. Południowa część obszaru LGD usytuowana jest na Pojezierzu Drawskim, natomiast północna – na równinach: Gryfickiej, Nowogardzkiej i Białogardzkiej. Znaczna część terenów położna jest na Wysoczyźnie Łobeskiej.

Obszar LGD -„Powiatu Świdwińskiego” położony jest w znacznej odległości od dużych ośrodków miejskich: Szczecina (120 km), Poznania (210 km), Koszalina (70 km) oraz Gdańska (240 km). Graniczy z miastem Świdwin oraz gminami: Karlino, Białogard i Tychowo (powiat białogardzki), Barwice (powiat szczecinecki), Czaplinek, Ostrowice i Drawsko Pomorskie (powiat drawski), Łobez i Resko (powiat łobeski) oraz Rymań i Gościno (powiat kołobrzeski).

Łączna powierzchnia obszaru LGD wynosi 1 071 km^2, co stanowi 98,0% powierzchni powiatu świdwińskiego i 4,7% powierzchni województwa zachodniopomorskiego. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. obszar ten zamieszkiwało 33069 osób, czyli 68,1% ludności powiatu oraz 2,0% ludności województwa zachodniopomorskiego.

Mapa 2.2. Położenie obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego”
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wikipedia.pl

LGD -„Powiatu Świdwińskiego” usytuowane jest na obszarze **o wyjątkowo bogatym środowisku naturalnym i atrakcyjnym z punktu widzenia turystyki krajoznawczej krajobrazie.** Teren jest zróżnicowany pod względem geomorfologicznym. W ukształtowaniu terenu przeważają formy polodowcowe, liczne obszary porośnięte lasami, jeziora oraz sieć rzeczna. Przyroda obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” charakteryzuje się dużą rozmaitością fauny i flory. Występują ponadto interesujące formy krajobrazowe, które w wielu miejscach zachowały naturalny charakter.

Walory przyrodnicze obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego”. Szatę roślinną obszaru LGD – „Powiatu Świdwińskiego” kształtują przede wszystkim lasy, bogate w piękne starodrzewy buczyn pomorskich i dąbrów. Kwaśne, wilgotne i bogate w torf podłoża porastane są przez bory bagienne oraz niezwykle rzadkie w skali kraju zbiorowiska brzezin bagiennych z mszarami i torfowiskami wysokimi. Uwarunkowania przyrodnicze obszaru LGD stanowią cenną ostoję bardzo rzadkich w Polsce gatunków roślin i zwierząt. Na obszarze tym udokumentowano występowanie szeregu gatunków roślin objętych ochroną całkowitą, takich jak: widłak jałowcowaty, rosiczka okrągłolistna oraz objętych ochroną częściową, takich jak: bagno zwyczajne, kocanki piaskowe, paprotka zwyczajna kruszyna pospolita. W lasach i na terenach bagiennych spotykane są również rzadkie gatunki zwierząt (m. in. orzeł bielik, orlik krzykliwy i bocian czarny), a na torfowiskach wysokich stwierdzono gatunki zwierząt, które mają w Polsce zaledwie kilka stanowisk występowania. Na obszarze LGD występuje szereg rezerwatów, parków oraz pomników przyrody:

1. **Rezerwaty przyrody:**

- **Dolina Pięciu Jezior** – rezerwat krajobrazowy o powierzchni 228,78 ha w Drawskim Parku Krajobrazowym, utworzony w 1987 r. na terenie gminy Połczyn-Zdrój. Administracyjnie leży w gminie Połczyn-Zdrój, około 5 km na południowy wschód od centrum Połczyna-Zdroju wzdłuż drogi DW163 Połczyn-Zdrój - Czaplinek. W obrębie granic rezerwatu znalazł się najefektowniejszy fragment Szwajcarii Połczyńskiej wraz z pięcioma rynnowymi jeziorami. Dolina Pięciu Jezior obejmuje głęboko wciętą polodowcową rynnę o długości około 7 km będącą obszarem źródliskowym Drawy przepływającej kolejno przez jeziora: Górne, Okrągłe, Długie, Głębokie i Małe, wraz z otaczającym kompleksem łąk i porośniętych lasem bukowym stromych zboczy, przepastnych jarów i krętych wąwozów. Z roślin chronionych występują: grążel żółty, grzybień biały, storczykowate.
- **Torfowisko Toporzyk** – rezerwat torfowiskowo-leśny o powierzchni 43,07 ha, utworzony w 1996r. w pobliżu wsi Dobino, gmina Połczyn-Zdrój. Celem utworzenia rezerwatu jest zachowanie zbiorowisk torfowiskowych i mszarnych z udziałem rzadkich gatunków mchów charakterystycznych dla obszarów górskich. Rezerwat obejmuje teren leśny wyodrębniony naturalnymi granicami. W drzewostanie dominuje sosna z domieszką świerka, osiki, brzozy, dębu i klonu. Większą część rezerwatu zajmuje las mieszany świeży. Pozostałe zbiorowiska leśne to lasy i bory bagienne oraz ols. Prawie 6 ha rezerwatu zajmuje torfowisko wysokie. W znacznej części zostało ono wyeksploatowane. Na groblach między dołami potorfowymi rozwinął się bór bagienny. W dołach potorfowych utworzyły się zespoły przygiełki białej, turzycy nitkowatej, mszar z wełnianką wąskolistną, szuwar pałkowy i bardzo rzadki mszarnik z wrzoścem bagiennym. Osobliwością rezerwatu jest występowanie wszystkich trzech krajowych gatunków owadożernych rosiczek: okrągłolistnej, pośredniej i długolistnej. Szczególnie interesująca i bogata jest flora mchów. Występuje tu 66 gatunków mchów, w tym 14 gatunków torfowców. Rzadkim na Pojezierzu Drawskim torfowcem jest licznie występujący w rezerwacie, wapieniolubny Sphagnum teres. Ponadto na uwagę zasługują gatunki górskie: Dicranum fuscesces, Racomitrium heterostichum, Drepanocladus uncinatus i Brachythecium reflexum.

2. **Parki krajobrazowe** – Drawski Park Krajobrazowy został utworzony w 1979 r., obejmuje tereny sześciu gmin na łącznym obszarze 63642 ha, na najcenniejszym fragmencie Pojezierza Drawskiego. Park, zajmuje około 9 tys. ha na terenie gminy Połczyn-Zdrój. Przebiegają przez niego liczne szlaki turystyczne piesze i rowerowe, ponadto przez Szwajcarię Połczyńską biegnie oznakowana ścieżka przyrodnicza z przystankami dydaktycznymi. Znajdują się tutaj cenne obiekty krajobrazowe, jeziora (największe Drawsko), wały morenowe, głazy narzutowe. W parku bytują 42 gatunki roślin chronionych prawnie, zaś awifauna to 138 gatunków ptaków lęgowych. W parku znajduje się 8 rezerwatów przyrody i około 300 pomników przyrody. Siedzibą władz parku jest Złocieniec.
3. **Obszary chronionego krajobrazu -** na terenie gminy Brzeżno znajduje się północny fragment obszaru chronionego krajobrazu, w całości obejmującego znaczną część Pojezierza Drawskiego poza Drawskim Parkiem Krajobrazowym. W obszarze tym znajduje się największe w powiecie Jezioro Kleckie, dwa najstarsze w okolicy dęby szypułkowe – „Gruby” i „Wysoki”, a także liczne śródleśne torfowiska wysokie i przejściowe z unikalną florą mchów i krzewinek.
4. **Pomniki przyrody.** Na terenie obszaru LGD występuje duża liczba pomników przyrody ożywionej – starych drzew rosnących pojedynczo lub w grupach oraz zabytkowych alei. Występują również liczne pomniki przyrody nieożywionej – głazy narzutowe. Najokazalsze z nich znajdują się w gminie Rąbino. W pobliżu miejscowości Kłodzino znaleziono m. in. głaz o obwodzie 16 mb.
5. **Użytki ekologiczne** - około 0,3% powierzchni obszaru LGD zajmują użytki ekologiczne. Tą formą ochrony przyrody objęto głównie tereny podmokłe, często o charakterze torfowiskowym, będące ostoją rzadkich gatunków fauny i flory oraz charakteryzujące się występowaniem osobliwych formacji fitosocjologicznych. Jednym z najciekawszych tego typu obiektów jest największe, ponad 100 - hektarowe torfowisko sfagnowe, zarastające pyłem mszarnym zachodni i północny brzeg jeziora Bystrzyno Wielkie w gminie Świdwin.

Tabela 2.2. Użytki ekologiczne na terenie-„ Powiatu Świdwińskiego”

Gmina	Liczba użytków	Łączna powierzchnia
Świdwin	4	80,98
Brzeżno	7	43,3
Sławoborze	3	7,91
Rąbino	1	7,91
Połczyn-Zdrój	87	161,12
Obszar LGD	**102**	**301,22**

Źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Świdwińskiego

6. **Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.** W gminie Brzeżno utworzono zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Karsibór” o powierzchni 571,9 ha. W granicach zespołu znalazły się tereny niezwykle cenne z przyrodniczego punktu widzenia. Całość znajduje się na podłożu torfowym, o dużej kwasowości, co wpłynęło na rozwój bardzo rzadkich bagiennych zbiorowisk roślinnych – borów i brzezin bagiennych oraz mszarów i torfowisk. Teren jest niezwykle trudno dostępny, toteż liczne gatunki zwierząt, w tym ptaków drapieżnych, znalazły tu dla siebie ostoję i idealne miejsce dla rozrodu. Pozostałe zespoły przyrodniczo-krajobrazowe znajdują się w obrębie granic Drawskiego Parku Krajobrazowego. Są to: „Dolina Wogry”, „Dolina Bliskiej Strugi”, „Dolina Dębnicy” oraz „Wzgórza Czarnkowskie”.

7. **Obszary zakwalifikowane do obszarów Natura 2000.** Celem programu Natura 2000 jest zachowanie określonych typów siedlisk przyrodniczych oraz gatunków, które uważa się za cenne i zagrożone w skali całej Europy.
   - **Specjalne Obszary Ochrony:** Dorzecze Parsęty, Karsibórz Świdwiński, Jeziora Czaplineckie.
   - **Obszar Specjalnej Ochrony:** Ostoja Drawska.

Złoża surowców. Obszar LGD –„Powiatu Świdwińskiego” nie jest bogaty w strategiczne złoża surowców naturalnych, które miałyby duży wpływ na gospodarkę. Jednakże jest zasobny w surowce naturalne, dzięki którym istnieje możliwość rozwoju gospodarki opartej na wydobyciu i przetwórstwie surowców, a co za tym idzie tworzenia nowych miejsc pracy. Najważniejsze surowce obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego” zostały przedstawione w tabeli 2.3.

Tabela 2.3. Surowce naturalne i ich wykorzystanie na obszarze LGD –„Powiatu Świdwińskiego”

Surowiec	Lokalizacja złoża i jego wykorzystanie
Gaz ziemny	Rejon miejscowości Ciechnowo i Krosino. Podjęto eksploatację wykorzystując złoże do gazyfikacji gmin Sławoborze i Rąbino oraz części powiatu białogardzkiego.
Ropa naftowa	W Ciechanowie znajduje się kopalnia ropy naftowej, gdzie tłoczy się ropę, a następnie dystrybuuje. Odwierty znajdują się na terenie Sławoborza.
Torfy borowinowe	Rejon miejscowości Bronowo i Dziwogóra. Użytkownikiem złoża jest Uzdrowisko Połczyn S.A., wykorzystujące złoża w lecznictwie sanatoryjnym.
Torfy ogrodnicze	Występują w niewielkich ilościach w dolinach rzek we wszystkich gminach. Nie są eksploatowane na skalę przemysłową.
Kreda jeziorna	Występuje w miejscowościach Pęczerzyno (złoże nieeksploatowane) i Rusinowo (złoże eksploatowane w ograniczonym zakresie).
Kruszywa naturalne	Pozyskiwane na dużą skalę w pobliżu miejscowości Lipce. Większe złoża występują również w Smardzku i Kluczkowie - nie są jednak eksploatowane na skalę przemysłową. Kopalnia kruszywa działająca na skalę całego województwa zachodniopomorskiego funkcjonuje w miejscowości Lepino w gminie Sławoborze. Ponadto, na terenie obszaru LGD znajduje się kilka niewielkich żwirowni wykorzystywanych lokalnie.
Źródła solankowe	Występują w rejonie Połczyna-Zdroju. Wykorzystywane są w lecznictwie uzdrowiskowym oraz do produkcji wód mineralnych.

Źródło: opracowanie własne

Klimat. Bliskość morza, zasoby wodne oraz duża powierzchnia lasów kształtują umiarkowany klimat obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego” charakteryzujący się znaczną wilgotnością powietrza oraz przewagą wiatrów zachodnich i północno-zachodnich.

Zasoby wodne powiatu. Pod względem zasobów wód powierzchniowych obszar należy do przeciętnych. Powierzchnia wód stojących nie przekracza 2% całkowitej powierzchni. Najliczniejsze zbiorniki wodne znajdują się w południowej i południowo-zachodniej części obszaru LGD, w gminach: Świdwin, Brzeżno i Połczyn-Zdrój. W większości są to jeziora polodowcowe – zbiorniki moreny dennej i czołowej, choć spotykane są również jeziora rynnowe. Największymi jeziorami są: Kleckie (powierzchnia 97,5 ha), Resko (64,67 ha), Oparzno (55 ha), Bystrzyno Wielkie (54,4 ha) i Kołacz (46,53 ha). Bardzo licznie występują na terenie powiatu płytkie, bezodpływowe oczka a także niewielkie jeziorka dystroficzne, zarastające płem sfagnowym, często związane z torfowiskami wysokimi lub przejściowymi. Jeziora znajdują się w zarządzaniu PZW Koszalin, P.R. Złocieniec, AWRSP, nadleśnictw oraz prywatnych właścicieli.

Na obszarze LGD -„Powiatu Świdwińskiego” jest dość bogata sieć wód płynących. Najważniejsze rzeki to: Rega, Wogra, Pokrzywnica, Mołstowa, Stara Rega, Dębnica oraz Parsęta, której fragment

biegnie wzdłuż północno-wschodniej granicy. Wody znajdują się w obszarze działania Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Szczecinie oraz RZGW w Poznaniu.

Rolniczo-leśny charakter obszaru. Obszar LGD -„Powiatu Świdwińskiego” należy do terenów o charakterze rolniczo-leśnym. Rolnictwo i leśnictwo oraz związane z nimi przetwórstwo rolno-spożywcze i przemysł drzewny odgrywały i odgrywają dużą rolę w rozwoju gospodarczym obszaru LGD. Sprzyjające uwarunkowania geograficzno-przyrodnicze do prowadzenia działalności rolniczej umożliwiły w okresie powojennym do lat 90. XX wieku funkcjonowanie rolnictwa wielkoobszarowego w ramach 9 Państwowych Gospodarstw Rolnych, w tym jednym Państwowym Gospodarstwie Rybackim, którego większość powierzchni stanowiły zbiorniki wodne. Do pozostałych 8 PGR-ów należały: PGR Brzeżno, PGR Rąbino, PGR Redło, PGR Sławoborze, PGR Słowenkowo, PGR Smardzko, PGR Świdwin, PGR Połczyn-Zdrój. Najmniejszy PGR liczył 1324 ha (PGR Słowenko), a największy 9 594 ha (PGR Połczyn-Zdrój), natomiast średnia wielkość PGR wynosiła 5149 ha. Specjalizacja wymienionych PGR-ów nie różniła się znacząco od innych w województwie. Zajmowały się one uprawą najpopularniejszych gatunków zbóż, ziemniaków, roślin strączkowych i pastewnych, rzepaku, owoców oraz chowem i hodowlą bydła i trzody chlewnej. W skład PGR wchodziły również gorzelnie, wytwórnie i mieszalnie pasz oraz zakłady remontowo-budowlane. Przy PGR-ach znajdowały się bloki mieszkalne, w niektórych, sklepy, przedszkola i świetlice. Do lat 90. XX wieku PGR-y były największym pracodawcą na terenie dzisiejszego obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Postawienie, decyzją wojewody, PGR-ów w stan likwidacji spowodowało przekazanie majątku byłych PGR-ów do zasobów Własności Rolnej Skarbu Państwa, a następnie ich sprzedaży lub wydzierżawienia. Konsekwencją tych wydarzeń było rozdrobnienie działalności rolniczej, zmiana formy własności (w tym własność zagranicznych podmiotów gospodarczych) a przede wszystkim wzrost liczby bezrobotnych, stanowiących byłe zasoby siły roboczej PGR-ów.

Walorem historyczno-kulturowym obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” są pojedyncze odkrycia archeologiczne drobnych przedmiotów użytkowych i ozdobnych pochodzących z różnych epok, począwszy od znalezisk z epoki kamienia, aż do okresu rzymskiego. Z wczesnego średniowiecza zachowały się do dziś nieliczne pozostałości osad i grodzisk, z których najważniejsze znajdują się w okolicach Świdwina, Rusinowa i Lipia. Z historią nieco bliższą, II wojna światowa, związane są tereny położone na południowy wschód od Świdwina. Jest to rejon walk w tzw. „kotle świdwińskim” z marca 1945 r. I Armia Wojska Polskiego odniosła wówczas zwycięstwo nad formacjami wojsk niemieckich, eliminując z walki około 8000 żołnierzy wroga. Przez miejscowości, w których odbywały się starcia poprowadzono szlak turystyczny – **tzw. szlak kotła świdwińskiego**. Szlak biegnie trasą Świdwin - Bierzwnica - Brzeżno - Świdwin i prowadzi przez Pojezierze Zachodniopomorskie, Wysoczyznę Łobeską o wysokościach niewielkich wzgórz do 123 m n.p.m. i nielicznych, małych jeziorkach oraz północnym skrajem Pojezierza Drawskiego.

Obiekty zabytkowe. Na obszarze LGD –„Powiatu Świdwińskiego” zlokalizowanych jest 47 parków dworskich, 6 pałaców, 22 kościoły, 5 dworów, 4 folwarki, oraz browar, kamieniczka z oficynami, młyn wodny, park zdrojowy, zamek i Stare Miasto w Połczynie-Zdroju, cmentarz (Resko), piwnice pałacu (Lepino), wpisanych w Rejestr Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie.

Na obszarze LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” można wyróżnić **produkty tradycyjne,** które wytwarzane są od lat na tym terenie. Do nich zaliczyć można miód, tradycyjny wypiek chleba, masło produkowane metodą tradycyjną (gmina Brzeżno) oraz miód i nalewki produkowane w gminie Połczyn-Zdrój.

Opisane walory przyrodnicze i krajobrazowe oraz różnorodność zabytków i atrakcje związane z historią regionu powodują, że obszar LGD jest atrakcyjny **z punktu widzenia możliwości rozwoju turystyki i wypoczynku.**

2.3.Ocena społeczno-gospodarcza obszaru, w tym potencjału demograficznego obszaru oraz poziomu aktywności społecznej

Ludność. Obszar Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego” na dzień 31 grudnia 2007 r. zamieszkuje łącznie 33069 osób, co stanowi średnią gęstość zaludnienia 31 osób/km^2 (w województwie 74 osoby/km, w powiecie 44 osoby/km). Tym samym obszar LGD Powiatu Świdwińskiego charakteryzuje się małym zaludnieniem na tle województwa zachodniopomorskiego, jak i powiatu świdwińskiego. Zaobserwowano niewielki spadek liczby ludności, zarówno według stałego miejsca zameldowania, jak i faktycznego miejsca zamieszkania, w 2007 w stosunku do 2006 r.

Jak wynika z tabeli 2.3., występuje różnica między ilością osób według stałego miejsca zameldowania a ilością osób według faktycznego miejsca zamieszkania. Wynika to między innymi z migracji zarobkowej osób zameldowanych na obszarze LGD.

W strukturze ludności dominują kobiety. Najliczniejsza pod względem liczby ludności jest Gmina Połczyn-Zdrój, a Gmina Brzeżno charakteryzuje się najmniejszą liczbą ludności.

Tabela 2.3. Ludność LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”

Wyszczególnienie	Liczba ludności wg stałego miejsca zameldowania			Liczba ludności wg faktycznego miejsca zamieszkania		
	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni
Stan na 31 XII 2006						
województwo	1691123	821887	869236	1692838	822989	869849
powiat	49635	24315	25320	48816	23950	24866
Brzeżno	2875	1456	1419	2848	1439	1409
Połczyn-Zdrój	16295	8408	7887	15981	8251	7730
Rąbino	4023	1932	2091	3916	1886	2030
Sławoborze	4357	2161	2196	4312	2124	2188
Świdwin	6331	3117	3214	6193	3031	3162
Obszar LGD	**33881**	**17074**	**16807**	**33250**	**16731**	**16519**
% województwa	**2,00**	**2,08**	**1,93**	**1,96**	**2,03**	**1,90**
% powiatu	**68,26**	**70,22**	**66,38**	**68,11**	**69,86**	**66,43**
Stan na 31 XII 2007						
województwo	1690642	820966	869676	1692271	821952	870319
powiat	49274	24150	25124	48555	23873	24682
Brzeżno	2 845	1 441	1 404	2 820	1 433	1 387
Połczyn-Zdrój	16178	8356	7822	15847	8169	7678
Rąbino	4 012	1 920	2 092	3 912	1 875	2 037
Sławoborze	4 329	2 155	2 174	4 316	2 134	2 182
Świdwin	6 293	3 091	3 202	6 174	3 017	3 157

Obszar LGD	**33 657**	**16 963**	**16 694**	**33 069**	**16 628**	**16 441**
% województwa	**1,99**	**2,07**	**1,92**	**1,95**	**2,02**	**1,89**
% powiatu	**68,31**	**70,24**	**66,45**	**68,11**	**69,65**	**66,61**

Źródło: www.stat.gov.pl

Analiza struktury wiekowej mieszkańców obszaru LGD na przestrzeni ostatnich lat potwierdza ogólną tendencję starzenia się społeczeństwa w krajach wysoko rozwiniętych, w tym w Polsce. Spada znacząco ilość osób w wieku przedprodukcyjnym, wzrasta zaś ilość osób w wieku 65 lat i więcej.

Tabela 2.4. Struktura wiekowa ludności LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”

Wyszczególnienie	Do 19 roku życia	Od 20 do 59 roku życia	60 lat i więcej	Do 19 roku życia	Od 20 do 59 roku życia	60 lat i więcej
	Stan na 31 XII 2006			**Stan na 31 XII 2007**		
województwo	388012	1031877	272949	378467	1030827	282977
powiat	12235	29069	7512	11759	29005	7791
Brzeżno	794	1637	417	778	1635	407
Połczyn-Zdrój	3742	9551	2688	3557	9482	2808
Rąbino	1052	2228	636	1019	2241	652
Sławoborze	1181	2544	587	1147	2559	610
Świdwin	1706	3588	899	1657	3629	888
Obszar LGD	**8475**	**19548**	**5227**	**8158**	**19546**	**5365**
% województwa	**2,18**	**1,89**	**1,92**	**2,16**	**1,90**	**1,90**
% powiatu	**69,27**	**67,25**	**69,58**	**69,38**	**67,39**	**68,86**

Źródło: www.stat.gov.pl.

Tabela 2.5 Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym

Wyszczególnienie	Ogółem	W wieku						Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
		przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym		
		razem	w tym kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety	
Stan na 31 XII 2006								
województwo	1692838	337451	164399	1113868	540577	241519	164873	52,0
powiat	48816	10577	5180	31545	15054	6694	4632	54,8
Połczyn-Zdrój	15981	3255	1583	10328	4992	2398	1676	54,7
Brzeżno	2848	693	350	1783	836	372	253	59,7
Rąbino	3916	908	423	2441	1071	567	392	60,4
Sławoborze	4312	1030	512	2764	1260	518	352	56,0
Świdwin	6193	1473	701	3920	1790	800	540	58,0
Obszar LGD	**33250**	**7359**	**3569**	**21236**	**9949**	**4655**	**3213**	**56,3**
% województwa	**2,0**	**2,2**	**2,2**	**1,9**	**1,8**	**1,9**	**1,9**	
% powiatu	**68,1**	**69,6**	**68,9**	**6,3**	**66,1**	**69,5**	**69,4**	
Stan na 31 XII 2007								
województwo	1692271	329706	160630	1115412	539463	247153	170226	51,7

powiat	48555	10256	4996	31480	14928	6819	4758	54,2
Połczyn-Zdrój	15847	3120	1511	10263	4923	2464	1735	54,4
Brzeżno	2820	666	342	1798	842	356	249	56,8
Rąbino	3912	890	407	2450	1071	572	397	59,7
Sławoborze	4316	1018	488	2763	1277	535	369	56,2
Świdwin	6174	1440	690	3951	1799	783	528	56,3
Obszar LGD	**33069**	**7134**	**3438**	**21225**	**9912**	**4710**	**3278**	**55,8**
% województwa	**1,95**	**2,16**	**2,14**	**1,90**	**1,84**	**1,91**	**1,93**	
% powiatu	**68,11**	**69,56**	**68,82**	**67,42**	**66,40**	**69,07**	**68,89**	

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 109 oraz www.stat.gov.pl

W 2006 roku obszar LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” stanowiła w 63,9% ludność w wieku produkcyjnym, 22,1% ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz 14,0% ludności w wieku poprodukcyjnym. W 2007 roku nastąpiły zmiany – wzrosła liczba ludności w wieku produkcyjnym do 64,2% ludność obszaru LGD, oraz do 14,2% ludności w wieku poprodukcyjnym, natomiast zmalała liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym do 21,6% ludności obszaru LGD.

Tabela 2.6. Bezrobocie na obszarze LGD- „Powiatu Świdwińskiego” w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	Liczba bezrobotnych ogółem	w tym			Przyrost bezrobotnych w porównaniu z początkiem roku (%)
		Kobiety	Zarejestrowani po raz pierwszy	Pobierający zasiłek	
stan na 31 XII 2006					
powiat	5903	3302	895	1235	85,1
Brzeżno	446	261	85	73	89,2
Połczyn-Zdrój	1775	956	278	414	77,2
Rąbino	594	306	78	136	91,8
Sławoborze	591	307	89	125	85,2
Świdwin	879	511	132	169	91,1
Obszar LGD	**4285**	**2341**	**662**	**917**	**b.d**
% powiatu	**72,59**	**70,90**	**73,97**	**74,25**	**-**
stan na 31 XII 2007					
powiat	4898	2685	614	1156	83,0
Brzeżno	399	227	77	75	89,5
Połczyn-Zdrój	1414	730	191	396	79,7
Rąbino	512	284	46	124	86,2
Sławoborze	533	299	67	108	90,2
Świdwin	755	416	90	163	85,9
Obszar LGD	**3613**	**1956**	**471**	**866**	**b.d**
% powiatu	**73,76**	**72,85**	**76,71**	**74,91**	**-**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie

Bezrobocie jest bardzo poważnym problemem obszaru działania LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Wprowadzenie po II wojnie światowej wielkotowarowej gospodarki PGR spowodowało pojawienie się grup pracowników rolnych o zawężonych kwalifikacjach (od robotników

rolnych do inżynierów). Doprowadziło to do zaniku umiejętności prowadzenia indywidualnego gospodarstwa rolnego jako samodzielnego przedsiębiorstwa oraz trudności w zatrudnieniu w innych sektorach gospodarki. Po przemianach społeczno-gospodarczo-politycznych lat 90. XX wieku, ludność popegeerowska znacznie powiększyła grono bezrobotnych. Niska aktywność zawodowa, wysoka stopa bezrobocia, duża liczba zarejestrowanych bezrobotnych, wskazuje na pokaźny zasób niewykorzystanej i dostępnej siły roboczej. Oceny rynku pracy wskazują jednak, że w większości są to osoby nisko wykwalifikowane, bądź posiadające kwalifikacje w zawodach, na które aktualnie maleje zapotrzebowanie. Jak już wspomniano proces przekształceń własnościowych lat 90. XX wieku wywarł decydujący wpływ na pogorszenie sytuacji życiowej ludności wiejskiej, szczególnie na tych obszarach, gdzie dominowało rolnictwo uspołecznione. Pojawiło się zjawisko bardzo wysokiego bezrobocia wśród pracowników niegdyś zatrudnionych w PGR. Niska dochodowość gospodarstw rolnych, brak kapitału na inwestowanie w gospodarstwa oraz niski poziom wykształcenia osób pracujących w rolnictwie powodują, że obszary wiejskie pozostają obszarami głębokiej depresji ekonomicznej i społecznej. Dotyczy to wszystkich gmin obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Trudna sytuacja społeczno-gospodarcza wielu miejscowości wiejskich położonych na terenie obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” wywołuje konieczność podejmowania różnorodnych inicjatyw i decyzji w celu przezwyciężenia lub złagodzenia bieżących trudności, w tym przede wszystkim łagodzenia dużej skali ubóstwa oraz apatii i stagnacji mieszkańców wsi. Ludziom biednym, niewierzącym w poprawę swojego losu, można pomóc poprzez konsekwentne włączanie ich w proces zmian ich najbliższego otoczenia wdrażając małe lokalne projekty, a nie wielkie ogólnokrajowe programy.

Tabela 2.7. Osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” (stan na 31.12.2007)

Gmina	Osoby do 25 roku życia	Osoby, które ukończyły szkołę wyższa (do 27 lat)	Długotrwale bezrobotne	Powyżej 50 roku życia	Bez kwalifikacji zawodowych	Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia	Niepełno-sprawni
powiat	749	12	3160	1167	1988	281	93
Brzeżno	62	3	269	85	180	19	6
Połczyn-Zdrój	208	4	854	383	420	74	2 2
Rąbino	84	0	328	112	270	29	9
Sławoborze	98	0	345	111	277	38	6
Świdwin	128	0	533	161	337	49	1 1
Obszar LGD	**580**	**7**	**2329**	**852**	**1484**	**209**	**54**
% powiatu	**77,4**	**58,3**	**73,7**	**73,0**	**74,6**	**74,4**	**58,1**

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Świdwinie

Powiatowy Urząd Pracy w Świdwinie w 2006 roku zanotował dla całego powiatu 199 ofert pracy, w tym przypadających na terenach gmin objętych obszarem LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” – 112, przy czym nie pojawiła się żadna oferta pracy na terenie gminy Świdwin, natomiast najwięcej ofert zanotowano na terenie gminy Rąbino (52). W tym samym okresie w powiecie pracę podjęły 193

osoby, w tym na obszarze LGD 149 osób. Najwięcej osób zostało zatrudnionych w gminie Połczyn-Zdrój (73), a najmniej w gminie Brzeżno (11).

Główne etapy kształcenia na obszarze LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” obejmują wychowanie przedszkolne (łącznie na obszarze LGD 16 placówek, 561 przedszkolaków), szkoły podstawowe (14 placówek, 2355 uczniów), gimnazja (8 placówek, 1467 uczniów) oraz szkoły ponad gimnazjalne usytuowane w Połczynie-Zdroju. Poza wymienionymi etapami edukacji rozmieszczonymi na obszarze LGD -„Powiatu Świdwińskiego”, ludność ma dostęp do funkcjonujących na terenie powiatu świdwińskiego 3 szkół zasadniczych (liczba uczniów 387), 2 liceów ogólnokształcących (liczba uczniów 807), 3 ponad gimnazjalnych (liczba uczniów 134), 3 techników dla młodzieży (liczba uczniów 919), 4 szkół policealnych (liczba uczniów 180), 6 szkół dla dorosłych (liczba uczniów 423), 2 Terenowych Obiektów Dydaktycznych Wyższych Uczelni (Akademia Rolnicza ze Szczecina, Wyższa Szkoła Bałtycka z Koszalina). Główne kierunki kształcenia na etapie szkoły ponad gimnazjalnej dotyczą następujących zawodów: technik żywienia i gospodarstwa domowego, technik ekonomista, technik mechanizacji rolnictwa, technik informatyk, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych oraz kucharz małej gastronomii. Wykształcenie wyższe (licencjat) można zdobyć w kierunku ekonomicznym i humanistycznym.

Kapitał społeczny obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” jest słabo rozwinięty. Pojawia się niewiele inicjatyw o charakterze kulturowym, sportowym integrujących ludność, szczególnie na obszarach wiejskich. Powodem tego stanu rzeczy jest mała liczba i niska aktywność organizacji sektora pozarządowego. Pomimo to, że na obszarze zarejestrowanych jest 38 stowarzyszeń i organizacji społecznych, 24 spółdzielnie i tylko 1 fundacja (na terenie gminy Połczyn-Zdrój), ich działalność jest w niewielkim stopniu zauważalna.

Jednakże, warta jest szczególnej uwagi działalność zespołów ludowych, Kół Gospodyń Wiejskich oraz ośrodków kultury, kultywujących stare zawody, tradycje i obyczaje. Na terenie LGD występują m.in.:

1. Zespoły ludowe: Zespół Leszczyna (śpiew, taniec ludowy, kultywują wielokulturowość), Zespół Kluczowianki (akrobatyczno-taneczny) z Kluczkowa oraz Dąbrowiacy z Rusinowa.
2. Koła Gospodyń Wiejskich - pieką, haftują, specjalizują się w wyszywaniu obrazów metodą krzyżykową oraz tzw. frywolitki (trudna metoda haftu). Wytwory są sprzedawane na imprezach lokalnych, szczególnym zainteresowaniem cieszą się wśród niemieckich turystów. Część wyrobów jest wystawiana na jarmarkach np. Kaziukach - ku czci patrona miasta Świdwina św. Kazimierza. Na szczególna uwagę zasługuje integracja kobiet aktywnie włączających się w organizację wielu imprez promujących lokalną kuchnię, stroje i obyczaje.
3. Stowarzyszenia: Stowarzyszenie Przyjaciół Kluczkowa, Stowarzyszenie na Rzecz Inicjatyw Społecznych „Kariatyda” (Sławoborze) oraz Stowarzyszenie „Towarzystwo Pracy Twórczej„ (Rzepczyno), Wspólnoty Dzieci Łaski Bożej z Lipia, Gminne Towarzystwo Gospodarcze z Rąbina.
4. Ośrodki: Ośrodek Rekolekcyjny w Lipi i Roli, Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Brzeżnie, Gminny Ośrodek Kultury Sławoborze.
5. Kluby sportowe: 19 stowarzyszeń kultury fizycznej i związków sportowych, w tym: GLK Jedność Łąkowo, Klub Sportowy Stowarzyszenie Sławoborze Pomorzanin, Redłowia Redło, Uczniowski Klub Sportowy Tęcza Gawroniec, Stowarzyszenie Sportowo-Wędkarskie Agro-Brusno.
6. Ochotnicze Straże Pożarne – na obszarze LGD działa 21 jednostek OSP.
7. Towarzystwa Wędkarskie i Koła Łowieckie: Koło Strzeleckie w Brzeżnie, Koło Łowieckie Cyranka

w Świdwinie, Koło Łowieckie Szarak w Połczynie-Zdroju, Koło wędkarskie „Liścień” Sławoborze.

8. Świetlice wiejskie: 39 świetlic.

Poprzez działania wymienionych podmiotów podejmowana jest próba integracji społecznej na terenach wiejskich.

Gospodarka. Na obszarze –„Powiatu Świdwińskiego” działa 2566 podmiotów gospodarczych, z czego 72,8% stanowią osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. Najbardziej prężną pod względem rozwoju przedsiębiorczości jest Gmina Połczyn-Zdrój. Najmniej przedsiębiorstw znajduje się w Gminie Brzeżno. Niewiele pond 4% stanowią spółki prawa handlowego, z czego 47,6% są to spółki z kapitałem zagranicznym.

Dominującym sektorem jest sektor handlu i napraw. W dalszej kolejności sektor przemysłowy i budownictwo, oraz sektor rolny, gdzie przeważają przedsiębiorstwa i małe zakłady przemysłu drzewnego, przemysłu metalowego, produkcji odzieży, przetwórstwa rolno – spożywczego oraz przemysłu chemicznego**.** Największe zakłady tych sektorów prowadzące działalność produkcyjną to:

1. SWITALA-INTERNATIONAL –Zakład Przetwórstwa Żywności w Redle,
2. POLARICA POLAND Sp. z o. o. w Niemierzynie,
3. Zakłady Przemysłu Drzewnego w Kołaczu i Sławoborzu,
4. Zakłady Pomerania Frucht w Dziwogórze,
5. Uzdrowisko Połczyn S.A.,
6. Browar Połczyn,
7. Nadleśnictwo Połczyn-Zdrój,
8. Nadleśnictwo Świdwin,
9. POL FARM Sp. z o.o.- Krosino,
10. Fermapol Sp. z o.o.- Smardzko,
11. Przedsiębiorstwo Rolno-usługowe SMAGRO Sp. z o.o. Smardzko,
12. CARBO HOLDING Sp. z o.o. Miłobrzegi,
13. Ferroplast Sp. z o.o. Psary.

Tabela 2.8. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Z ogółem					
		publiczny	prywatny	spółki handlowe		spółki cywilne	spółdzielnie	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
				Razem	w tym z udziałem kapitału zagranicznego				
stan na 31 XII 2006									
województwo	209478	8507	200971	11595	3836	13857	1199	3625	164075
powiat	4287	363	3924	155	57	204	51	87	3132
Połczyn-Zdrój	1685	143	1542	62	27	86	12	30	1190
Brzeżno	119	7	112	2	0	3	2	4	91
Rąbino	222	10	212	11	6	7	4	6	173
Sławoborze	230	11	219	8	5	10	7	5	187
Świdwin	298	11	287	22	12	9	6	9	228
Obszar LGD	**2554**	**182**	**2372**	**105**	**50**	**115**	**31**	**54**	**1869**
% województwa	**1,2**	**2,1**	**1,2**	**0,9**	**1,3**	**0,8**	**2,6**	**1,5**	**1,1**
% powiatu	**59,6**	**50,1**	**60,4**	**67,7**	**87,7**	**56,4**	**60,8**	**62,1**	**59,7**
stan na 31 XII 2007									
województwo	210750	8538	202212	12172	3976	b.d.	1190	3912	164016
powiat	4312	369	3943	165	60	b.d.	52	96	3127
Połczyn-Zdrój	1688	143	1545	66	29	b.d.	12	30	1191
Brzeżno	117	7	110	2	0	b.d.	2	4	89
Rąbino	223	10	213	9	5	b.d.	4	7	172
Sławoborze	231	11	220	9	5	b.d.	7	7	183
Świdwin	307	11	296	25	14	b.d.	6	11	233
Obszar LGD	**2566**	**182**	**2384**	**111**	**53**	**-**	**31**	**59**	**1868**
% województwa	**1,22**	**2,13**	**1,18**	**0,91**	**1,33**	**-**	**2,61**	**1,51**	**1,14**
% powiatu	**59,51**	**49,32**	**60,46**	**67,27**	**88,33**	**-**	**59,62**	**61,46**	**59,74**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 262 oraz www.stat.gov.pl

Tabela 2.9. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg wybranych sekcji w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	ogółem	W tym								
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przemył		Budownictwo	handel i naprawy	hotel i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	pośrednictwo finansowe	obsługa nieruchomości i firm
			razem	w tym przetwórstwo przemysłowe						
stan na 31 XII 2006										
województwo	209478	5240	18608	18184	22042	61073	12369	14175	6927	38493
powiat	4287	209	446	433	315	1399	126	150	144	822
Połczyn-Zdrój	1685	72	187	181	125	492	52	66	44	364
Brzeżno	119	11	13	13	8	39	6	2	5	14
Rąbino	222	32	24	23	22	68	5	9	5	25
Sławoborze	230	29	37	36	15	71	9	13	10	16
Świdwin	298	43	35	34	23	89	3	13	16	31
Obszar LGD	**2554**	**187**	**296**	**287**	**193**	**759**	**39**	**103**	**80**	**450**
% województwa	**1,2**	**3,6**	**1,6**	**1,6**	**0,9**	**1,2**	**0,3**	**0,7**	**1,2**	**1,2**
% powiatu	**59,6**	**89,5**	**66,4**	**66,3**	**61,3**	**54,3**	**31,0**	**68,7**	**55,6**	**54,7**
stan na 31 XII 2007										
województwo	210750	5335	9199	18404	23562	59778	12548	14289	7035	37899
powiat	4312	211	419	416	345	1359	123	163	149	840
Połczyn-Zdrój	1688	75	178	177	129	478	53	71	45	370
Brzeżno	117	11	11	11	6	37	4	2	7	17
Rąbino	223	31	23	23	26	66	4	7	5	26
Sławoborze	231	27	33	33	22	66	9	13	11	15
Świdwin	307	43	31	30	34	87	3	16	15	31
Obszar LGD	**2566**	**187**	**276**	**274**	**217**	**734**	**73**	**109**	**83**	**459**
% województwa	**1,22**	**3,51**	**1,44**	**1,49**	**0,92**	**1,23**	**0,58**	**0,76**	**1,18**	**1,21**
% powiatu	**59,51**	**88,63**	**65,87**	**65,87**	**62,90**	**54,01**	**59,35**	**66,87**	**55,70**	**54,64**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 270 oraz www.stat.gov.pl

Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą dominują w sektorach handlu i napraw, prowadząc usługi dla ludności.

Tabela 2.10. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą wg wybranych sekcji (stan na 31 XII 2006 r.)

Wyszczególnienie	ogółem	w tym						
		przetwórstwo przemysłowe	Budownictwo	handel i naprawy	hotel i restauracje	transport, gospodarka magazynowa i łączność	Pośrednictwo finansowe	sługa nieruchomości i firm
województwo	164075	14103	19444	51450	10751	12643	6562	24684
powiat	3132	341	295	1264	116	146	139	287
Połczyn-Zdrój	1190	147	117	440	45	64	42	100
Brzeżno	91	13	6	38	6	2	5	5
Rąbino	173	18	21	66	5	9	5	14
Sławoborze	187	30	15	65	9	13	10	11
Świdwin	228	21	23	84	3	13	16	20
Obszar LGD	**1869**	**229**	**182**	**693**	**68**	**101**	**78**	**150**
% województwa	**1,1**	**1,6**	**0,9**	**1,3**	**0,6**	**0,8**	**1,2**	**0,6**
% powiatu	**9,7**	**67,2**	**1,7**	**4,8**	**58,6**	**69,2**	**56,1**	**52,3**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 279

Na obszarze LGD –„Powiatu Świdwińskiego” zatrudnionych jest 4292 pracowników, co stanowi ponad 60,1% pracowników zatrudnionych w powiecie. Obok usług nierynkowych (administracja publiczna, obrona narodowa, edukacja, ochrona zdrowia i opieka społeczna), gdzie zatrudnienie znajduje 1479 osób, przemysł i budownictwo jest najważniejszym pracodawcą i wiodącym czynnikiem rozwoju gospodarczego. Natomiast w rolnictwie zatrudnionych jest 478 osób, co stanowi 11,1% ogółu zatrudnionych

Tabela 2.11. Pracujący (stan na 31 XII 2006 r.)

Wyszczególnienie	Ogółem		Sektor		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo, rybactwo	Przemysł i budownictwo	Usługi	
	ogółem	w tym kobiety	Publiczny	Prywatny			rynkowe	nierynkowe
województwo	17304	58836	149979	67325	9376	107739	04228	95961
powiat	7136	3464	3200	3936	523	2888	1295	2430
Połczyn-Zdrój	2647	1419	1241	1406	122	1052	423	1050
Brzeżno	140	78	87	53	7	-	58	75
Rąbino	248	139	187	61	51	b.d.	b.d.	163
Sławoborze	74	184	218	156	41	116	26	191
Świdwin	883	273	123	760	257	490	b.d.	b.d.
Obszar LGD	**292**	**2093**	**1856**	**2436**	**478**	**1658**	**507**	**1479**
% województwa	**1,4**	**1,3**	**1,2**	**1,5**	**5,1**	**1,5**	**0,5**	**1,5**
% powiatu	**60,1**	**60,4**	**58,0**	**61,9**	**91,4**	**57,4**	**39,2**	**60,9**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 131

Struktura agrarna obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Obszar LGD –„Powiatu Świdwińskiego” ma korzystne warunki naturalne do produkcji rolniczej, zróżnicowane jednak pod względem jakości gleb w poszczególnych gminach. Dominują gleby średnie i słabe. Najsłabsze gleby

znajdują się w gminie Sławoborze. Użytki rolne o areale 59 141 ha, zajmują 55,53% powierzchni obszaru LGD. Odłogi stanowią 1 358 ha (2,24 %) użytków rolnych. Średni wskaźnik bonitacji użytków rolnych wynosi 0,92. Rolnicy oraz przedsiębiorstwa rolne gospodarują na prawie 60 tys. ha użytków rolnych, w tym grunty orne stanowią 49823 ha, stanowi to 84,2% powierzchni użytków rolnych. Sady zajmują powierzchnię 301 ha, tj. 0,27% powierzchni powiatu i 0,50% powierzchni użytków rolnych.

Tabela 2.12. Użytki rolne obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” w latach 2004-2005

Wyszczególnienie	Powierzchnia użytków rolnych (ha)	Grunty orne (ha)	Sady (ha)	Łąki (ha)	Pastwiska (ha)
w 2004 r.					
województwo	1 103 273	870 810	4 676	149 813	77 974
powiat	60 050	50 457	421	5 199	3 973
Połczyn-Zdrój	18 156	15 123	252	1 163	1618
Brzeżno	6 710	5 727	11	582	390
Rąbino	10 113	8 984	25	579	525
Sławoborze	8 480	6 378	6	1 566	530
Świdwin	15 624	13 495	66	1 211	852
Obszar LGD	**59 083**	**49 707**	**360**	**5 101**	**3 915**
% województwa	**5,36**	**5,71**	**7,70**	**3,40**	**5,02**
% powiatu	**98,39**	**98,51**	**85,51**	**98,12**	**98,54**
w 2005 r.					
województwo	1 105 617	874 718	4 760	149 571	76 568
powiat	60 103	50 569	414	5 170	3 950
Połczyn-Zdrój	18 064	14 995	238	1 246	1 585
Brzeżno	6 776	5 679	12	614	471
Rąbino	10 098	9 111	31	467	489
Sławoborze	8 495	6 298	6	1 581	610
Świdwin	15 708	13 740	66	1 165	737
Obszar LGD	**59 141**	**49 823**	**353**	**5 073**	**3 892**
% województwa	**5,35**	**5,70**	**7,42**	**3,39**	**5,08**
% powiatu	**98,40**	**98,52**	**85,27**	**98,12**	**98,53**

Źródło: www.stat.gov.pl

Gospodarstwa rolne. Wg danych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 roku na obszarze LGD –„Powiatu Świdwińskiego” funkcjonuje 3175 gospodarstw rolnych. Są to gospodarstwa o bardzo zróżnicowanej strukturze obszarowej. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego wynosi 19,56 ha. Dominują gospodarstwa małe i średnie, które stanowią ponad 79% ogółu gospodarstw.

Struktura gospodarstw rolnych przedstawia się następująco:

1. do 1 ha włącznie – 1 245 gospodarstw,
2. powyżej 1 ha do mniej niż 2 ha – 489 gospodarstw,
3. od 2 ha do mniej niż 5 ha – 420 gospodarstw,
4. od 5 ha do mniej niż 7 ha – 111 gospodarstw,
5. Od 7 ha do mniej niż 10 ha – 185 gospodarstw,
6. Od 10 ha do mniej niż 15 ha – 238 gospodarstw,
7. Od 15 ha do mniej niż 20 ha – 137 gospodarstw,
8. Od 20 ha do mniej niż 50 ha – 223 gospodarstw,

9. Od 50 ha do mniej niż 100 ha – 76 gospodarstw,
10. 100 ha i więcej – 51 gospodarstw.

Sektor leśny. Na obszarze LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” jest dobrze rozwinięty sektor leśny oraz powiązane z nim zakłady przerobu drewna, np. Zakłady Przemysłu Drzewnego w Kołaczu i Zakłady Przemysłu Drzewnego Sławoborzu.

Tabela 2.13. Leśnictwo w latach 2006-2007

Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów leśnych							Lesistość w %
	ogółem	w tym lasy	z ogółem publiczne					
			razem	własność Skarbu Państwa	w tym			
					w zarządzie lasów państwowych	w zasobie ANR	własność gmin	
stan na 31 XII 2006								
województwo	822681,8	799172,1	811082,3	806612,1	785426,2	9884,0	4470,2	34,9
powiat	38874,7	37882,5	37865,6	37783,6	36998,8	777,0	82,0	34,7
Połczyn-Zdrój	12649,4	12345,5	12098,8	12051,8	11766,8	285,0	47,0	35,9
Brzeżno	3100,8	3026,4	3025,2	3018,2	2922,2	96,0	7,0	27,3
Rąbino	6716,9	6565,5	6645,0	6644,0	6539,0	102,0	1,0	36,5
Sławoborze	9350,9	9062,2	9258,9	9250,5	9116,7	129,0	8,4	48,0
Świdwin	6867,3	6694,6	6648,9	6645,3	6482,3	163,0	3,6	27,1
Obszar LGD	**38685,3**	**37694,2**	**37676,8**	**37609,8**	**36827,0**	**775,0**	**67,0**	
% województwa	**4,7**	**4,7**	**4,6**	**4,7**	**0,1**	**7,8**	**1,5**	
% powiatu	**99,5**	**99,5**	**99,5**	**99,5**	**99,5**	**99,7**	**81,7**	
stan na 31 XII 2007								
województwo	823818,8	800023,7	811582,2	807054,9	786463,3	b.d.	4527,3	34,9
powiat	38880,1	37882,9	37844,6	37763,6	37040,8	b.d.	81,0	34,7
Połczyn-Zdrój	12690,4	12381,9	12125,5	12079,5	11806,5	b.d.	46,0	36,0
Brzeżno	3066,8	2992,4	2991,2	2984,2	2922,2	b.d.	7,0	27,0
Rąbino	6724,5	6572,5	6644,4	6643,4	6542,4	b.d.	1,0	36,6
Sławoborze	9345,9	9057,6	9253,7	9245,3	9115,5	b.d.	8,4	48,0
Świdwin	6863,0	6690,3	6640,9	6637,3	6482,3	b.d.	3,6	27,0
Obszar LGD	**38690,6**	**37694,7**	**37655,7**	**37589,7**	**36868,9**	b.d.	**66**	**38690,6**
% województwa	**4,70**	**4,71**	**4,64**	**4,66**	**4,69**	**b.d.**	**1,46**	**4,70**
% powiatu	**99,51**	**99,50**	**99,50**	**99,54**	**99,54**	**b.d.**	**81,48**	**99,51**

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 209 oraz www.stat.gov.pl

Infrastruktura obszaru LGD.

Drogi. Obszar LGD –„Powiatu Świdwińskiego” pokryty jest siecią dróg gminnych oraz dróg powiatowych. Drogi publiczne gminne stanowią 52,8 km o nawierzchni twardej, 43,8 km o nawierzchni ulepszonej oraz 83,0 km o nawierzchni gruntowej. Natomiast drogi publiczne powiatowe: o nawierzchni twardej 338,3 km, o nawierzchni twardej ulepszonej 314,2 km oraz o nawierzchni gruntowej 49,7 km. Znaczna część dróg na terenie obszaru LGD nie spełnia warunków technicznych i eksploatacyjnych przewidzianych dla swojej kategorii. Część dróg posiada nie normatywne łuki poziome i pionowe, ograniczoną widoczność w wielu miejscach, a także zbyt wąskie nawierzchnie. Ponadto przez teren obszaru LGD przebiegają drogi wojewódzkie: 151, 152, 162, 163, 170, 172, 173, pozostające w dyspozycji Wojewódzkiego Zarządu Dróg. Ich stan jest na ogół dość dobry, choć na niektórych odcinkach wymagają remontu. Dotyczy to zwłaszcza drogi nr 152 na odcinku Redło – Dziwogóra w gminie Połczyn-Zdrój.

Transport kolejowy. Na obszarze LGD istnieją dogodne połączenie kolejowe ze Szczecinem, Koszalinem i Gdańskiem oraz z pozostałymi ośrodkami miejskimi na terenie kraju – za pośrednictwem stacji węzłowych w Stargardzie Szczecińskim i Białogardzie.

Transport drogowy. Stosunkowo dobrze jest rozwinięta sieć połączeń autobusowych. Przedsiębiorstwo PKS Świdwin obsługuje większość miejscowości obszaru LGD. Z każdej miejscowości istnieje możliwość dostępu do ośrodków miejskich: Świdwina i Połczyna-Zdroju. Ponadto istnieją bezpośrednie połączenia autobusowe z dużymi miastami w kraju, takimi jak Poznań, Piła, Bydgoszcz, Szczecin, Koszalin.

Energetyka. Wszystkie gospodarstwa domowe posiadają zasilanie w energię elektryczną. Obszar LGD zasilany jest z dwóch stacji elektroenergetycznych 11/15 kV (GPZ Świdwin i GPZ Połczyn). Istnieje również potencjalna możliwość zasilania awaryjnego liniami 15 kV z nowych obiektów położonych w sąsiednich powiatach. Stacje elektroenergetyczne 110/15 kV posiadają rezerwy mocy, które są w stanie pokryć wzrost zapotrzebowania na moc w najbliższych latach. Obiekty elektroenergetyczne są w większości w dobrym stanie technicznym. Systematycznie prowadzone są inwestycje związane z przyłączeniem nowych obiektów do istniejącej sieci.

Gazyfikacja. Na obszarze LGD działają dwie firmy zajmujące się dystrybucją gazu: Zakład Gazowniczy w Koszalinie i P.P.U. „PETRICO” S.A. Karlina. W 2000 r. została przekazana do użytkowania Kopalnia Gazu Ziemnego w Ciechnowie (gmina Sławoborze). Z tego ujęcia gazu zasilane są miejscowości: Sławoborze, Krosino, Ząbrowo, Rusinowo, Oparzno , Łąkowo, Kluczkowo, Bierzwnica i Rąbino. Zakład Gazowniczy zasila gazem następujące miejscowości: Świdwin, Połczyn-Zdrój, w gminie Świdwin: Klępczewo, Przybysław, Smardzko, Lekowo, w gminie Brzeżno: Brzeżno, Pęczerzyno, Rzepczyno, Słonowice, Więcław. Zasilanie odbywa się gazem GZ-35 płynącym gazociągiem Piła-Recz.

Telekomunikacja. W 1999 r. wybudowano linię światłowodową i dokonano wymiany centrali analogowych na cyfrowe w Połczynie-Zdroju (oraz w mieście Świdwin). Obecnie prawie 90% abonentów obsługiwanych jest przez centrale cyfrowe. Ponadto bardzo prężnie rozwija się telefonia komórkowa. Trzech operatorów telefonii komórkowej ma w swoim zasięgu ponad 90% powierzchni obszaru LGD.

Gospodarka wodno-ściekowa. Na terenie obszaru LGD do centralnego ujęcia wody jest podłączonych 48 miejscowości, ogółem istnieje 380,7 km sieci wodociągowych. Duży nacisk kładzie się na modernizację wodociągów wiejskich, w tym przejętych z ANR. Istnieje jeszcze 25 miejscowości, które nie posiadają centralnego ujęcia wody i korzystają z lokalnych ujęć wody. Przeważająca większość ujęć lokalnych znajduje się na terenie gmin wiejskich. W ostatnich latach położony został duży nacisk na budowę kolektorów sanitarnych. Łączna długość kanałów sanitarnych wynosi 97,3 km. Reasumując można stwierdzić, że gospodarka ściekowa nie jest w powiecie w pełni uporządkowana. Występują miejscowości, w których brakuje kolektorów sanitarnych, a ścieki odprowadzane są do zbiorników bezodpływowych. Ważnym problemem jest również budowa kanałów deszczowych z separatorem przed zrzutem wód opadowych do zbiorników wodnych celem ich ochrony przed zanieczyszczeniami.

Tabela 2.14. Wodociągi i kanalizacja (stan na 31 XII 2006 r.)

Wyszczególnienie	Sieć		Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt.		Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych		Ścieki odprowa-dzaw dam^3
	wodociągowa w km	kanalizacyjna w km	Wodociągowe	kanalizacyjne	w dm^3	na 1 mieszkańca	
województwo	8348,4	4568,8	153261	89875	4864,8	38,3	**69055,4**
powiat	393,7	122,4	5085	2588	1466,7	30,0	**1206,2**
Połczyn-Zdrój	141,8	37,2	1811	869	409,0	25,5	**429,1**
Brzeżno	25,8	7,9	346	99	100,2	35,1	**30,5**
Rąbino	51,1	11,0	731	135	125,4	31,9	**46,2**
Sławoborze	70,5	28,7	825	781	95,6	22,4	**62,8**
Świdwin	91,5	12,5	789	162	211,4	34,1	**75,3**
Obszar LGD	**380,7**	**97,3**	**4502**	**2046**	**941,6**	**-**	**643,9**
% województwa	4,6	2,1	2,9	2,3	1,5	-	**0,9**
% powiatu	**96,7**	**79,5**	**88,5**	**79,1**	**64,2**	**-**	**53,4**

Źródło: Województwo Zachodniopomorskie, US w Szczecinie, Szczecin 2007, s. 141

2.4. Specyfika obszaru

Obszar Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” charakteryzuje się wyjątkowymi walorami przyrodniczo- krajobrazowo-turystycznymi. Różnorodność form przyrody oraz atrakcyjne, często prawie dziewicze rejony sprawiają, że istnieją warunki do rozwoju turystyki rekreacyjnej i sportowej oraz agroturystyki. Oferta turystyczna może opierać się na rozwoju:

1. **Myślistwa.** Duże kompleksy leśne obfitujące w zwierzynę łowną. Najważniejsze gatunki zwierząt łownych: zwierzyna płowa (jeleń szlachetny, daniel, sarna), zwierzyna czarna (dzik), zwierzyna drobna (zając, lis, borsuk, jenot, kuna leśna)**,** ptactwo (różne gatunki kaczek dzikich, dzikie gęsi, dzikie gołębie, słonki, czaple siwe i inne). Ważną dziedziną gospodarki łowieckiej są polowania dewizowe, które dostarczają kołom łowieckim oraz myśliwym dodatkowych dochodów. Tego typu imprezy są dobrą formą promocji regionu dla turystyki zagranicznej. Przyjezdni myśliwi mają do swojej dyspozycji pięknie położone obiekty noclegowe, m. in. Dom Myśliwski w Międzyrzecku, Ośrodek Administracyjno-Szkoleniowy Nadleśnictwa Połczyn w Kołaczy i Dom Myśliwski w Słowenkowie.
2. **Wędkarstwa.** Wody należą w przeważającej części do Polskiego Związku Wędkarskiego lub spółek rybackich. Oznacza to, że wędkować tu może właściwie każdy, oczywiście po opłaceniu odpowiednich pozwoleń. Szczególnie dobre warunki do sportowego połowu ryb występują w południowej części obszaru LGD, gdzie znajdują się duże jeziora takie jak Klęcko i Resko, których dodatkowym atutem jest obecność w ich pobliżu zaplecza noclegowego. Warte odwiedzenia są również jeziora w najbliższej okolicy Świdwina – Bukowiec, Wilczkowo, Bystrzyno Małe i Wielkie, systematycznie zarybiane i dzięki temu wciąż atrakcyjne dla wędkarzy, którzy szczególnie chętnie urządzają tu swoje zawody. Nie mniejszym powodzeniem cieszą się połowy ryb w rzece, szczególnie w dolnym odcinku Starej Regi, w Redze poniżej Świdwina oraz w Mołstowie (na wysokości Berkanowa i Międzyrzecza).
3. **Kajakarstwa**. Szlaki kajakowe wyznaczone są wzdłuż następujących rzek:

- Rega – od zamku świdwińskiego w dół rzeki
- Stara Rega – od granicy powiatu w przy jeziorze Więcław do ujścia do Regi
- Dębnica i Parsęta – na całej długości koryta rzeki w powiecie świdwińskim
- Mołstowa – od Rusinowa w dół rzeki wzdłuż zachodniej granicy powiatu

4. **Szlaków turystycznych.** Szlaki turystyczne na terenie powiatu świdwińskiego:
   - szlak pieszo-rowerowy „Kocioł Świdwiński” 63,5 km
   - szlak pieszo-rowerowy „Solny” 38,7 km
   - szlak pieszo-rowerowy „szlak Szwajcarii Połczyńskiej” 56,8 km
   - szlak pieszo-rowerowy „szlak spacerowy wokół Połczyna-Zdroju” 15 km
   - szlak pieszo-rowerowy „szlak przyrodniczy Drawskiego Parku Krajobrazowego” 70,7 km
   - szlak pieszo-rowerowy „Dolina Pięciu Jezior” 5 km
   - ścieżka pieszo-rowerowa w Sławoborzu 26 km i ścieżka edukacyjna „Jezioro Czapli” w Oparznie 1,2 km
   - szlak rowerowy Pradolina Dębnicy
   - w ramach edukacji ekologicznej w Zespole Przyrodniczo-Krajobrazowym „Karsibór” została zaprojektowana ścieżka przyrodniczo-dydaktyczna o długości 4.600 m.
   - szlak wodny Drawy oraz szlak wodny Regi
5. **Turystyka uzdrowiskowa.** Szczególne uwarunkowania przyrodnicze powodują, że na terenie LGD występuje strefa uzdrowiskowa. Obecność Drawskiego Parku Krajobrazowego, rezerwatów oraz obszarów Natury 2000 sprawia, że dynamicznie rozwija się działalność uzdrowiskowo-turystyczna. Dzięki temu powstaje coraz więcej obiektów tej sfery gospodarki, między innymi sanatoria, pensjonaty, gospodarstwa agroturystyczne. Walory uzdrowiskowe pozwalają na leczenie schorzeń reumatycznych, chorób zapalnych narządów ruchu, chorób zwyrodnieniowych, stanów po urazach i operacjach narządów ruchu, chorób układu nerwowego, chorób kobiecych, schorzeń układu krążenia i układu oddechowego.

Ponadto społeczność lokalną charakteryzują tradycyjne wartości, dziś często wielokulturowe, ukształtowane w warunkach działań przesiedleńczych i bliskości pogranicza polsko-niemieckiego, co niewątpliwie powoduje, że obszar LGD -„Powiatu Świdwińskiego” jest atrakcyjny również pod tym względem.

3. ANALIZA SWOT DLA OBSZARU OBJĘTEGO LSR

3.1.Analiza SWOT

Analiza SWOT dla obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” została przeprowadzona na podstawie dokumentów źródłowych gmin wchodzących w skład Lokalnej Grupy Działania oraz na podstawie warsztatów przeprowadzonych podczas konsultacji społecznych.

Przedstawiciele sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego z dużym zaangażowaniem uczestniczyli w opracowaniu Analizy SWOT poszczególnych gmin. Podczas spotkania warsztatowego przy pomocy arkusza SWOT, rozmów oraz przy zastosowaniu metody „burzy mózgów” i metody metaplanu dokonano sprecyzowania mocnych i słabych stron gmin i obszaru LGD oraz szans i zagrożeń wynikających z otoczenia zewnętrznego. Uczestnicy wykazali się doskonałą znajomością mocnych i słabych stron gmin i obszaru LGD oraz trafnie rozpoznawali szanse i zagrożenia wynikające z otoczenia zewnętrznego.

Tak więc, przedstawiona Analiza SWOT jest wynikiem pracy przedstawicieli różnych środowisk wywodzących się z gmin objętych obszarem LGD.

Tabela 3.1. Mocne i słabe strony obszaru LGD- „Powiatu Świdwińskiego”

Mocne strony (S) obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”	Słabe strony (W) obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”
▪ **Warunki przyrodniczo-krajobrazowe** – bezpośrednie powiązanie obszaru z ekosystemem leśnym i wodnym, – duże powierzchnie lasów, – obfitość zwierzyny łownej, – duża ilość jezior o dobrym stanie czystości wód, – zabytki archeologiczne i architektoniczne, – pomniki przyrody nieożywionej i różne formy polodowcowe, – parki wpisane w rejestr zbytków, – tereny o wysokich walorach turystycznych, – krajobraz cechuje: urozmaicenie rzeźby, znaczne powierzchnie leśne, zadrzewienie śródpolne, duża liczba łąk i pastwisk, gęsta sieć drobnych rzek i cieków, – do walorów należy dodać jeszcze jeden - bardzo czyste powietrze, którego stan zanieczyszczeń odpowiada obszarom Drawskiego Parku Krajobrazowego, czyli normom odpowiednim dla obszarów chronionych, – na mikroklimat na tym terenie ma wpływ morze, – powietrze zawiera aerozol morski (m. in. chlorki, jod, brom), korzystny przy leczeniu dróg oddechowych i chorób tarczycy. ▪ **Położenie geopolityczne** – bliskie położenie od granicy polsko-niemieckiej, – bliskie położenie Morza Bałtyckiego, – bliskie położenie Berlina, – bliskie położenie Pojezierza Drawskiego, – lokalizacja jednostki wojsk lotniczych, ▪ **Demografia** – niski wskaźnik zaludnienia, – duży potencjał intelektualny i mobilny środowisk, szczególnie osób z wyższym wykształceniem oraz z bogatym doświadczeniem zawodowym,	▪ **Warunki przyrodniczo-krajobrazowe** – słaba promocja obszaru, – brak opracowanych informatorów, ścieżek edukacyjnych, – słabe zainteresowanie środowisk spuścizną kulturową, ▪ **Położenie geopolityczne** – duża odległość od głównych ośrodków gospodarczych, w tym od miasta wojewódzkiego, ▪ **Demografia** – odpływ ludności, – rosnąca liczba ludności w wieku produkcyjnym, która pozostaje niezagospodarowana na rynku pracy – malejąca liczba zawieranych związków małżeńskich, – niski przyrost naturalny ogólnie, – przyrost naturalny obserwowany głównie w rodzinach dysfunkcyjnych, – głównym czynnikiem kształtującym przyrost naturalny jest saldo migracji, ▪ **Infrastruktura techniczna** – <u>komunikacja drogowa</u>: zły stan techniczny dróg, brakuje poboczy oraz we wsiach chodników dla pieszych, brakuje ścieżek rowerowych, – <u>komunikacja kolejowa</u>: bardzo zły stan techniczny dworców PKP, – <u>zaopatrzenie w wodę</u>: stan techniczny większości ujęć wody i stacji wodociągowych jest słaby, istnieje niewielka ilość urządzeń do uzdatniania wody, znaczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych, średnie zasoby wód powierzchniowych, wody gruntowe usytuowane na różnych wysokościach o przeciętnej wydajności, – <u>odprowadzanie ścieków</u>: większość oczyszczalni wymaga remontu i modernizacji ponieważ charakteryzują się średnią lub niską wydajnością, gospodarka wodno-ściekowa wymaga kompleksowego rozwiązania, – <u>elektroenergetyka</u>: system energochłonny wymagający modernizacji

- **Infrastruktura techniczna**
  - komunikacja drogowa: dobrze rozwinięta sieć dróg lokalnych, powiatowych i krajowych, korzystny układ komunikacyjny,
  - komunikacja kolejowa: usytuowany ważny węzeł kolejowy umożliwiający połączenia krajowe i międzynarodowe, dogodny system rozkładu jazdy pociągów,
  - zaopatrzenie w wodę: duża ilość zainstalowanych urządzeń wodociągowych, programy modernizacji oraz budowy sieci wodociągowych,
  - usuwanie odpadów: modernizacja składów odpadów, dobrze przygotowany system segregacji i usuwania odpadów,
  - elektroenergetyka: sieć energetyczna w pełni zaspakajająca potrzeby,
  - telekomunikacja: wdrażane są programy telefonizacji,
  - zaopatrzenie w gaz: realizowany jest program gazyfikacji,
  - zaopatrzenie w ciepło: system ciepłowniczy dobrze rozwinięty,
- **Infrastruktura społeczna**
  - aktywność społeczna: duża aktywność sołtysów, organizowanie cyklicznych imprez integracyjno-okolicznościowych, prężnie działające rady sołeckie,
  - kultura, w tym produkty tradycyjne, rękodzieło: biblioteki, świetlice wiejskie, gminne ośrodki kultury, występowanie tradycyjnych produktów lokalnych,
  - służba zdrowia: intensywnie rozwijający się system prywatnych gabinetów lekarskich (niepubliczne ZOZy przyjmujące pacjentów również w ramach kontraktu z NFZ),
  - oświata: przedszkola, szkoły podstawowe i gimnazja, szkoły specjalne, szkolnictwo wyższe,
- **Potencjał gospodarczy**
  - rolnictwo i leśnictwo: korzystne warunki glebowe, rozwinięta agroturystyka, duża ilość punktów zaopatrzenia w środki do produkcji rolnej i usługi rolnicze, duża ilość podmiotów obsługi rolnictwa (podmioty skupowe, finansowe i kredytowe), niski stopień zanieczyszczenia środowiska sprzyja rozwojowi rolnictwa ekologicznego,

na energooszczędny,

  - telekomunikacja: usługa telefonu i Internetu nie jest w pełni dostępna, słaby zasięg sieci telefonii komórkowej,
  - zaopatrzenie w ciepło: w większości są to kotłownie opalane paliwem stałym, wymagające modernizacji,
- **Infrastruktura społeczna**
  - aktywność społeczna: brak lidera społecznego, , patologie społeczne, słaba aktywność zawodowa i społeczna mieszkańców, tzw. mentalność popegeerowska, występowanie tzw. dziedziczonej patologii społecznej, brak inicjatyw aktywizujących społeczność lokalną,
  - kultura: słabe wyposażenie techniczne, budynki i pomieszczenia wymagające remontu, brak promocji historii gmin i ich walorów przyrodniczo-krajobrazowych,
  - służba zdrowia: brak dostępu do gabinetów specjalistycznych na terenie sołectw, 1 szpital,
  - oświata: stan techniczny obiektów zróżnicowany, dominuje słaby stan techniczny, brak pracowni językowych, sal gimnastycznych, odpowiedniego wyposażenia technicznego, w tym sal komputerowych, brak zaplecza żywieniowego, brak programów pomocy dla młodzieży uzdolnionej,
- **Potencjał gospodarczy**
  - rolnictwo i leśnictwo: dominująca działalnością gospodarczą jest rolnictwo, przewaga ludności pracującej w rolnictwie, niska jakość części gleb, brak możliwości zbytu części produktów, niszczejące obiekty po PGR, słabo rozwinięty przemysł rolno-spożywczy, w strukturze własnościowej dominuje własność państwowa,
  - surowce: brak kopalin o większym znaczeniu gospodarczym,
  - przemysł: duża ilość małych podmiotów gospodarczych, rozdrobnionych pod względem terytorialnym, głównie usytuowanych w centrach LGD, brak warunków do rozwoju przedsiębiorczości,
  - handel, usługi i rzemiosło: brak komunikacji prywatnej pomiędzy głównymi ośrodkami obszaru a małymi miejscowościami,
  - turystyka i wypoczynek: słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna w stosunku do potencjału krajobrazowo-przyrodniczego, niewykorzystane

– surowce: dostępność złóż surowców pospolitych (piaski, żwiry), liczne złoża torfowe, solankowe, – przemysł: duża liczba podmiotów gospodarczych, jednostka wojskowa – strategiczny zakład pracy, napływ inwestycji zagranicznych, – handel, usługi i rzemiosło: dobrze rozwinięta sieć punktów handlowo-usługowych, – turystyka i wypoczynek: sprzyjające warunki przyrodniczo-krajobrazowe do rozwoju turystyki, szlaki edukacyjne, możliwość organizacji spływu kajakowego, doskonałe tereny do rajdów konnych i samochodowych, ▪ **Rynek pracy** – zapotrzebowanie na pracę sezonową, – rosnąca liczba młodzieży studiującej.	szlaki, brak obiektów gastronomicznych, brak młodzieżowej bazy turystycznej, niezagospodarowane jeziora i drogi wodne, zaniedbane i popadające w ruinę dziedzictwo kulturowe, szczególnie budynki i budowle usytuowane we wsiach popegeerowskich, ▪ **Rynek pracy** – słabe wsparcie przedsiębiorczości, – mała ilość kursów i szkoleń, – wysoki poziom bezrobocia, – brak ofert pracy, – duży odsetek długotrwale bezrobotnych, – zwiększa się grupa osób pozbawionych prawa do zasiłku z FP, – zwiększa się liczba osób korzystających z pomocy społecznej, – emigracja młodzieży wykształconej poza obszar LGD.

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3.2. Szanse i zagrożenia obszaru LGD- „Powiatu Świdwińskiego”

Szanse (0) obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”	Zagrożenia (T) obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”
▪ **wynikające z rynków światowych** – liberalizacja wymiany międzynarodowej i możliwość ekspansji na rynki zagraniczne, – swobodny przepływ towarów i usług w UE, – wzrost zapotrzebowania na artykuły rolno-spożywcze o charakterze ekologicznym, – fundusze strukturalne UE, – tereny należały niegdyś do Niemiec, daje to możliwości kontaktów i współpracy pomiędzy gminami i społecznościami polsko-niemieckimi, ▪ **wynikające z rynku krajowego** – wzrost zapotrzebowania na rękodzieło i produkty rzemieślnicze, – program rozwoju rolnictwa i wsi polskiej, – wzrost zapotrzebowania na usługi turystyczne, szczególnie agroturystykę, – intensywny rozwój małych i średnich firm, ▪ **wynikające z rynku obszaru** – doskonałe warunki przyrodniczo-krajobrazowe do rozwoju turystyki i agroturystyki, – wzrost zainteresowania turystyką aktywną i wiejską, – dobre warunki glebowe, klimatyczne i środowiskowe do rozwoju ekologicznej produkcji rolnej.	▪ **wynikające z rynków światowych** – światowe ograniczanie koniunktury gospodarczej, – mało stabilna sytuacja rynków finansowych, – napływ towarów i usług z krajów o niższych kosztach wytworzenia, co może spowodować zagrożenie dla rodzimej drobnej przedsiębiorczości, ▪ **wynikające z rynku krajowego** – spadek PKB, – spadek dochodów ludności, – zmieniające się uwarunkowania prawno-polityczne, – trudności w pozyskaniu zewnętrznych źródeł finansowania działalności gospodarczej, – ograniczony dostęp do kredytów inwestycyjnych, hipotecznych i konsumpcyjnych, – duża biurokracja utrudniająca ludziom niewykształconym poruszanie się w gospodarce rynkowej, ▪ **wynikające z rynku obszaru LGD** – wzrost bezrobocia, – wzrost patologii społecznych, – wewnętrzne trudności natury formalnej samorządów w dostępie do źródeł finansowania, – niskie zaangażowanie społeczności lokalnej w rozwój.

Źródło: opracowanie własne

3.2. Wnioski

Przeprowadzona Analiza SWOT obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” jednoznacznie wskazuje, że cele postawione w ramach LSR powinny opierać się na mocnych stronach obszaru oraz wykorzystać szanse wynikające z otoczenia zewnętrznego. Jednakże należy pamiętać, że prawidłowa realizacja celów będzie możliwa tylko przy jednoczesnym wzmacnianiu słabych stron oraz niwelowaniu zagrożeń wynikających z otocznia zewnętrznego.

Podstawowym potencjałem, na którym możliwe jest oparcie rozwoju obszaru Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego” są sprzyjające warunki przyrodniczo-kulturowe oraz niewykorzystany potencjał ludzki. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż mieszkańcy społeczności lokalnej zauważają możliwości rozwoju gospodarczego obszaru przy wykorzystaniu wspomnianych warunków przyrodniczo-kulturowych. Jednakże brakuje lidera lokalnego, który zainicjowałby działania w tym zakresie oraz rozpoczął integrację społeczności lokalnej w celu przeciwdziałania patologiom społecznym wynikających z tzw. popegeerowskiej mentalności społeczeństwa wiejskiego oraz dużego bezrobocia i niskiej przedsiębiorczości.

Jak wynika z przeprowadzonej analizy SWOT obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” istnieją sprzyjające warunki do zainicjowania wzrostu gospodarczego obszaru. Jednakże dla osiągnięcia celu konieczne będzie niwelowanie zastałych niesprzyjających warunków społeczno-gospodarczych obszaru. Możliwe to będzie poprzez dokładne sprecyzowanie celu głównego oraz celów szczegółowych LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” oraz wykorzystanie szans, jakie daje otoczenie zewnętrzne, zarówno krajowe, jak i międzynarodowe.

Na podstawie oceny sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego” opracowano wizję rozwoju opartą **o intensyfikację rozwoju społeczno-gospodarczego mającą na celu przeciwdziałanie marginalizacji gospodarczej obszaru LGD oraz spowodowanie wzrostu poziomu i jakości życia społeczności lokalnej**, co powinno być podstawą działania każdej inicjatywy lokalnej, regionalnej, jaki i o zasięgu krajowym.

4. OKREŚLENIE CELÓW OGÓLNYCH I SZCZEGÓŁOWYCH LSR ORAZ WSKAZANIE PLANOWANYCH W RAMACH LSR PRZEDSIĘWZIĘĆ

Cel jest to przyszły stan rzeczy, który chce osiągnąć Stowarzyszenie. Cel wyraża sens istnienia Stowarzyszenia. W odniesieniu do Stowarzyszenia cel oznacza przedsięwzięcie ustalone w sposób formalny. Cele zawsze wynikają z potrzeb wewnętrznych obszaru oraz z zewnętrznych uwarunkowań jego funkcjonowania. Są więc konkretyzacją potrzeb. W związku z tym cele LGD- „Powiatu Świdwińskiego” zostały ustalone na bazie wstępnej diagnostyki obszaru (kwestionariusz ankiety, materiał statystyczny i opisowy wtórny), konsultacji społecznych oraz przeprowadzonej Analizy SWOT.

Cele podlegają hierarchizacji i są ustalane na trzech poziomach: strategicznym, ogólnym i szczegółowym (operacyjnym). Rozwinięcie celu strategicznego na cele ogólne i szczegółowe przedstawia klasyfikator celów, inaczej zwany drzewem celów. Drzewo celów LSR LGD- „Powiatu Świdwińskiego” przedstawia schemat 4.1.

Cele LSR LGD- „Powiatu Świdwińskiego” zostały sformułowane wg zasady SMART, czyli są:
***S**pecific* – specyficzne, konkretne, jednoznacznie określone;
***M**easurable* – mierzalne,
***A**ttractive* – atrakcyjne,
***R**ealistic* – realne do osiągnięcia w wyznaczonym czasie, przy dostępnych zasobach i kompetencjach;
***T**imed* – określone w czasie.

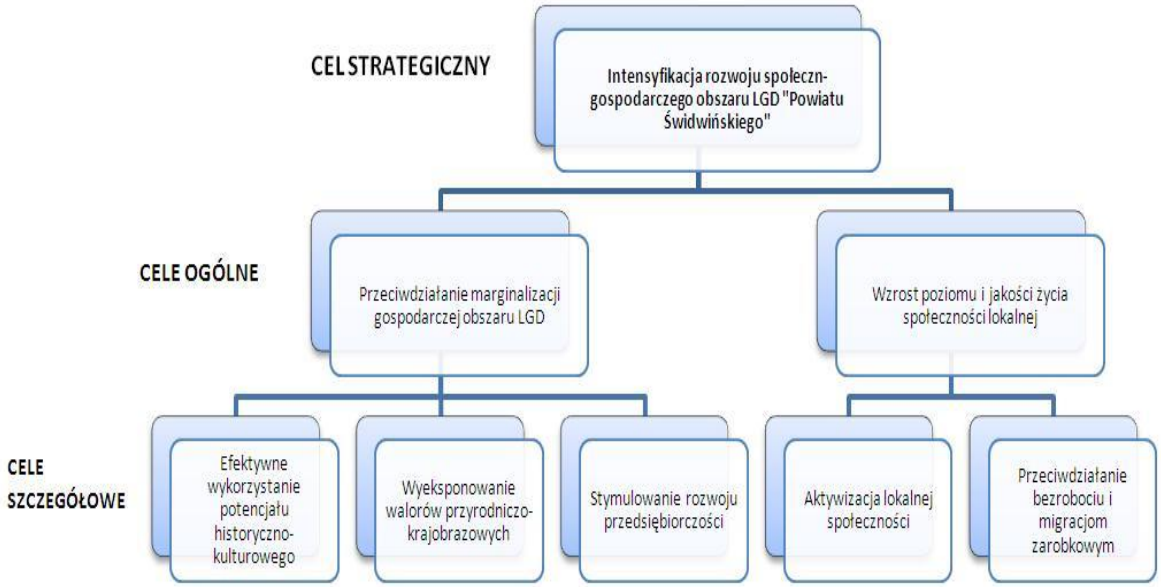

Schemat 4.1. Drzewo celów LSR LGD- „Powiatu Świdwińskiego”
Źródło: Opracowanie własne

Osiągnięcie celu strategicznego LSR LGD- „Powiatu Świdwińskiego”: Intensyfikacja rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD- „Powiatu Świdwińskiego”, nastąpi poprzez realizację dwóch celów ogólnych:

1. **Przeciwdziałanie marginalizacji gospodarczej obszaru LGD.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania zmierzające do wykorzystania potencjału przyrodniczego, historycznego i kulturowego, które wpłyną na rozwój terenów o najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej. Realizacja tego celu będzie sprzyjać wzrostowi gospodarczemu obszaru.
2. **Wzrost poziomu i jakości życia społeczności lokalnej.** Cel ten będzie realizowany poprzez działania aktywizujące i integrujące społeczność lokalną, zmierzające do wypracowania umiejętności współpracy i gospodarowania na własnym terenie.

Osiągnięcie celu nadrzędnego strategii nastąpi do 2020 roku, podczas gdy realizacja celów ogólnych LSR powinna nastąpić do roku 2015. W okresie od 2009 do 2015 roku będą realizowane cele szczegółowe oraz zaplanowane w ramach poszczególnych celów przedsięwzięcia.

W ramach pierwszego celu ogólnego będą realizowane następujące cele szczegółowe:

1.1. **Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego.** Cel ten będzie realizowany poprzez rozwój rękodzielnictwa i tradycyjnego rzemiosła, kultywowanie tradycji społeczności lokalnej oraz promocję dziedzictwa historyczno-kulturowego.

1.2. **Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.** Cel ten będzie realizowany poprzez rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych, rozwój agroturystyki i innych form wypoczynku, zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego oraz umocnienie produktu turystycznego.

1.3. **Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości**. Cel ten będzie wdrażany poprzez inicjowanie pozarolniczej działalności gospodarczej, stymulowanie działalności gospodarczej poprzez inwestycje i innowacje oraz poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w działalności gospodarczej, w tym rolnictwie.

W ramach drugiego celu ogólnego będą realizowane następujące cele szczegółowe:

2.1. **Aktywizacja lokalnej społeczności.** Cel ten będzie wdrażany poprzez wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych, zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej, tworzenie lokalnych ośrodków integracji oraz budowanie społeczeństwa informacyjnego.

2.2. **Przeciwdziałanie bezrobociu.** Realizacja tego celu nastąpi poprzez tworzenie możliwości przekwalifikowania (szkolenia, kursy), podnoszenia kwalifikacji oraz tworzenie nowych miejsc pracy.

W LSR LGD- „Powiatu Świdwińskiego” zaproponowano typy przedsięwzięć możliwych do realizacji przy uwzględnieniu celu strategicznego oraz postawionych celów ogólnych i szczegółowych. Planowane przedsięwzięcia są adekwatne do działań w ramach 4 osi LEADER PROW: „Odnowa Wsi”, „Różnicowanie działalności pozarolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” oraz „Małych projektów”. Typy przedsięwzięć zaplanowane w ramach LSR przedstawione zostały w tabeli 4.1.

Tabela 4.1. Typy przedsięwzięć zaproponowane w ramach LSR

Wyszczególnienie	Przedsięwzięcie I „Centrum zdywersyfikowanych form wypoczynku”	Przedsięwzięcie II „Nowoczesna gospodarka”	Przedsięwzięcie III „Lokalna społeczność”	Przedsięwzięcie IV „Centrum kultury i tradycji”
Operacje	• budowa i rozbudowa bazy agroturystycznej, rekreacyjnej i rehabilitacyjnej, • Organizacja targów, wystaw i pokazów oraz imprez rekreacyjnych i sportowych, • budowa i przebudowa, remont lub wyposażenie budynków spełniających funkcję rekreacyjną, sportową, obiektów małej architektury, obiektów sportowych, ścieżek rowerowych, szlaków pieszych, placów zabaw, miejsc rekreacji, przeznaczonych do użytku publicznego, • budowa, odbudowa lub oznakowanie małej infrastruktury turystycznej, w szczególności punktów widokowych, miejsc wypoczynkowych lub biwakowych, szlaków wodnych, rowerowych, konnych, ścieżek spacerowych lub dydaktycznych, • zachowane, odtworzenie, zabezpieczenie lub oznakowanie cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego w szczególności obszarów objętych poszczególnymi formami ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, • stworzenie lub zmodernizowanie	• wdrożenie nowoczesnych technologii w mikroprzedsiębiorstwach, • wdrożenie technologii informatycznych i komputerowych, • wytwarzanie produktów energetycznych z biomasy, • zastosowanie odnawialnych źródeł energii, • wprowadzenie na obszar LGD innowacyjnych produktów i usług.	• organizowanie imprez integracyjnych, • budowa, modernizacja i wyposażenie świetlic wiejskich, ośrodków kultury oraz innych punktów integracyjnych, • szkolenia, kursy oraz seminaria, • odnawianie lub budowa placów parkingowych, chodników lub oświetlenia ulicznego sprzyjających nawiązaniu kontaktów społecznych, • budowa małej infrastruktury integrującej społeczeństwo, w tym place zabaw, miejsca do grillowania i biesiadowania.	• rewitalizacja budynków wpisanych do rejestru zabytków lub objętych wojewódzką ewidencją zabytków, użytkowanych na cele publiczne oraz obiektów małej architektury, odnawiania lub konserwacji lokalnych pomników historycznych i miejsc pamięci, • budowa, przebudowa, remont lub wyposażenie budynków spełniających funkcję kulturalną, • zakup wyposażenia służącego kultywowaniu tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów. • promocja lokalnej twórczości z wykorzystaniem lokalnego dziedzictwa, w tym kulturowego i historycznego, • odnowa lub oznakowanie budowli lub obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków albo objętych wojewódzką ewidencją zabytków, • organizacja imprez kulturalnych, • kultywowanie tradycyjnych zawodów i rzemiosła, • rozwój produktów ekologicznych, • inicjowanie powstawania, przetwarzania, lub wprowadzania na rynek produktów i usług opartych na lokalnych zasobach, tradycyjnych sektorach gospodarki lub lokalnym

	bazy informacji turystycznej oraz stron internetowych, przygotowanie i wydanie folderów oraz innych publikacji promocyjnych dotyczących obszaru objętego LSR, • urządzenie i porządkowanie terenów zielonych, parków lub innych miejsc wypoczynku, • tworzenie produktów turystycznych.						dziedzictwie, w tym kulturowym i historycznym.	
	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa
wskaźnik produktu	• liczba nowych/zmodernizowanych obiektów turystycznych oraz sportowo-rekreacyjnych (szt.), • liczba nowych miejsc noclegowych, w tym agroturystyka (szt.), • długość nowych/zmodernizowanych ciągów pieszo-rowerowych, szlaków konnych, wodnych, rowerowych, ścieżek spacerowych, dydaktycznych, itp. (km)	20 70 50	• liczba wdrożonych nowoczesnych technologii (szt.), • liczba produktów energetycznych z biomasy, • liczba zastosowanych odnawialnych źródeł energii (szt.) • liczba wdrożonych innowacyjnych produktów i usług (szt.)	5 5 10 20	• liczba zorganizowanych imprez (szt.), • liczba wybudowanych/zmodernizowanych i wyposażonych punktów integracji, w tym m.in. świetlic wiejskich, ośrodków kultury (szt.), • powierzchnia wybudowanych/odnowionych placów parkingowych (m2), • długość wybudowanych/odnowionych chodników (km),	20 15 300 50	• liczba zmodernizowanych zabytków i budynków pełniących funkcję kulturalną (szt.), • liczba nowych budynków pełniących funkcję kulturalną (szt.), • liczba wyposażenia służącego kultywowaniu tradycji społeczności lokalnych lub tradycyjnych zawodów (szt.) • liczba materiałów promocyjnych (szt.), • liczba zorganizowanych imprez promocyjnych i kulturalnych (szt.), ▪ liczba odnowionych	3 1 10 2 000 30 10

	• liczba zorganizowanych targów, wystaw i pokazów oraz imprez rekreacyjnych i sportowych (szt.), • liczba nowej/zmodernizowanej małej infrastruktury turystycznej (szt.), • liczba zachowanego, odtworzonego, zabezpieczonego lub oznakowanego cennego lokalnego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego (szt.), • liczba materiałów promocyjnych dotyczących obszaru LGD (szt.), • liczba produktów turystycznych (szt.), • powierzchnia zagospodarowanego/uporządkowanego terenu (km^2).	25 100 50 2 000 2 50			• liczba nowych punktów oświetleniowych (szt.), • liczba małej infrastruktury integrującej społeczeństwo (szt.), • liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów/ seminariów/ warsztatów (szt.)	100 80 50	lub oznakowanych budowli lub obiektów małej architektury wpisanych do rejestru zabytków albo objętych wojewódzką ewidencją zabytków • liczba odnowionych zawodów tradycyjnych i rzemiosła (szt.), • liczba nowych produktów ekologicznych (szt.), • liczba wprowadzonych produktów i usług opartych na tradycji, lokalnym dziedzictwie, w tym kulturowym i historycznym (szt.).	5 2 5

	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa
Wskaźnik rezultatu	• liczba utworzonych nowych miejsc pracy (szt.), • liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (szt.), • liczba nowych turystów na obszarze LGD (os.), • liczba osób korzystających z informacji turystycznej (os.)	10 3 2 000 2 000	• liczba nowych miejsc pracy (szt.), • liczba osób korzystających z innowacyjnych produktów (os.), • wzrost przychodów przedsiębiorstw (%), • liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (szt.).	20 200 20 5	• liczba osób uczestniczących w imprezach (os.), • liczba osób podnoszących kwalifikacje lub zmieniających kwalifikacje (os.),	4 000 200	• liczba nowych miejsc pracy w zawodach tradycyjnych i rzemiośle (os.), • liczba korzystających z nowego produktu kulturalnego/turystycznego (os.), • liczba osób korzystających z informacji kulturalnej (os.), • liczba osób biorących udział w imprezach kulturalnych (os.).	5 4000 300 4 000
Wskaźniki oddziaływania	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa	Nazwa wskaźnika	Wartość docelowa
	• wzrost dochodów gospodarstw w usługach turystycznych i około turystycznych (%) • zasilenie budżetu gmin dopływem środków finansowych z turystyki (%), • wydłużenie pobytu turystów w ośrodkach związanych z agroturystyką, turystyką i rekreacją (%)	20 10 25	• przyrost inwestycji na terenach wiejskich (%),	15	• wzrost zaangażowania w życie społeczne (os.) • liczba osób zatrudnionych po zmianie lub uzupełnieniu kwalifikacji (os.)	20 30	• wzrost zainteresowania kulturą i tradycją obszaru (%)	10

Źródło: pracowanie własne

5. OKREŚENIE MISJI LGD

Określenie misji stowarzyszenia jest bardzo ważne, ponieważ misja zawiera zestaw wartości akcentujący specyficzną rolę danego Stowarzyszenia na rzecz otoczenia, tym samym uzasadniających istnienie danej jednostki.

Misja jest skonkretyzowaniem pomysłu na stowarzyszenie. Misja tworzy osobowość stowarzyszenia. Powinna odpowiadać na pytania:

1. po co istnieje stowarzyszenie,
2. do czego dąży,
3. kto jest klientem, odbiorcą,
4. jakie zaspokaja potrzeby.

Dlatego tak ważną kwestą było sprecyzowanie misji LGD -„Powiatu Świdwińskiego”. W rezultacie misja LGD- „Powiatu Świdwińskiego” została wybrana przez przedstawicieli społeczności lokalnej podczas konsultacji społecznych spośród wskazanych 3 propozycji.

Misja Lokalnej Grupy Działania -„ Powiatu Świdwińskiego” brzmi następująco:

STWORZENIE SPRZYJAJĄCYCH WARUNKÓW ROZWOJU I WYKORZYSTANIA POTENCJAŁU HISTORYCZNO-KULTUROWEGO ORAZ WALORÓW PRZYRODNICZO-KRAJOBRAZOWYCH OBSZARU PRZYCZYNIAJĄC SIĘ DO AKTYWIZACJI LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI ORAZ MINIMALIZACJI BEZROBOCIA I MIGRACJI ZAROBKOWYCH.

Realizując przyjętą misję, Stowarzyszenie zamierza stać się organizacją pożytku publicznego.

6. WYKAZANIE SPÓJNOŚCI SPECYFIKI OBSZARU Z CELAMI LSR

Cele zawarte w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju zostały wybrane:

1. w drodze konsensusu społecznego,
2. na podstawie badania uwarunkowań i potencjału społeczno-gospodarczego obszaru LGD.

Diagnoza przeprowadzona na bazie opinii społecznej miała na celu wyłonienie kierunków rozwoju obszarów LGD, w których lokalni mieszkańcy będą aktywnie uczestniczyć. Dzięki temu realizacja Strategii odbędzie się przy możliwie największym udziale lokalnej społeczności, co zapewni jej prawidłowe wdrażanie oraz realizację, a tym samym uzyskanie pożądanych wskaźników produktu oraz rezultatu.

Solidne fundamenty budowania spójnego podejścia są gwarantem powodzenia Strategii, dlatego też musi ona bazować na obecnym potencjalne obszaru LGD w wymiarze przestrzennym, geograficznym, przyrodniczym, historycznym i kulturowym oraz społeczno-gospodarczym.

Szczególny charakter posiadają uwarunkowania przestrzenne obszaru LGD wynikające z faktu położenia obszaru w centralnej części województwa zachodniopomorskiego. Korzystne usytuowanie w południowej części Pojezierza Drawskiego oraz na Wysoczyźnie Łobeskiej, a także przy głównych drogach wojewódzkich nr 151 (Świdwin - Recz), 152 (Połczyn-Zdrój - Płoty) czy chociażby nr 162 (Kołobrzeg – Drawsko-Pomorskie przez Sławoborze, Świdwin i Brzeżno), mimo dużej odległości, stwarza możliwości swobodnej oraz szybkiej komunikacji z największymi centrami gospodarczymi w województwie.

Cele LGD -„Powiatu Świdwińskiego” nawiązują do największego zasobu obszaru, jakim jest niewykorzystany potencjał przyrodniczy, historyczny, kulturowy oraz niewykorzystany kapitał ludzki. Wykorzystanie specyfiki przyrodniczo -kulturowo-historycznej obszaru wymaga przede wszystkim zacieśnienia związków między mieszkańcami tej samej wsi oraz między mieszkańcami wielu wsi. Wskazane jest ponadto zaangażowanie przedstawicieli sektora publicznego, społecznego i gospodarczego. Niezbędny jest również wzrost zainteresowania mieszkańców obszaru podejmowaniem działań nakierowanych na pielęgnowanie lokalnego dziedzictwa oraz zaangażowanie w poprawę estetyki swoich miejscowości. Wyjątkowy potencjał obszaru może być skutecznie wykorzystany do rozwoju gospodarczego.

Cele określone w LSR odnoszą się bezpośrednio do specyfiki obszaru. Przedsięwzięcia realizowane w ramach celów LSR spowodują miedzy innymi:

1. lepsze wykorzystanie oraz sukcesywne wzmacnianie najcenniejszych zasobów obszarów,
2. zachowanie wyróżniających cech przyrodniczych, historycznych i kulturowych,
3. odblokowanie możliwości rozwoju i samorealizacji mieszkańców,
4. uatrakcyjnienie obszaru dla mieszkańców oraz turystów,
5. poprawę kwalifikacji mieszkańców,
6. zaszczepienie nowych funkcji społecznych i gospodarczych o wysokim poziomie kreatywności i innowacyjności,
7. ograniczenie zagrożenia trwałą migracją zarobkową.
8. stworzenie dogodnych warunków do wykorzystania lokalnego potencjału przedsiębiorczości,
9. zachowanie głównych atutów obszaru scalających społeczność lokalną.

Tabela 6.1. Spójność obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” z celami zawartymi w LSR

Cele główne	Cele szczegółowe	Uzasadnienie spójności	
		Walory obszaru LGD	Słabości obszaru LGD
PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI GOSPODARCZEJ OBSZARU LGD	Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego	• zabytki archeologiczne i architektoniczne, • szlaki turystyczne biegnące przez miejscowości i tereny wydarzeń historycznych, • obiekty zabytkowe ulokowane w malowniczych terenach wiejskich,	• zaniedbane zabytki historyczno kulturowe, • zanikanie tradycyjnego rzemiosła i rękodzielnictwa, • mało wyeksponowany produkt tradycyjny, • mało znane obiekty i szlaki turystyczne odnoszące się do wydarzeń historycznych, np. szlak kotła świdwińskiego, • słaba promocja obszaru, brak informatorów i punktów informacji turystycznej,
	Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych	• urozmaicona rzeźba terenu, • różnorodność i obfitość ekosystemu leśnego i wodnego, • duża ilość i różnorodność zwierzyny łownej, • duża ilość rezerwatów, parków, pomników przyrody, • występowanie siedlisk zwierząt i roślin objętych ochroną lub niespotykanych w innych rejonach,	• niewykorzystane zasoby środowiska naturalnego: bogactwo lasów, zwierzyny łownej, flory i fauny, • niewykorzystane wody rzek i jezior do rozwoju turystyki rekreacyjnej (np. kajakarstwo, wędkarstwo),
	Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości	• dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorczości na bazie niewykorzystanych walorów przyrodniczych, historycznych i kulturowych, • niewykorzystany duży potencjał siły roboczej, • dogodne warunki rozwoju agroturystyki i innych form wypoczynku i rekreacji, • sprzyjające uwarunkowania infrastrukturalne,	• brak inicjatywy oddolnej,
WZROST POZIOMU I JAKOŚCI ŻYCIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	Aktywizacja lokalnej społeczności	• zespoły ludowe, koła gospodyń wiejskich, inne formy integracji i kultywowania tradycji, • duża aktywność rad sołeckich,	• niska aktywność zawodowa, • apatia i stagnacja społeczeństwa, • ubóstwo społeczne, • patologie społeczne, • mentalność popegeerowska, • brak inicjatywy oddolnej, • brak lidera, • niska aktywność organizacji z sektora pozarządowego,
	Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym	• zwiększa się liczba osób zdobywających wykształcenie i kwalifikacje zawodowe,	• wysoka stopa bezrobocia, • niskie kwalifikacje zawodowe, • niski poziom wykształcenia, • niska dochodowość gospodarstw rolnych, • mała ilość kursów i szkoleń, • migracja zarobkowa mieszkańców,

Źródło: opracowanie własne

7. UZASADNIENIE PODEJŚCIA ZINTEGROWANEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

Podejście zintegrowane jest warunkiem pomyślnej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. Było ono podstawą działań podejmowanych przy formułowaniu strategii i będzie nadal wykorzystywane przy jej wdrażaniu.

Na etapie formułowania strategii zintegrowane działanie przejawiało się w partnerskim sposobie opracowania LSR. Uczestnictwo i duże zaangażowanie przedstawicieli sektorów publicznego, społecznego i gospodarczego w konsultacjach, warsztatach, spotkaniach i dyskusjach pomogło w zachowaniu spójności pomiędzy specyfiką obszaru a wyznaczonymi celami i przedsięwzięciami w ramach LSR. Tak więc, Lokalna Strategia Rozwoju ma charakter zintegrowany. Cele LSR i przedsięwzięcia są spójne ze specyfiką obszaru oraz powiązane ze sobą i wzajemnie się uzupełniają. Tworzą pomiędzy sobą logiczne związki oraz wzajemnie na siebie oddziaływają dając oczekiwany efekt synergii.

Ponadto, ważną kwestią jest podkreślenie zintegrowania działań realizowanych w ramach LSR w następujących aspektach:

1. **Podmiotowym.** Opracowane cele i przedsięwzięcia LSR wymuszają realizację strategii przy współudziale podmiotów publicznych, społecznych i gospodarczych. Przykład: place zabaw, ścieżki rowerowe oraz mała infrastruktura turystyczna - projekty realizowane przez sektor publiczny spowodują utworzenie nowych kwater agroturystycznych przez sektor gospodarczy. Będzie to skutkowało wzrostem liczby turystów na obszarze LGD dając podstawę do intensyfikacji działań w sektorze społecznym, np. organizacji cyklicznych imprez kulturowych, sportowych oraz odnowę miejsc kultu historycznego. W realizację celów i przedsięwzięć będą aktywnie włączane podmioty reprezentujące różne miejscowości oraz wywodzące się z różnych gmin. Będzie więc konieczne tworzenie wspólnych projektów, koordynowanie działań oraz opracowanie spójnego systemu informacyjnego przekazywania danych przez różnorodne podmioty lokalne. Zintegrowane działania podmiotowe dają możliwość łączenia potencjałów różnych podmiotów gospodarczych, co będzie przekładało się na skuteczniejszą realizację celów przedsięwzięć określonych w LSR.
2. **Obszarowym**. Realizacja celów oraz przedsięwzięć oparta będzie na specyfice obszaru, szczególnie wykorzystaniu jego walorów przyrodniczych, krajobrazowych oraz kulturowo-historycznych. Szczególną wagę nadaje się tym przedsięwzięciom i projektom, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar LGD lub realizowanym lokalnie, ale stanowiącym element większego przedsięwzięcia.

8. UZASADNIENIE PODEJŚCIA INNOWACYJNEGO DLA PRZEDSIĘWZIĘĆ PLANOWANYCH W RAMACH LSR

Powstanie trójsektorowego porozumienia na obszarze gmin Brzeżno, Połczyn-Zdrój, Rąbino, Sławoborze i Świdwin jest zjawiskiem nowym na tym obszarze. LGD -„Powiatu Świdwińskiego” w swoich założeniach chce na bazie współpracy wspomóc rozwój tego obszaru. Dotychczas nie był realizowany projekt o tak szerokim zakresie, w który są zaangażowani jednocześnie przedstawiciele sektora publicznego, społecznego i gospodarczego.

Planowane przedsięwzięcia również noszą znamiona innowacyjności. Dotychczas mieszkańcy obszaru LGD nie mieli możliwości realizować operacji w ramach następujących przedsięwzięć:

1. „Centrum zdywersyfikowanych form wypoczynku”,
2. „Nowoczesna gospodarka”,
3. „Lokalna społeczność”,
4. „Centrum kultury i tradycji”.

Podczas oceny zgłaszanych projektów istotnym elementem jest ich nowatorski charakter. Może się on objawiać na cztery sposoby:

1. Planowane do realizacji operacje przewidują zastosowanie pomysłów i rozwiązań znanych w innych rejonach kraju lub zagranicą, ale nie mających dotychczas zastosowania na obszarze LGD.
2. Poprzez realizację operacji, w których lokalne zasoby zostaną wykorzystane w sposób nowatorski.
3. W ramach realizacji operacji na obszarze LGD zostaną wprowadzone nowe rodzaje produktów lub usług.
4. Operacje zakładają zaangażowanie lokalnej społeczności w sposób jeszcze nie zastosowany na obszarze LGD.

Realizowanie operacji opartych na innowacyjnych pomysłach oraz metodach ich realizacji wspomogą prawidłowe wdrożenie LSR oraz osiągnięcie założonych celów. Ponadto, LGD -„Powiatu Świdwińskiego” będzie korzystała z osiągnięć innych Lokalnych Grup Działania w zakresie planowania przedsięwzięć wskazanych do realizacji. Upowszechnianie tzw. „dobrych praktyk” będzie odbywało się w szczególności z sąsiadującymi LGD, charakteryzującymi się podobnymi uwarunkowaniami przyrodniczo -historyczno-kulturowymi i społeczno-gospodarczymi. Na tej drodze możliwa będzie wzajemna wymiana doświadczeń oraz wiedzy w zakresie realizacji i zarządzania operacjami.

9. OKREŚLENIE PROCEDURY ZGODNOŚCI OPERACJI Z LSR

Ustalenie przejrzystych i obiektywnych reguł i zasad funkcjonowania LGD, w tym w szczególności procedur dotyczących zasad wyboru operacji (projektów), które będą mogły otrzymywać dofinansowanie w ramach wdrażania LSR jest jednym z najważniejszych elementów działań LGD –„Powiatu Świdwińskiego”.

Ogólna procedura aplikowania i obsługi wniosków o wsparcie w ramach wdrażania LSR wynika z zapisów PROW 2007-2013 oraz Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 (Dz.U. z 2008r. Nr 1348, poz.868 z późniejszymi zmianami.

Ogólna procedura przyjmowania i obsługi wniosków o dofinansowanie operacji przez LGD- „ Powiatu Świdwińskiego”. Będzie się ona odbywać zgodnie z art. 62 ust. 4 *Rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).* Procedura przeprowadzenia naboru i obsługi wniosków w ramach partycypowania w poszczególnych typach operacji odbywa się w następujący sposób:

1. Lokalna Grupa Działania- „Powiatu Świdwińskiego” w terminie 44 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”, występuje do właściwego organu SW właściwego ze względu na siedzibę LGD z wnioskiem o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania za jej pośrednictwem wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” w zakresie:
   1) operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”; lub
   2) małych projektów, tj. operacji, które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działań osi 3 ale przyczyniają się do osiągnięcia tych celów; lub
   3) operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”; lub
   4) operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”

2. Dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy za pośrednictwem LGD, w tym: Wraz z wnioskiem, o którym mowa w pkt. 1 LGD przekazuje w formie elektronicznej:
   1) wzór informacji o naborze, zawierający w szczególności:
      a) termin składania wniosków o przyznanie pomocy:
         - nie krótszy niż 14 dni i nie dłuższy niż 30dni,
         - który jednocześnie może rozpocząć się nie wcześniej niż 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o naborze
      b) miejsce składania wniosków o przyznanie pomocy
      c) miejsce zamieszczenia wzoru formularza wniosku o przyznanie pomocy;
      d) miejsce zamieszczenia wykazu dokumentów niezbędnych do weryfikacji spełnienia kryteriów wyboru określonych w LSR

e) miejsce zamieszczenia kryteriów wyboru operacji przez LGD, określonych w LSR, w tym kryteriów, na podstawie których ocenia się uzasadnienie realizacji małego projektu w ramach LSR;
f) limit dostępnych środków
g) minimalnych wymagań, których spełnienie jest niezbędne do wyboru operacji przez LGD.

2) wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy wraz z instrukcją wypełniania wniosku;
3) kryteriów wyboru operacji przez LGD, które zostały określone w LSR (w formie odrębnego dokumentu) ,
4) wykazu dokumentów niezbędnych do wyboru operacji przez LGD (w formie odrębnego dokumentu), a w przypadku, gdy dokumenty te są sporządzone na formularzach udostępnionych przez LGD również wzory tych formularzy,
5) limit dostępnych środków

LGD przekazuje do organu SW właściwego ze względu na siedzibę LGD w formie elektronicznej (na płycie CD) **w terminie 24 dni przed planowanym dniem** rozpoczęcia terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.

3. Dokumenty, o których mowa w pkt. 2 ppkt 1zostaną udostępnione:
   1) w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego,
   2) w siedzibie LGD
   3) na stronie internetowej:
      - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego
      - LGD
   4) centrali, oddziałach regionalnych oraz na stronie ARiMR, w przypadku, gdy nabór dotyczy operacji, o których mowa w pkt. 1 ppkt 3) i 4)
4. SW właściwego ze względu na siedzibę LGD powiadamia o konieczności zamieszczania informacji o naborze Dyrektora Departamentu Działań Delegowanych ARiMR i Dyrektora oddziału regionalnego ARiMR –w przypadku gdy nabór dotyczy operacji, o których mowa w pkt.1 ppkt3) i 4). Powiadomienia te są przekazywane w formie korespondencji papierowej oraz drogą poczty elektronicznej
5. Projekty składane są bezpośrednio w biurze LGD, gdzie również potencjalni Beneficjenci będą mogli zasięgnąć wszystkich niezbędnych informacji na temat prawidłowego oraz terminowego wypełnienia dokumentacji.
6. Pracownicy Biura LGD rejestrują wnioski w prowadzonym w tym celu rejestrze (odpowiednim dla każdego konkursu), uwzględniając w szczególności następujące informacje:
   - datę i godzinę złożenia wniosku,
   - określenie wnioskodawcy,
   - tytuł operacji,
7. Pracownicy Biura LGD potwierdzają przyjęcie wniosku na jego kopii. Potwierdzenie zawiera datę złożenia wniosku, nr sprawy oraz opatrzone jest pieczęcią LGD i podpisane przez osobę przyjmującą wniosek.
8. Pracownicy Biura LGD rejestrują wnioski również w elektronicznej bazie danych.

9. Biuro LGD odpowiedzialne jest za opracowanie i przekazanie zbiorczego dokumentu zawierającego wykaz wszystkich wniosków złożonych w ramach poszczególnych przedsięwzięć. Opracowany dokument jest przekazany Radzie LGD.

10. Obowiązkiem Rady LGD jest ocena otrzymanych wniosków pod kątem zgodności z Lokalną Strategią Rozwoju oraz z przyjętymi lokalnymi kryteriami wyboru operacji. Niezwłocznie po dokonaniu oceny operacji , lecz nie później niż 21 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy, LGD sporządza listę ocenionych operacji ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach tej oceny, zawierającą:
    1) operacje niezgodne z LSR;
    2) operacje zgodne z LSR;
11. LGD w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy:
    1) przekazuje odpowiedniej Instytucji Wdrażającej:
    a) wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone w biurze LGD
    b) Listę wniosków wybranych do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w sprawie wyboru
    c) Listę wniosków niewybranych do dofinansowania w ramach LSR wraz z uchwałą
    2) informuje Wnioskodawców na piśmie:
        a) o wybraniu albo niewybraniu operacji do dofinansowania, wskazując przyczyny niewybrania, a w przypadku wybrania operacji, wskazuje również, czy operacja mieści się w ramach limitu dostępnych środków określonego w § 6 ust. 3 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2013 (Dz. U. Nr 138, poz. 868).
        b) w odniesieniu do operacji uznanych z zgodne z LSR- o liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru bądź miejscu na liście operacji, które zostały wybrane do finansowania,
        c) możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej – w przypadku Wnioskodawcy, którego operacja nie została wybrana (dotyczy operacji, o których mowa w art. 12 ust.1 lit. A ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz.427)
    d) możliwości złożenia odwołania od decyzji Rady zgodnie z procedurą określoną w LSR Odwołanie składa się pisemnie osobiście w Biurze LGD- ”Powiatu Świdwińskiego” w ciągu 7 dni kalendarzowych od doręczenia decyzji Rady, lecz nie później niż w terminie 28 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Odwołanie składa się pisemnie w Biurze LGD- ”Powiatu Świdwińskiego”.

    Formularz dotyczący odwołania od decyzji Rady stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Rady. Przez doręczenie decyzji rady rozumie się powiadomienie e-mailem lub faksem i listownie.
    3) LGD publikuje listę projektów, które zostały wybrane do finansowania, ustalając ich kolejność według liczby uzyskanych punktów w ramach oceny spełniania kryteriów wyboru projektów na swojej stronie internetowej nie później niż w dniu jej przekazania do właściwego organu samorządu województwa
    4) W przypadku, gdy nabór dotyczy operacji, w ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” lub „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw” wszystkie listy (wyłącznie listy), o których mowa w pkt 1,ppkt 1), przekazywane są dodatkowo do wiadomości Urzędu Marszałkowskiego Województwa Marszałkowskiego.
12. Po uzyskaniu akceptacji wytypowanych przez LGD projektów podpisywane są przez Instytucję Wdrażającą umowy o dofinansowanie z danymi wnioskodawcami.

13. Uzyskanie dofinansowania przez beneficjenta następuje na drodze pozytywnej weryfikacji wniosku o płatność przez Agencję Płatniczą.
Wnioski kwalifikujące się do udzielenia pomocy w ramach osi 4 LEADER mogą dotyczyć tylko i wyłącznie projektów zgodnych z LSR , przyjętych przez LGD –„Powiatu Świdwińskiego”.

Procedura oceny zgodności z LSR

Przed przystąpieniem do ceny operacji członkowie Rady zobowiązani są podpisać oświadczenie o bezstronności w ocenie. Z oceny danej operacji wyklucza się członków Rady, których bezstronność budzi wątpliwości (na podstawie przesłanek określonych w Oświadczeniu o bezstronności stanowiący załącznik do indywidualnej Karty Oceny- zał. nr 7 do LSR)

Podstawowym i niezmiennym kryterium wyboru projektu do dofinansowania jest zgodność danego projektu z LSR. Rada LGD –„Powiatu Świdwińskiego” dokonując weryfikacji wniosków będzie kierowała się następującymi kryteriami:

- zgodności proponowanych operacji z celami założonymi w LSR, tak aby realizacja operacji spowodowała realizację minimum jednego z założonych celów,
- zgodności proponowanych operacji z przedsięwzięciami założonymi w LSR, tak aby realizacja operacji spowodowała realizację minimum jednego z założonych przedsięwzięć.

Na posiedzeniu Rady, członkowie Rady korzystając z karty oceny zgodności operacji z LSR (Załącznik nr 7) przypisują każdemu projektowi kategorię: „zgodny”, „niezgodny” z poszczególnymi celami LSR. Po zakończeniu oceny, projekt zyskuje status zgodnego z LSR, jeżeli co najmniej 50% plus 1 członków Rady (tzw. większość bezwzględna) stwierdzi zgodność LSR na indywidualnych kartach oceny. Pozytywne zakwalifikowanie projektu warunkuje dalszą ocenę wniosku o dofinansowanie projektu przez Radę LGD –„Powiatu Świdwińskiego”.

Na podstawie wyników oceny zgodności operacji z LSR, Rada podejmuje uchwałę zatwierdzającą listę operacji zgodnych i niezgodnych z LSR. Do oceny pod kątem spełniania lokalnych kryteriów wyboru przekazuje się wnioski z listy operacji zgodnych z LSR.

Procedura oceny w oparciu o ustalone przez Radę lokalne kryteria wyboru. Program LEADER umożliwia swobodne kształtowanie przez LGD lokalnych kryteriów oceny operacji. Zaproponowane w LSR lokalne kryteria oceny (Załącznik nr 8) odzwierciedlają przyjętą przez LGD –„Powiatu Świdwińskiego” strategię rozwoju zmierzającą do realizacji misji, założonych celów głównych i szczegółowych oraz realizacji planowanych przedsięwzięć.

Proces oceny projektów przez Radę LGD przedstawia się następująco:

1. Członkowie Rady korzystają z kart oceny dotyczącej projektów złożonych w ramach działań:
   - Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
   - Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,
   - Odnowa i rozwój wsi
   - Małe projekty.
2. Każdy członek Rady samodzielnie przyznaje projektom punkty od 0 do 3, według kart oceny.
3. Każdy projekt musi otrzymać co najmniej 40% punktów od większości członków Rady (50%+1), aby operacja mogła być wybrana do finansowania.
4. Po zakończeniu oceny, określona zostaje średnia liczba punktów uzyskanych w ocenie członków Rady. Na tej podstawie powstaje lista projektów rekomendowanych do wsparcia.
5. W przypadku gdy wnioski posiadają taką samą liczbę punktów, o miejscu na liście rankingowej decyduje kolejność złożenia wniosku. Jeżeli wnioski zostały złożone w tym samym dniu o miejscu na liście rankingowej decyduje godzina złożenia wniosku.
6. Lista Rankingowa wymaga zatwierdzenia w formie uchwały.

7. Zatwierdzenie listy rankingowej nie może nastąpić później niż w terminie 21 dni o dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy

Tabela 9.1. Prezentacja kart zgodności z kryteriami lokalnymi

Wyszczególnienie	KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI W ZAKRESIE Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI W ZAKRESIE Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
Badane kryteria	• Członkostwo w LGD, • innowacyjny charakter operacji, • wpływ na środowisko naturalne, • rozwój przedsiębiorczości; turystyki/sportu i rekreacji, potencjału historyczno-kulturowego • udział środków własnych, • zasięg oddziaływania operacji, • wielkość gospodarstwa rolnego	• Członkostwo w LGD, • innowacyjny charakter operacji, • wpływ na środowisko naturalne, • rozwój przedsiębiorczości turystyki/sportu i rekreacji, potencjału historyczno-kulturowego • udział środków własnych, • zasięg oddziaływania operacji, • miejsca pracy
Maksymalna ilość punktów	**17 pkt.**	**17 pkt.**
Ilość punktów w celu określenia zgodności z lokalnymi kryteriami	**Co najmniej 40%**	**Co najmniej 40%**
Wyszczególnienie	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI W ZAKRESIE Odnowa i rozwój wsi**	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI W ZAKRESIE Małe projekty**
Badane kryteria	• Członkostwo w LGD, • rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnej, historyczno-kulturowej, społecznej obszaru LGD, • udział środków własnych, • innowacyjny charakter operacji, • zasięg oddziaływania operacji, • wpływ na jakość życia mieszkańców, • miejsca pracy po zakończeniu realizacji operacji • status wnioskodawcy • podniesienie wiedzy i kwalifikacji mieszkańców	• Członkostwo w LGD, • rozwój funkcji sportowo-rekreacyjnej, historyczno-kulturowej, społecznej obszaru LGD, • udział środków własnych, • innowacyjny charakter operacji, • zasięg oddziaływania operacji, • wpływ na jakość życia mieszkańców, • status wnioskodawcy • podniesienie wiedzy i kwalifikacji mieszkańców • ilość mieszkańców w miejscowości
Maksymalna ilość punktów	17 pkt	18 pkt
Ilość punktów w celu określenia zgodności z lokalnymi kryteriami	**Co najmniej 40%**	**Co najmniej 40%**

Źródło: Opracowanie własne

Każdy wnioskodawca informowany jest w formie pisemnej o wynikach oceny prowadzonej przez Radę niezwłocznie po podjęciu decyzji przez Radę ciągu 45 dni od dnia , w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Informacja dotyczy wybraniu albo nie wybraniu projektu, przekazując jednocześnie o liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny projektów pod względem spełniania kryteriów wyboru lub miejscu na liście projektów, które zostały wybrane bądź o możliwości złożenia odwołania oraz czy projekt mieści się w limicie dostępnych środków.

Procedury zmian lokalnych kryteriów wyboru zapisanych w LSR. Lokalne kryteria wyboru będą mogły ewoluować w czasie realizacji LSR, w przypadku zaistnienia zmian w uwarunkowaniach funkcjonowania LGD i potrzebach społeczności lokalnej. Każdy członek LGD- „Powiatu Świdwińskiego” ma prawo złożyć wniosek o zmianę lokalnych kryteriów wyboru.

Wniosek zawierający pisemne uzasadnienie będzie rozpatrzony na najbliższym Walnym Zgromadzeniu LGD -„Powiatu Świdwińskiego”, któremu powierzono kompetencje w tym zakresie.

W przypadku zmiany lokalnych kryteriów wyboru, nowe kryteria mają zastosowanie wyłącznie do konkursów ogłoszonych po dniu zatwierdzenia zmian.

Procedury odwoławcze od rozstrzygnięć Rady. Wnioskodawca, od decyzji Rady może w terminie 7 dni kalendarzowych od dostarczenia decyzji Rady o nie zakwalifikowaniu operacji do dofinansowania, lecz nie później niż w terminie 28 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznane pomocy złożyć osobiście pisemny wniosek w biurze LGD o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji. Wzór formularza Odwołania stanowi załącznik do Regulaminu Rady . Przez doręczenie decyzji Rady rozumie się powiadomienie e-mailem lub faksem i listownie Wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny wniosku o dofinansowanie w Biurze LGD.

Odwołanie ma postać wniosku do Rady o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji na kolejnym posiedzeniu Rady. Wniosek odwoławczy od decyzji Rady musi być szczegółowo uzasadniony. Wnioskodawcy przysługuje tylko jednorazowe odwołanie się od decyzji Rady. Formularz odwołania stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Rady.

Ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji oparte jest na obowiązujących w danym konkursie kryteriach. Jednakże dotyczy tylko tych elementów, które zostały wskazane przez Wnioskodawcę. Wniosek o dofinansowanie operacji, po uzyskaniu liczby punktów kwalifikujących do objęcia dofinansowaniem w danym naborze, uzyskuje prawo dofinansowania w ramach dostępnych środków.

Zaktualizowana lista rankingowa wymaga zatwierdzenia w formie uchwały.

Negatywne rozpatrzenie odwołania również wymaga zatwierdzenia w formie uchwały Rady.

O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostanie poinformowany niezwłocznie, lecz nie później niż w 45 dniu od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy, na którym wniosek był rozpatrzony łącznie z zawiadomieniem:

a) o wybraniu albo niewybraniu operacji do dofinansowania, wskazując przyczyny niewybrania, a w przypadku wybrania operacji, wskazuje również, czy operacja mieści się w ramach limitu dostępnych środków określonego w § 6 ust. 3 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2013 (Dz. U. Nr 138, poz. 868).

b) w odniesieniu do operacji uznanych z zgodne z LSR- o liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru bądź miejscu na liście operacji, które zostały wybrane do finansowania,
c) możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej – w przypadku Wnioskodawcy, którego operacja nie została wybrana (dotyczy operacji, o których mowa w art. 12 ust.1 lit. A ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz.427)

Procedura wyłączania członka Rady od udziału w wyborze projektów w razie zaistniałych okoliczności podważających jego bezstronność w procesie oceny. Zgodnie z zapisem w Regulaminie organizacyjnym Rady – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „Powiatu Świdwińskiego” § 23 pkt. 3 „Podczas głosowania nad wyborem projektu dotyczącego podmiotu reprezentowanego przez członka Rady lub wątpliwości co do jego bezstronności, członek ten zobowiązany jest do wyłączenia się z głosowania”. Każdy członek Rady przed przystąpieniem do oceny projektu podpisuje Oświadczenie o bezstronności, stanowiące integralną część Indywidualnej karty oceny wraz z instrukcją (Załącznik nr 7). W sytuacji nie podpisania oświadczenia, Przewodniczący wyłącza członka z głosowania nad wyborem operacji.

Tabela 9.2. Opis procedury obsługi wniosków z uwzględnieniem procedur: oceny zgodności z LSR, oceny w oparciu o lokalne kryteria wyboru oraz odwołania od rozstrzygnięć Rady

Lp.	Nazwa procesu	Wejście	Opis procesu	Czas trwania procesu	Rezultat procesu	Podmiot odpowiedzialny
1.	Ustalenie oraz ogłoszenie terminu otwarcia naboru wniosków	Harmonogram	LGD w porozumieniu z samorządem województwa lub agencją płatniczą ustala termin rozpoczęcia konkursu, następnie formułuje treść ogłoszenia	W terminie 44 dni przed rozpoczęciem naboru wniosków o przyznanie pomocy, a dokumenty niezbędne do ogłoszenia konkursu, 24 dni przed rozpoczęciem naboru wniosków o przyznanie pomocy	Zamieszczenie na stronie internetowej oraz w biurze LGD ogłoszenia o otwarciu naboru na dane działanie	Rada
2.	Przeprowadzenie naboru projektów	Zamieszczenie na stronie internetowej oraz w biurze LGD ogłoszenia o otwarciu naboru na dane działanie	W terminie określonym w ogłoszeniu o naborze, biuro LGD przyjmuje wnioski o dofinansowanie operacji w godzinach wyznaczonych w ogłoszeniu o naborze	14-30 dni	Złożone wnioski	Biuro LGD
3.	Sporządzenie listy wniosków	Złożone wnioski	Na podstawie złożonych wniosków pracownik biura LGD sporządza listę złożonych w terminie wniosków, którą przekazuje Przewodniczącemu Rady.	1-2 dni	Lista złożonych w terminie wniosków	Biuro LGD
4.	Wyznaczenie terminu posiedzenia Rady	Lista złożonych w terminie wniosków	Członkowie Rady zostają powiadomieni przez Przewodniczącego Rady o terminie i przedmiocie posiedzenia w terminie 10 dni przed wyznaczonym terminem posiedzenia.	2 dni	Zawiadomienie o posiedzeniu Rady	Przewodniczący Rady
5.	Organizacja posiedzenia Rady	Zawiadomienie o posiedzeniu Rady	W czasie jaki upływa pomiędzy zawiadomieniem o posiedzeniu a otwarciem posiedzenia członkowie Rady mają możliwość zaznajomienia się z treścią złożonych projektów. W wyznaczonym terminie członkowie Rady	10 dni	Otwarcie posiedzenia Rady	Przewodniczący Rady

			zbierają się w celu oceny złożonych wniosków. Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady otwiera posiedzenie Rady. Posiedzenie Rady odbywa się zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, który obejmuje w szczególności omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez LGD oraz podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania			
6.	Ocena wniosków pod kątem zgodności z LSR	Otwarcie posiedzenia Rady	Członkowie Rady przy pomocy Indywidualnej karty oceny (załącznik 7) określają zgodność projektu z celami ogólnymi i szczegółowymi oraz typami przedsięwzięć. W przypadku niepoprawnie wypełnionej karty Sekretarz wzywa członka Rady do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli bezwzględna większość głosów (50%+1) została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.	W zależności od liczby wniosków od 1-14 dni.	Dwie listy: ▪ projektów zgodnych z LSR, ▪ projektów niezgodnych z LSR.	Rada
7.	Ocena projektów w oparciu o lokalne kryteria wyboru	Listy projektów: ▪ zgodnych z LSR;	Wszystkie projekty zgodne z LSR zostają poddane drugiemu etapowi. Polega on na ocenie projektów pod kątem lokalnych kryteriów wyboru. Projekty są oceniane według odpowiedniej dla danego działania karty oceny (załącznik 8).	W zależności od liczby wniosków od 1-14 dni.	**Lista zawierająca projekty, które nie otrzymały co najmniej 40% ogółu punktów**	Rada
8.	Sporządzenie listy rankingowej	Listy projektów: Lista projektów zgodnych z LSR, które zostały poddane ocenie	Na podstawie: ▪ listy projektów uznanych za zgodne z LSR ocenionych według lokalnych kryteriów wyboru, ▪ dostępnych środków na dane działanie, ▪ listy projektów nie zgodnych z LSR zostaje sporządzona lista rankingowa.	1 dzień	Uchwała Rady w sprawie przyjęcia listy rankingowej projektów.	Rada

		punktowej ▪ które nie uzyskały 40% ogółu punktów ▪ niezgodnych z LSR				
9.	Sporządzenie listy projektów niewybranych do finansowania	▪ lista projektów niezgodnych z LSR;	Na podstawie: ▪ Listy projektów niezgodnych z LSR; **oraz operacji, które nie uzyskały wymaganej ilości punktów** zostaje sporządzona lista Operacji nie wybranych do finansowania	1 dzień	Uchwała Rady o przyjęciu listy wniosków niewybranych do finansowania	Rada
10	Sporządzenie listy operacji wybranych do finansowania	Lista projektów poddane ocenie wg lokalnych kryteriów, które uzyskały co najmniej 40% ogółu punktów	Na podstawie listy rankingowej operacji, sporządzona zostaje lista operacji wybranych do finansowania	1 dzień	Uchwała Rady o przyjęciu listy wniosków wybranych do finansowania	Rada
11.	Zawiadomienie Wnioskodawców o wynikach oceny	Uchwały Rady w sprawie: ▪ przyjęcia listy rankingowej projektów;	Rada wysyła zawiadomienie do Wnioskodawców o wynikach oceny.	Niezwłocznie po dokonaniu decyzji przez Radę, lecz nie późnej niż 45 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków	Zawiadomienia o wynikach oceny (załącznik 12)	Rada
12.	Składanie odwołań od wyników oceny	Zawiadomienia o wynikach oceny	Po podjęciu decyzji przez Radę, Wnioskodawca może złożyć odwołanie w ciągu 7 dni kalendarzowych od dostarczenia decyzji Rady, lecz nie później niż w 28 dniu od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	7 dni kalendarzowych od doręczenia decyzji Rady	Odwołania od wyników oceny	Biuro LGD
13.	Zwołanie posiedzenia Rady ds. rozpatrzenia odwołań	Odwołania od wyników oceny	Po wpłynięciu odwołań zostaje zwołane posiedzenie w celu rozpatrzenia odwołań.	Niezwłocznie, lecz nie później niż w ciągu 5dni kalendarzowych od dnia w którym zakończono przyjmowanie odwołań w biurze LGD	Otwarcie posiedzenia Rady	Przewodniczący Rady

14.a	Rozpatrzenie odwołań	Otwarcie posiedzenia Rady ds. rozpatrzenia odwołań	Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady otwiera posiedzenie Rady. Posiedzenie Rady odbywa się zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, który obejmuje w szczególności rozpatrzenie odwołań od decyzji Rady w sprawie oceny projektów. W przypadku, gdy Rada uzna odwołanie za uzasadnione, konieczne jest przeprowadzenie ponownej oceny wniosku. Następnie uaktualnia listę rankingową projektów.	1 dzień	Uchwała Rady w sprawie przyjęcia uaktualnionej listy rankingowej i protokół z posiedzenia Rady.	Rada
14.b	Rozpatrzenie odwołań	Otwarcie posiedzenia Rady ds. rozpatrzenia odwołań	Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady otwiera posiedzenie Rady. Posiedzenie Rady odbywa się zgodnie z przyjętym porządkiem obrad, który obejmuje w szczególności rozpatrzenie odwołań od decyzji Rady w sprawie oceny projektów. W przypadku, gdy Rada uzna odwołanie za nieuzasadnione, nie ma konieczności przeprowadzenia ponownej oceny wniosku.	1 dzień	Uchwała Rady w sprawie odrzucenia odwołań i protokół z posiedzenia Rady.	Rada
15.	Powiadomienie Wnioskodawcy o wyniku rozpatrzenia odwołań	Uchwały Rady: ▪ przyjmująca uaktualnioną listę rankingową wraz z protokołem z posiedzenia Rady; ▪ odrzucająca odwołania wraz z protokołem z posiedzenia Rady.	Na podstawie wyników posiedzenia dotyczącego rozpatrzenia odwołań formułowane jest do Wnioskodawcy pismo informujące o decyzji Rady.	Niezwłocznie, lecz nie później niż w 45 dniu od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy	Pismo do Wnioskodawcy o wynikach posiedzenia Rady ds. rozpatrzenia odwołań	Rada
16.	Poinformowanie Instytucji	Uchwały Rady w sprawie przyjęcia:	Rada przekazuje wszystkie wnioski, które wpłynęły do biura LGD, listy operacji	45 dni od dnia zakończenia naboru wniosków o	Uchwały Rady dotyczące listy	Rada

	Wdrażającej o wynikach naboru	▪ listy projektów nie wybranych do finansowania ▪ listy wniosków wybranych do finansowania	wybranych i nie wybranych do dofinansowania i uchwały do Instytucji Wdrażającej. Projekty, które uzyskały rekomendacje Rady zostają poddane ocenie formalnej	przyznanie pomocy	rankingowej projektów oraz listy projektów wraz z projektami.	
17.	Rekomendacja projektów do dofinansowania	Uchwały Rady dotyczące listy rankingowej projektów oraz listy odrzuconych projektów wraz z projektami.	Na podstawie dokumentów przekazanych przez Radę, Instytucja Wdrażająca, po przeprowadzeniu oceny formalnej podejmuje decyzję o wyborze operacji (projektów do dofinansowania).	Do 3 miesięcy	Lista projektów, które uzyskały dofinansowanie.	Instytucja Wdrażająca
18.	Zawiadomienie Wnioskodawców o wynikach oceny formalnej	Lista projektów, które otrzymały dofinansowanie.	Po otrzymaniu listy projektów, które otrzymały dofinansowanie od Instytucji Wdrażającej, Rada informuje Wnioskodawców o ostatecznym wyniku oceny.	14 dni	Zawiadomienia o ostatecznych wynikach oceny.	Rada

Źródło: Opracowanie własne

Schemat 9.1. Schemat procedury obsługi wniosków z uwzględnieniem procedur: oceny zgodności z LSR, oceny w oparciu o lokalne kryteria wyboru oraz odwołania od rozstrzygnięć Rady

Źródło: Opracowanie własne

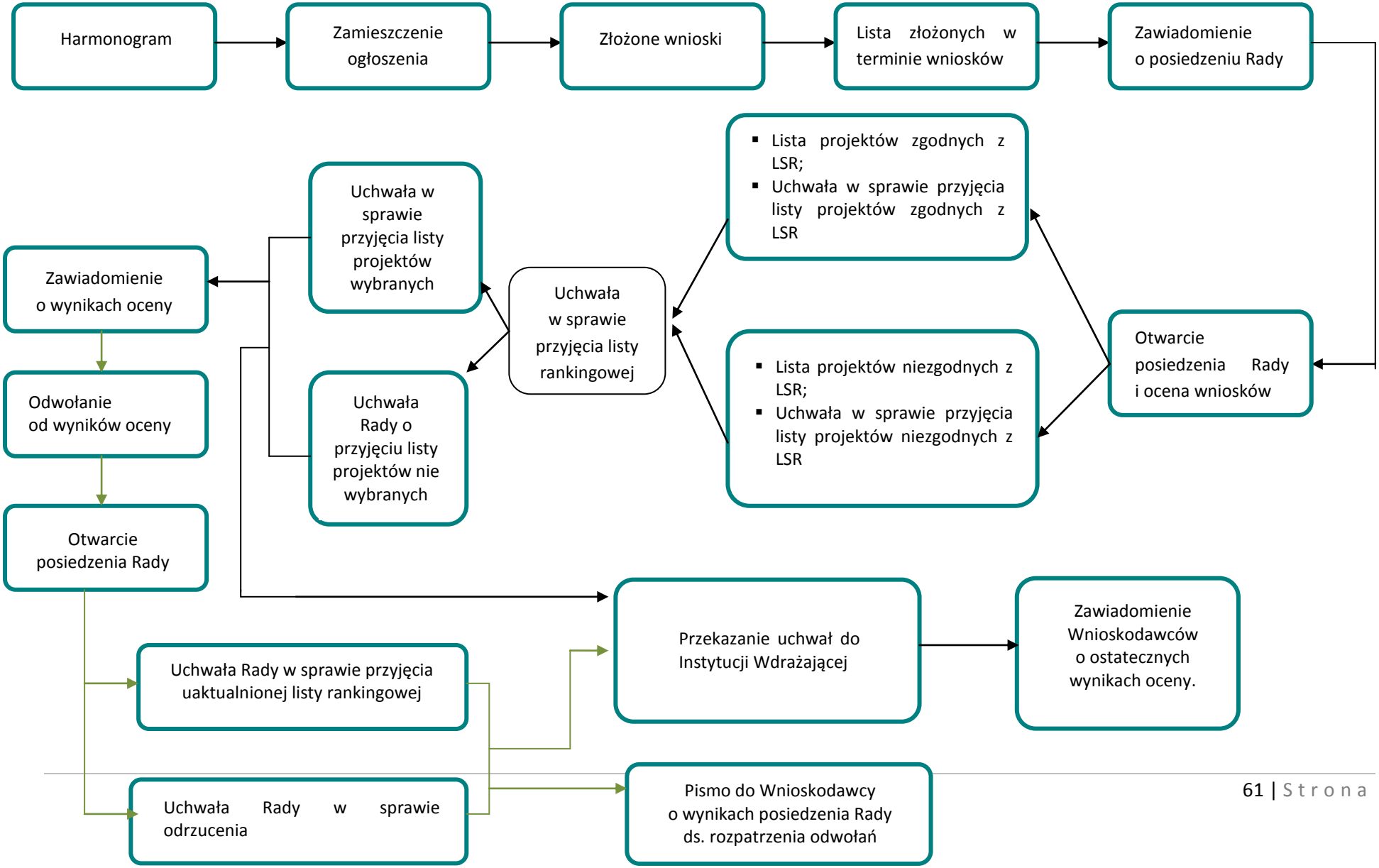

10. OKREŚLENIE BUDŻETU LSR DLA KAŻDEGO ROKU JEJ REALIZACJI

Budżet Lokalnej Strategii Rozwoju został skonstruowany na podstawie liczby mieszkańców zameldowanych na pobyt stały według stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku. Według danych GUS (www.stat.gov.pl) na obszarze LGD -„Powiatu Świdwińskiego” zameldowanych jest 33 881 osób. Zgodnie z Rozporządzeniami Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie szczegółowych kryteriów i sposobu wyboru lokalnej grupy działania do realizacji lokalnej strategii rozwoju w ramach **Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013** budżet w podziale na działania osi 4 przedstawia tabela 10.1 oraz wykres 10.1.

Tabela 10.1. Alokacja środków na poszczególne działania

Działanie	Kwota na 1 zameldowanego mieszkańca LGD	Kwota (PLN)
4.1/4.13 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	116,00	3 930 196,00
4.21 Wdrażanie projektów współpracy	3,00	101 643,00
4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania, nabywanie umiejętności i aktywizacja	29,00	982 549,00
SUMA	**-**	**5 014 388,00**

Źródło: Opracowanie własne

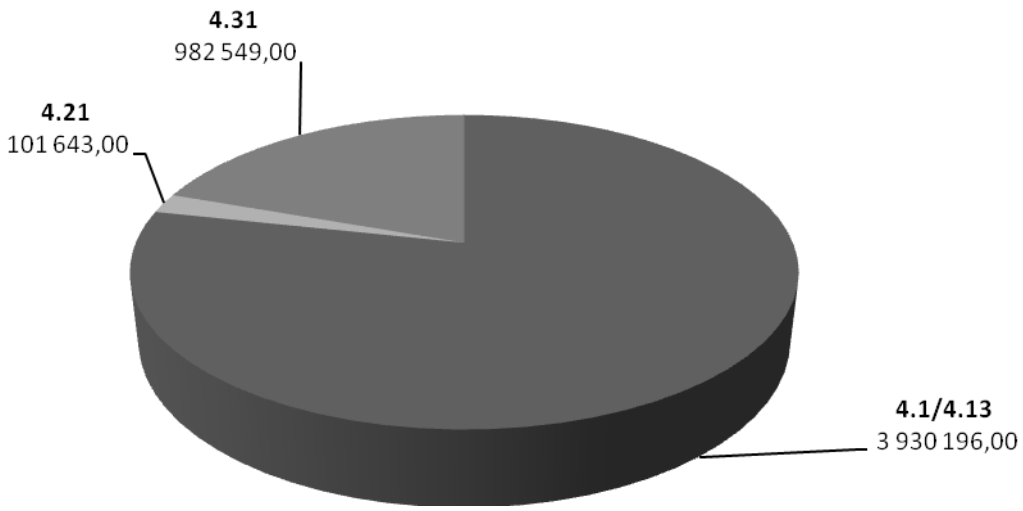

Wykres 10.1. Alokacja środków na poszczególne działania
Źródło: Opracowanie własne

Podczas konsultacji społecznych organizowanych w procesie tworzenia LSR przedstawiciele sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego dokonali podziału alokacji środków w ramach działania 4.13 „Wdrażanie LSR”. Podział został dokonany z poszanowaniem zasady zapewnienia minimalnej wysokości środków (co najmniej 10%) przewidzianych na poszczególne działania osi 3 i „małe projekty”. Tabela 10.2. oraz wykres 10.2. przedstawiają alokację środków przeznaczonych na działanie 4.13 „Wdrożenie LSR”.

Tabela 10.2. Alokacja środków w ramach działania 4.13 „Wdrożenie LSR”

Nazwa działania	% przeznaczony na poszczególne działania	Kwota (PLN)
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	16,25	638 656,85
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	20,6	809 620,38
Odnowa i rozwój wsi	35,0	1 375 568,60
Małe projekty	28,15	1 106 350,17
SUMA	**100,0**	**3 930 196,00**

Źródło: Opracowanie własne

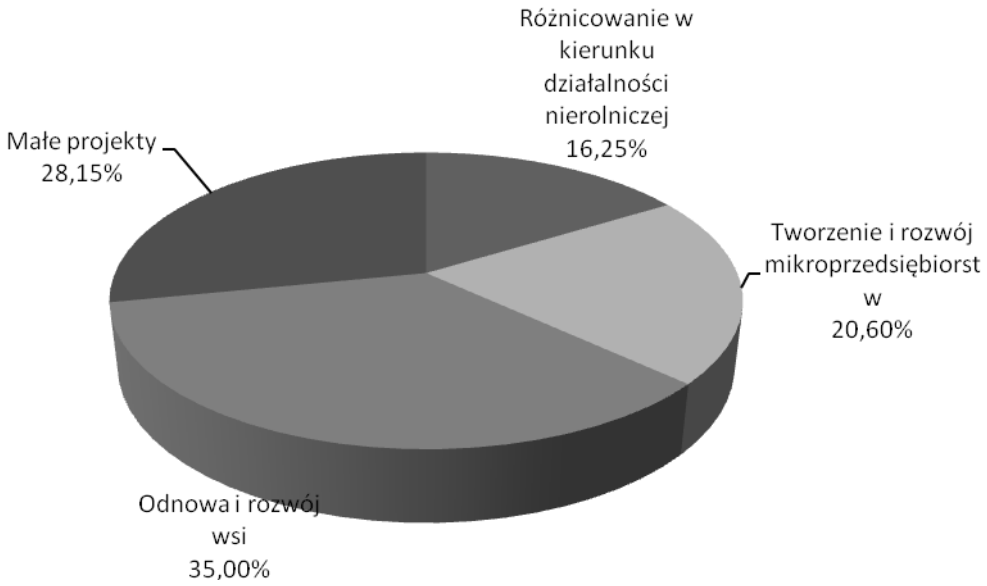

Wykres 10.2. Alokacja środków w ramach działania 4.13 „Wdrożenie LSR”
Źródło: Opracowanie własne

Budowa budżetu przedstawionego w tabeli 10.3. została oparta o następujące założenia:

1. W ramach działania „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”:
   - poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 50%,
   - pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 100 tys. złotych.
2. W ramach działania „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”:
   - poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 50%,
   - pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 300 tys. złotych.
3. W ramach działania „Odnowa i rozwój wsi”:
   - poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 80%
   - pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 500 tys. złotych,
   - pomoc na realizację jednej operacji nie jest niższa niż 25 tys. złotych.
4. W ramach działania „Małe projekty”:
   - poziom dofinansowania dla operacji nie przekroczy 70%,
   - pomoc dla jednego beneficjenta wynosi maksymalnie 100 tys. złotych,
   - pomoc na realizację jednej operacji nie przekroczy 25 tys. złotych,
   - koszt całkowity projektu nie będzie niższy niż 4,5 tys. złotych i nie wyższy niż 100 tys. złotych.

Nabór wniosków na poszczególne działania osi 4 w ramach LSR Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego” prowadzony będzie w sposób ciągły w porozumieniu z samorządem województwa lub agencją płatniczą. Pozwoli to na zachowanie płynności oraz na prawidłowe wykorzystanie środków. Harmonogram konkursów na dany rok podany będzie do publicznej wiadomości najpóźniej do końca września roku poprzedniego. W przypadku pierwszego roku realizacji budżetu LSR harmonogram zostanie opracowany i podany do publicznej wiadomości do czerwca 2009 roku.

Tabela 10.3. Budżet LGD na lata 2009-2015

Rok	DZIAŁANIA OSI 4 LEADER [alokacja środków]											
	4.1/413 Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.21 Wdrażanie projektów współpracy			4.31 Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			*Razem Oś 4*
	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Tworzenie i rozwój mikro-przedsiębiorstw	Odnowa i rozwój wsi	Małe projekty	*Razem 4.1/413*	Przygotowanie projektów współpracy	Realizacja projektów współpracy	*Razem 4.21*	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	*Razem 4.31*	
2009	0,00	0,00	0,00	0,00	*0,00*	0,00	0,00	*0,00*	42 247,66	9 939,92	*52 187,58*	***52 187,58***
2010	100 000,00	67 250,00	272 300,00	282 259,74	*721 809,74*	0,00	10 581,49	10 581,49	125 359,70	38 398,50	*163 758,20*	***896 149,43***
2011	374 179,25	553 555,58	603 061,80	421 781,23	*1 952 577,86*	12 705,37	20 120,01	*32 825,38*	145 791,89	47 657,73	*193 449,62*	***2 178 852,86***
2012	164 477,60	188 814,80	400 206,80	402 309,20	*1 155 808,40*	12 705,38	20 120,00	*32 825,38*	125 359,70	38 398,50	*163 758,20*	***1 352 391,98***
2013	0,00	0,00	100 000,00	0,00	*100 000,00*	8 470,25	16 940,50	*25 410,75*	125 359,70	38 398,50	*163 758,20*	***289 168,95***
2014	0,00	0,00	0,00	0,00	*0,00*	0,00	0,00	*0,00*	125 359,70	38 398,50	*163 758,20*	***163 758,20***
2015	0,00	0,00	0,00	0,00	*0,00*	0,00	0,00	*0,00*	62 679,85	19 199,15	*81 879,00*	***81 879,00***
2009-2015	**638 656,85**	**809 620,38**	**1375 568,60**	**1 106 350,17**	***3 930 196,00***	**33 881,00**	**67 762,00**	***101 643,00***	**752 158,20**	**230 390,80**	***982 549,00***	***5 014 388,00***

Źródło: Opracowanie własne

11. OPIS PROCESU PRZYGOTOWANIA I KONSULTACJI LSR

Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana przez grupę ekspertów przy współpracy i nadzorze Zarządu LGD. Prace nad budową LSR trwały w okresie od lipca do grudnia 2008 roku. W tym czasie gromadzone były materiały strategiczne i programowe dotyczące poszczególnych gmin m.in. Lokalne Strategie Rozwoju, Lokalne Programy Rewitalizacji, Programy Ochrony Środowiska oraz dokumenty zawierające informacje o obszarze LGD.

Na etapie przygotowania LSR utworzono punkt informacyjno-konsultacyjny, którego zadaniem było gromadzenie i udostępnianie informacji odnośnie postępów nad budową LSR.

Następnie została przeprowadzona ankieta potrzeb, była ona możliwa do wypełnienia w formie tradycyjnej w biurze LGD oraz elektronicznej poprzez e-mail. Miała ona na celu identyfikację:

1. głównych problemów i niedostatków występujących na terenie gmin,
2. silnych stron gmin,
3. szans gmin,
4. zagrożeń gmin,
5. pożądanych działań.

Analiza ankiet stanowi załącznik nr 9 do Lokalnej Strategii Rozwoju.

Po analizie zebranych dokumentów i wyników ankiety został opracowany wstępny projekt Lokalnej Strategii Rozwoju. Został on poddany ocenie przez Zarząd LGD na zebraniu dn.20.11.2008r.

W kolejnym etapie na temat projektu strategii mogli wypowiedzieć się mieszkańcy obszaru LGD w ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych. Przeprowadzono łącznie 5 dni konsultacji społecznych. Były one organizowane na terenie pięciu gmin wchodzących w skład obszaru LGD. Konsultacje społeczne zostały zorganizowane przez pracownika biura LGD. Tabela 11.1 przedstawia harmonogram konsultacji społecznych.

Tabela 11.1. Harmonogram konsultacji społecznych

Lp.	Gmina	Miejsce	Termin	Liczba uczestników
1.	Brzeżno	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeżnie	24.11.2008	7
2.	Świdwin	Urząd Gminy Świdwin	25.11.2008	19
3.	Rąbino	Dom Kultury w Rąbinie	26.11.2008	5
4.	Sławoborze	Kawiarenka Internetowa w Sławoborzu	27.11.2008	13
5.	Połczyn-Zdrój	Urząd Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój	28.11.2008	15

Źródło: Opracowanie własne

Na konsultacje zostali zaproszeni przedstawiciele sektorów: publicznego, społecznego oraz gospodarczego. Wiadomość o przeprowadzanych konsultacjach została podana do publicznej wiadomości, aby wszyscy chętni mogli wziąć w nich udział.

Przebieg konsultacji społecznych:

1. Prezentacja multimedialna – osoba prowadząca konsultacje przedstawiła efekt dotychczasowej pracy grupy ekspertów i Zarządu LGD. Uczestnicy mogli wypowiedzieć się na temat projektu Strategii oraz wybrali misję LGD spośród trzech propozycji.

2. Analiza SWOT – uczestnicy konsultacji zostali podzieleni na kilkuosobowe grupy oraz poproszeni o przeprowadzenie analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza została przeprowadzona według wcześniej przygotowanego wzoru a następnie każda z grup zaprezentowała jej wyniki. Podczas dyskusji uczestnicy wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse poszczególnych gmin. Wyniki analizy zostały przedstawione w Sprawozdaniach z konsultacji społecznych Lokalnej Strategii Rozwoju LGD -„Powiatu Świdwińskiego”, stanowiących wspólnie z listą obecności Załącznik nr 10.
3. Badanie ankietowe - uczestnikom zostały rozdane kwestionariusze ankiety. Celem badania ankietowego było: zbadanie poziomu akceptacji społeczeństwa dla celów wypracowanych w toku analizy potrzeb, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.

Podczas konsultacji uczestnicy mogli zgłaszać własne uwagi lub propozycje, które zostały odnotowane w sprawozdaniach. Na bazie informacji uzyskanych w trackie spotkań z Zarządem LGD i mieszkańcami obszaru ,jak również systematycznie uzupełnianych dokumentów, opracowano kompleksową Lokalną Strategię Rozwoju.

Głównym źródłem informacji na temat procesu wdrażania LSR jest punkt informacyjno-konsultacyjny zlokalizowany w biurze LGD. W wyznaczonych terminach biuro będzie przyjmowało interesariuszy. Terminarz przyjęć interesantów jest systematycznie aktualizowany na stronie internetowej LGD oraz wywieszany na tablicy informacyjnej biura LGD.

Obsługa interesantów odbywa się poprzez bezpośrednią wizytę w biurze LGD, telefonicznie oraz za pomocą poczty elektronicznej. Raz na 6 miesięcy punkt informacyjno-konsultacyjny sporządza raport z działalności, który przedkłada do akceptacji Zarządowi LGD.

12. OPIS PROCESU WDRAŻANIA I AKTUALIZACJI LSR

12.1. Wdrażanie Lokalnej Strategii Rozwoju

Jednostką odpowiedzialną za proces wdrażania i aktualizacji Lokalnej Strategii Rozwoju jest Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego”. Po uchwaleniu Lokalnej Strategii Rozwoju przez Walne Zebranie Członków zostaną podjęte działania w celu jej wdrożenia.

Proces wdrażania LSR odbywa się przy zagwarantowaniu jak najszerszego udziału partnerów LGD i wszystkich mieszkańców obszaru. Wszystkie działania LGD podejmowane w procesie wdrażania LSR są jawne.

Szczególne znaczenie dla zapewniania szerokiego gremium potencjalnych Beneficjentów mają działania informacyjno-promocyjne. Zapewnienie powszechnej dostępności do informacji o wdrażaniu LSR jest możliwe przy wykorzystaniu Internetu. Wszystkie niezbędne dla potencjalnych Beneficjentów informacje, w tym m.in. sposób składania wniosków, umieszczane są na oficjalnej stronie internetowej Lokalnej Grupy Działania. Dodatkowo, ogłoszenia o poszczególnych naborach będą dostępne w siedzibie Lokalnej Grupy Działania – w biurze LGD oraz w prasie lokalnej. Dane zawarte na stronie internetowej oraz w biurze LGD będą podlegały systematycznej aktualizacji zgodnie z procesem wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju.

Rada LGD określa sposób oraz zakres przeprowadzanych działań informacyjno-promocyjnych. Biuro LGD odpowiedzialne jest za realizację przyjętych rozwiązań w zakresie informacji oraz promocji LSR.

Podstawowym celem, jaki stawia sobie LGD w zakresie informacji i promocji Lokalnej Strategii Rozwoju jest dostępność, systematyczność i aktualność udzielanych informacji.

Organem odpowiedzialnym za monitoring wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju jest Komisja Rewizyjna. Monitoring prowadzony jest w zakresie:

- terminowej realizacji harmonogramu przedsięwzięć,
- efektywności oraz skuteczności realizacji celów ogólnych i szczegółowych,
- efektywności oraz skuteczności zakładanych wskaźniku produktu i rezultatu.

Komisja Rewizyjna w sytuacji identyfikacji możliwości wystąpienia nieterminowej realizacji harmonogramu ma prawo przedłożyć wniosek Radzie LGD o przedłużenie okresu oceny wdrażania przedsięwzięć ze wskazaniem ilości dni potrzebnych do zakończenia niezbędnych czynności. Ma to na celu zachowanie prawidłowości we wdrażaniu LSR.

Osobą odpowiedzialną za koordynację prawidłowego wykonania budżetu jest pracownik biura LGD opowiedziany za finanse. Przedstawia on sprawozdania z wykonania budżetu Zarządowi LGD w terminie nie późniejszym niż 14 dni kalendarzowych od dnia zakończenia poszczególnych naborów. W razie wystąpienia jakichkolwiek nieścisłości pracownik sporządza ich wykaz w formie pisemnej oraz niezwłocznie przekłada Zarządowi LGD. W przypadku nieprawidłowego wykonywania budżetu Zarząd składa wniosek do Komisji Rewizyjnej o jego aktualizację.

Dodatkowo, na podstawie § 21.1 *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013* dane do aktualizacji LSR pochodzić mogą z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego jako Instytucji Wdrażającej Oś 4 Leader.

12.2. Podmioty biorące udział we wdrażaniu Lokalnej Strategii Rozwoju

Wdrażane przedsięwzięcia oraz operacje dostępne są dla reprezentantów sektora gospodarczego, społecznego (w tym osoby fizyczne) oraz publicznego, zgodnie z typami Beneficjentów określonymi w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zasada wielopodmiotowości we wdrażaniu Strategii objawia się tym, że:

1. podmioty lokalne mają prawo uczestniczyć w kształtowaniu Strategii poprzez zgłaszanie własnych propozycji,
2. pomioty lokalne mają prawo starać się o wsparcie w ramach ogłaszanych naborów zgodnie z obiektywnymi kryteriami,
3. podmioty lokalne mają prawo zasięgać aktualnych i rzetelnych informacji o wdrażanej Strategii.

12.3. Aktualizacja Lokalnej Strategii Rozwoju

Za proces aktualizacji odpowiedzialna jest Komisja Rewizyjna, która na bieżąco kontroluje prace Stowarzyszenia (zgodnie z §19 ust. 3 pkt. 1 Statutu Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania – „Powiatu Świdwińskiego”). Komisja w czasie wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju podejmuje działania monitorujące:

1. Cele LSR – za pomocą odpowiednich narzędzi (między innymi sondaże, ankiety przeprowadzone wśród społeczności lokalnej, zgłoszone wnioski do biura LGD oraz aktualizacja analizy SWOT) bada się adekwatność celów do zmieniającej się sytuacji obszaru LGD. W przypadku pojawienia się lub dostrzeżenie nowego celu Komisja Rewizyjna składa wniosek o wpisanie go do LSR.
2. Przedsięwzięcia LSR – Komisja Rewizyjna sporządza raport z każdego przeprowadzonego konkursy. W raportach są analizowane między innymi ilości złożonych wniosków w ramach poszczególnych przedsięwzięć. W przypadku braku zainteresowania danym typem przedsięwzięcia zostaje on wykreślony z treści LSR. Jednocześnie każdy mieszkaniec może złożyć wniosek o wpisanie niezawartego w LSR typu przedsięwzięcia. Po analizie uzasadnienia złożonego wniosku Komisja rewizyjna rozpoczyna procedurę wpisania nowego przedsięwzięcia w LSR.
3. Uwarunkowania obszaru LGD – Komisja Rewizyjna prowadzi monitoring elementów analizy SWOT oraz określa zmiany, które nastąpiły w wyniku realizacji LSR. Jest to wykonywane poprzez prowadzenie bieżącej analizy danych dotyczących obszaru LGD oraz spotkań z lokalną społecznością.
4. Budżet LGD – Komisja Rewizyjna na wniosek Zarządu lub w wyniku zmian wprowadzonych w budżecie w drodze współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Zachodniopomorskiego jako Instytucją Wdrażającą (zgodnie z § 21.1 *Rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013*) może przeprowadzić aktualizację alokacji środków na poszczególne działania i w poszczególnych latach.
5. Zmiany w prawie – W przypadku zmian wprowadzonych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Komisja Rewizyjna dokonuje aktualizacji LSR zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Komisja Rewizyjna zbiera informacje dotyczące obszaru LGD oraz przeprowadzanych konkursów na podstawie:

1. Przeprowadzanych sondaży, wywiadów wśród społeczności LGD,
2. Sprawozdań dotyczących problemów oraz rezultatów wynikających z przeprowadzenia naboru wniosków i realizacji operacji,
3. Sprawozdań z funkcjonowania punktu informacyjno-konsultacyjnego,
4. Spotkań, warsztatów organizowanych na terenie LGD przez biuro co najmniej raz w roku.

Na podstawie zebranych dokumentów i informacji Komisja Rewizyjna raz na dwa lata przeprowadza procedurę aktualizacji LSR. Odbywa się ona w etapach:

1. Wystąpienie przez Komisję Rewizyjną z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania Członków.
2. Przedstawienie proponowanych zmian.
3. Podanie do publicznej wiadomości informacji o aktualizacji LSR oraz proponowanych zamianach.
4. Przeprowadzenie konsultacji dotyczących zakresu aktualizacji.
5. Wprowadzenie zmian do LSR i akceptacja nowej wersji przez Zarząd.

Proces aktualizacji ma na celu lepsze dostosowanie strategii do potrzeb obszaru LGD oraz zmieniającego się otoczenia. Aktualizacja LSR według uwag i spostrzeżeń wniesionych przez lokalną społeczność daje możliwość jej szerszego wykorzystania oraz zwiększenia udziału społeczeństwa w procesie wdrażania.

13. ZASADY I SPOSÓB DOKONYWANIA OCENY WŁASNEJ

Organem odpowiedzialnym za organizację oraz przeprowadzenie badań ewaluacyjnych jest Komisja Rewizyjna. Ocena ewaluacyjna Strategii będzie przebiegała na płaszczyźnie wskaźników produktu oraz rezultatu. Proponowane wskaźniki wynikają z przyjętych praktyk ewaluacyjnych funduszy strukturalnych, zawartych między innymi we Wskaźnikach monitoringu i ewaluacji przygotowanych przez Komisję Europejską, Dyrekcję Generalną ds. polityki regionalnej, www.funduszestrukturalne.gov.pl.

Cel badań ewaluacyjnych. Stanowią one podstawę do oceny jakości własnej pracy i umożliwiają dokonanie ewentualnych zmian na drodze aktualizacji w zakresie wdrażania i realizacji przyjętej Strategii Rozwoju Lokalnego.

Obowiązki Komisji Rewizyjnej związane z badaniami ewaluacyjnymi:

1. określenie sytemu kryteriów
2. przeprowadzenie badań ewaluacyjnych
3. analiza wyników przeprowadzonych badań ewaluacyjnych
4. opracowanie raportu z posiedzenia Komisji Rewizyjnej zawierającego co najmniej:
   - datę oraz miejsce spotkania Komisji Rewizyjnej,
   - wykaz oraz podpisy członków uczestniczących w spotkaniu,
   - wykaz oraz analizę informacji uzyskanych w trakcie badań ewaluacyjnych,
5. przekazanie raportu Radzie LGD/Walnemu Zgromadzeniu Członków.

Prezentacja wyników badań ewaluacyjnych. Prezentację ewaluacji własnej stanowi raport sporządzony przez Komisję Rewizyjną. Niniejszy raport będzie zawierał co najmniej informacje w następującym zakresie:

1. wykaz przedsięwzięć zrealizowanych w minionym roku kalendarzowym, z krótkim opisem merytorycznym i informacją finansową o każdym z nich,
2. opis bezpośrednich efektów przedsięwzięć i porównanie ich z efektami, które były zakładane w fazie projektowania, określenie procentowego stopnia realizacji wskaźników przewidzianych dla danego przedsięwzięcia w LSR,
3. analizę dotyczącą wpływu zrealizowanych przedsięwzięć na osiągnięcie celów określonych w LSR,
4. wnioski w formie uwag i rekomendacji dotyczących zmian w sposobie funkcjonowania LGD, które zapewniają wyższą efektywność działania LGD i lepsze osiągnięcie celów zakładanych w LSR.

Zatwierdzenie wyników badań ewaluacyjnych. Raport ewaluacyjny stanowi podstawę do wskazania ewentualnych słabych stron realizacji LSR i jej aktualizacji w kierunku osiągnięcia zakładanych celów. Termin przedłożenia raportu mija z dniem poprzedzającym termin Walnego Zgromadzenia Członków. Walne Zgromadzenie Członków ma prawo do przedłożenia odpowiednich uchwał zgodnie z opracowanym raportem. Treść raportu jest jawna. Raport przechowywany jest w siedzibie Lokalnej Grupy Działania, mieszczącej się na ul. Kołobrzeskiej 43 w Świdwinie.

Przykładowe kryteria produktu oraz rezultatu, które są podstawą badań ewaluacyjnych przeprowadzonych przez Komisję Rewizyjną:

1. liczba projektów zgłaszanych w poszczególnych naborach,
2. ilość Beneficjentów w poszczególnych naborach,
3. ilość wniosków zgodnych z celami LSR,
4. ilość wniosków niezgodnych z celami LSR,

5. wartość wkładu własnego Wnioskodawców w poszczególnych naborach,
6. wartość dofinansowania udzielonego Wnioskodawcom,
7. ilość utworzonych miejsc pracy,
8. ilość dofinansowanych operacji o charakterze innowacyjnym.

14. OKRESLENIE POWIAZAŃ LSR Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI ZWIĄZANYMI Z OBSZAREM OBJĘTYM LSR

14.1. Dokumenty strategiczne na poziomie krajowym

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” doskonale wpisuje się w cele nadrzędne dokumentów strategicznych dotyczących rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Wiodącym dokumentem jest **Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015** (SRK), która określa cele i priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego Polski oraz warunki, które powinny ten rozwój zapewnić. Strategia Rozwoju Kraju stanowi odniesienie dla innych strategii i programów rządowych oraz dokumentów opracowanych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Zapisana w LSR Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” polityka rozwoju obszaru LGD doskonale wpisuje się w główny cel Strategii Rozwoju Kraju tj., **podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin**. Realizacja głównego celu SRK będzie odbywała się poprzez szybki i trwały rozwój gospodarczy, w perspektywie długookresowej, oparty na rozwoju kapitału ludzkiego, zwiększaniu innowacyjności i konkurencyjności gospodarki i regionów oraz na uzyskaniu stabilnych warunków ekonomiczno-społecznych i środowiskowych zapewniających europejski poziom i jakość życia obywateli i rodzin w kraju i wspólnotach lokalnych. Powyższy cel może być osiągnięty tylko w warunkach realizacji zasad zrównoważonego rozwoju oraz pielęgnowania i zachowania dziedzictwa kulturowego Polski. Cel ten ma zostać wdrożony przy zastosowaniu 6 priorytetów:

1. Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki.
2. Poprawa stanu infrastruktury technicznej i społecznej.
3. Wzrost zatrudnienia i podniesienie jego jakości.
4. Budowa zintegrowanej wspólnoty społecznej i jej bezpieczeństwa.
5. Rozwój obszarów wiejskich.
6. Rozwój regionalny i podniesienie spójności terytorialnej.

Wymienione priorytety SRK stanowią również obszar zadań opracowany w ramach LSR LGD - „Powiatu Świdwińskiego”. Poprzez cele zapisane w LSR realizowane będą następujące działania objęte priorytetami SRK:

Priorytet I – rozwój przedsiębiorczości, zwiększenie dostępu do zewnętrznego finansowania inwestycji, rozwój społeczeństwa informacyjnego, rozwój sektora usług.

Priorytet II - infrastruktura społeczna, w tym infrastruktura kultury, turystyki i sportu.

Priorytet III – tworzenie warunków sprzyjających przedsiębiorczości, upowszechnienie elastycznych form zatrudnienia oraz wzrost mobilności zasobów pracy, inicjatywy na rzecz równości szans na rynku pracy.

Priorytet IV - zintegrowana wspólnota, wspieranie samoorganizacji społeczności lokalnych.

Priorytet V - rozwój przedsiębiorczości i aktywności pozarolniczej, rozwój i poprawa infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich, wzrost jakości kapitału ludzkiego oraz aktywizacja zawodowa mieszkańców wsi.

Priorytet VI - wyrównanie szans rozwojowych obszarów problemowych.

Kolejnym istotnym dokumentem krajowym, w jaki wpisuje się LSR dla obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” są **Narodowe Strategiczne Ramy Odniesienia (Narodowa Strategia Spójności)**

2007-2013 wspierające wzrost gospodarczy i zatrudnienie. Dokument przedstawia analizę sytuacji społeczno-gospodarczej kraju i jej regionów, formułuje najważniejsze wyzwania dla kraju w perspektywie kolejnych lat oraz **określa cele zmierzające do osiągnięcia spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej** z krajami i regionami Wspólnoty, prezentuje alokację środków finansowych na poszczególne programy oraz ramy systemu realizacji. Tak więc, dokument ten nie odnosi się bezpośrednio do obszarów wiejskich, jednakże reguluje on niezmiernie istotną dla Polskiej gospodarki, zarówno w układzie krajowym, regionalnym jak i lokalnym, kwestię spójności. Działania realizowane w LSR będą spójne z celem strategicznym NSRO: **tworzenie warunków dla wzrostu konkurencyjności gospodarki opartej na wiedzy i przedsiębiorczości zapewniającej wzrost zatrudnienia oraz wzrost poziomu spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej.** Cele LSR są związane szczególnie z następującymi celami horyzontalnymi NSRO: wyrównywanie szans rozwojowych i wspomaganie zmian strukturalnych na obszarach wiejskich (cel 6), poprawa jakości funkcjonowania instytucji publicznych oraz rozbudowa mechanizmów partnerstwa (cel 1) oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego i zwiększenie spójności społecznej (cel 2).

Ponadto, w **Narodowej Strategii Rozwoju Regionalnego na lata 2007-2013** został zapisany zasadniczy cel polityki regionalnej państwa: **dążenie do poprawienia konkurencyjności gospodarczej wszystkich województw poprzez zainicjowanie rozwoju regionalnego lepiej wykorzystującego regionalne potencjały endogeniczne, przy zachowaniu różnorodności, racjonalnym gospodarowaniu zasobami i dążeniu do zapewnienia większej spójności Polski**, w który doskonale wpisują się cele LSR realizowane na poziomie lokalnym.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki (PO KL) 2007-2013, którego nadrzędnym celem jest **umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich poprzez wzrost poziomu zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego, wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa oraz zwiększenie spójności społecznej i terytorialnej**, będzie jednym z podstawowych dokumentów, do których odwołują się obecne i przyszłe działania prowadzone przez społeczność lokalną Powiatu Świdwińskiego w ramach LSR Lokalnej Grupy Działania .

Następnym dokumentem, w którego cele wpisują się cele Lokalnej Strategii Rozwoju, jest **Krajowy Program Reform na lata 2008-2011 na rzecz realizacji Strategii Lizbońskiej**, który jest dokumentem przedstawiającym działania, jakie polski Rząd zamierza podjąć dla realizacji podstawowych celów odnowionej Strategii Lizbońskiej. KPR jest oparty o przyjęte przez Radę Europejską Zintegrowane Wytyczne w Sprawie Wzrostu Gospodarczego i Zatrudnienia na lata 2008-2010, rekomendacje i obszary monitorowania wskazane w marcu 2008 r. przez Radę Europejską w odniesieniu do Polski oraz Strategiczny Plan Rządzenia Rządu Premiera Donalda Tuska. Cele LSR obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” są zgodne z celem głównym KPR jakim jest **utrzymanie wysokiego tempa wzrostu gospodarczego, sprzyjającego tworzeniu nowych miejsc pracy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju** oraz wpisują się w następujące z 6 priorytetów KPR: rozwój przedsiębiorczości (priorytet 2), tworzenie i utrzymanie nowych miejsc pracy oraz zmniejszanie bezrobocia (priorytet 5) oraz poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw poprzez inwestowanie w kapitał ludzki (priorytet 6).

Cele LSR wpisują się również w cele ustanowione w **Programie Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko**. Głównym celem POIiŚ jest poprawa atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. W ramach programu realizowanych jest 5 celów szczegółowych:

Cel 1: budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego,

Cel 2: zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu, zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw,

Cel 3: zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii,

Cel 4: wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego o znaczeniu światowym i europejskim dla zwiększenia atrakcyjności Polski,

Cel 5: wspieranie utrzymania dobrego poziomu zdrowia siły roboczej.

Cele LSR LGD -„Powiatu Świdwińskiego” wpisują się w cele programu:

1. **w sektorze środowiska**, gdzie będą prowadzone czynne działania na rzecz ochrony przyrody na obszarach chronionych w Polsce prowadzące do ograniczenia degradacji środowiska naturalnego oraz strat zasobów różnorodności biologicznej zgodnie z Krajową Strategią Ochrony i Umiarkowanego Użytkowania Różnorodności Biologicznej wraz z programem działań do tej strategii, oraz Polityką Leśną Państwa, w tym Krajowym Programem Zwiększania Lesistości do roku 2020 z perspektywą do roku 2025, realizowane będą także elementy działań przewidzianych w Narodowym Programie Edukacji Ekologicznej „Przez edukację do zrównoważonego rozwoju”,
2. **w sektorze energetycznym,** gdzie z Funduszu Spójności uzyskają wsparcie inwestycje dotyczące odnawialnych źródeł energii zgodnie ze Strategią rozwoju energetyki odnawialnej w Polsce prowadzące do osiągnięcia do roku 2010 udziału energii odnawialnej w produkcji energii wymaganego przez Unię Europejską, oraz produkcji biokomponentów i biopaliw; w zakresie, w którym nie mogą zapewnić tego celu mechanizmy rynkowe, wspierane będą także działania na rzecz zmniejszenia strat sieciowych poprzez modernizację sieci przesyłowych i dystrybucyjnych, inwestycje przyczyniające się do poprawy sprawności wytwarzania energii, w szczególności w układach produkcji skojarzonej, a także wsparcie modernizacji pod kątem efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej (termomodernizacja),
3. **w sektorze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego**, gdzie propagowana jest rozbudowa i modernizacja infrastruktury kultury i ochrona dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim i światowym, w tym szczególnie zabytków wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturalnego i Naturalnego UNESCO oraz Listę Pomników Historii Prezydenta.

Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka jest kolejnym dokumentem, w którego cele wpisuje się LSR LGD -„Powiatu Świdwińskiego”. Cele zapisane w LSR wpisują się w 3 spośród 6 celów szczegółowych POIG. Są to: **Cel 1 - Zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw**, co przyczyni się do zwiększenia roli rozwiązań innowacyjnych w sektorze przedsiębiorstw, zwłaszcza MSP, a tym samym przyczyniające się do wzmocnienia roli przedsiębiorstw w procesie budowy gospodarki opartej na wiedzy. Instrumenty wsparcia ułatwią przedsiębiorcom, w szczególności MSP, tworzenie, transfer i dyfuzję nowoczesnych rozwiązań, zarówno pomiędzy przedsiębiorcami, jak i przedsiębiorcami i instytucjami otoczenia biznesu. **Celu 4 - Zwiększenie udziału innowacyjnych produktów polskiej gospodarki w rynku międzynarodowym,** co wpłynie na zwiększenie intensywności ruchu turystycznego w Polsce. **Celu 5 - Tworzenie trwałych i lepszych miejsc pracy**. Realizacja tego celu ma dla polskiej gospodarki podstawowe znaczenie ze względu na fakt, że pomimo tendencji spadkowej wciąż wysoka stopa bezrobocia oraz niekorzystna struktura zatrudnienia (wysoki udział rolnictwa i przemysłów schyłkowych) stanowią jeden z podstawowych

czynników ograniczających rozwój społeczno-gospodarczy i hamujący wzrost innowacyjności polskiej gospodarki.

Jednakże strategicznym dokumentem krajowym, który poprzez swój branżowy charakter w największym stopniu wiąże cele LSR dla obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” z celami rozwoju społeczno-gospodarczego Polski jest **Krajowy Plan Strategiczny Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (KPSROW).** Zawiera on priorytety rozwoju obszarów wiejskich na lata 2007-2013. Jest to podstawowy dokument ramowy, na bazie którego został przygotowany główny instrument wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce, w części dotyczącej obszarów wiejskich, tj. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013. W ramach LSR zostaną zrealizowane cele, które są zgodne z jednym z trzech celów Programu: **poprawa jakości życia na obszarach wiejskich oraz popieranie różnicowania działalności gospodarczej**.

14.2. Dokumenty strategiczne na poziomie regionalnym

Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” doskonale wpisuje się w cele nadrzędne regionalnych dokumentów strategicznych, a w tym przede wszystkim: **Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego** obejmuje wsparcie wspólnotowe dla województwa zachodniopomorskiego, w ramach realizacji celu „Konwergencja”. Strategicznym celem programu jest rozwój województwa zmierzający do zwiększenia konkurencyjności gospodarki, spójności przestrzennej, społecznej oraz wzrostu poziomu życia mieszkańców. Spośród 8 priorytetów realizowanych w ramach RPOWZ, Strategia LGD -„Powiatu Świdwińskiego” doskonale wpisuje się w cele działań w ramach:

Priorytet 3 - Rozwój społeczeństwa informacyjnego,

Priorytet 5 - Turystyka, kultura i rewitalizacja,

Priorytet 7 - Rozwój infrastruktury społecznej i ochrony zdrowia.

Zgodność celów LSR z działaniami wytyczonymi w ramach priorytetów RPOWZ spowoduje wzmocnienie i utrwalenie pozycji LGD -„Powiatu Świdwińskiego” w regionie poprzez odpowiednie wpisanie się w strategiczny rozwój województwa zachodniopomorskiego.

Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2020 roku. Strategia jest dokumentem, na którego podstawie prowadzona jest polityka rozwoju województwa. Określa kierunki tej polityki i wytycza cele, które mają być osiągnięte w założonym horyzoncie czasowym. Cele zapisane w Strategii LGD- „Powiatu Świdwińskiego” odnoszą się do celów wyznaczonych w SRWZ, szczególnie w odniesieniu do:

1. działań rozwojowych na terenie województwa wspierających procesy rozwojowe regionu w wypadku LSR wspierających rozwój lokalny, co oczywiście będzie miało przełożenie na rozwój regionu,
2. wyrównywania dysproporcji rozwojowych w sensie społecznym, gospodarczym i przestrzennym
3. uzyskiwania pomocy strukturalnej,
4. współpracy społeczności regionów w sferze oświaty, kultury i sportu oraz inicjatyw integracyjnych,
5. współpracy w sferze gospodarki poprzez wspieranie MŚP, wymianę towarów i usług, wspólnych przedsięwzięć i kontaktów samorządu gospodarczego.

Podstawą tak pojętej w SRWZ regionalizacji działań jest dążenie do zrównania standardów życiowych ludności zamieszkującej regionach województwo zachodniopomorskie, co stanowi również cele sprecyzowane w LSR, ale odnoszące się do społeczności lokalnej obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego”.

Tabela 14.1. Porównanie celów SRWZ z celami LSR LGD -„Powiatu Świdwińskiego”

Cele główne SRWZ	Wybrane cele kierunkowe SRWZ	Cele szczegółowe LSR LGD -„Powiatu Świdwińskiego” przyczyniające się do realizacji SRWZ do 2020 r.
Cel 1 Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania	1.2. Rozwój i promocja produktów turystycznych regionu. 1.3. Wspieranie współpracy i rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.	Cel – Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego. Cel – Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości.
Cel 2 Wzmacnianie mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego	1.2. Popieranie rozwoju lokalnych produktów i usług. 1.3. Podnoszenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu.	Cel – Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
Cel 3 Zwiększenie przestrzennej konkurencyjności regionu	3.4. Rewitalizacja obszarów wiejskich.	Cel – Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego.
Cel 4 Zachowanie i ochrona wartości przyrodniczych, racjonalna gospodarka zasobami	4.2. Zachowanie, ochrona i odtwarzanie walorów i zasobów środowiska naturalnego. 4.3. Racjonalna gospodarka zasobami naturalnymi regionu, efektywne wykorzystanie zasobów i odnawialnych źródeł energii.	Cel – Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych.
Cel 5 Budowanie otwartej i konkurencyjnej społeczności	5.1. Rozwój infrastruktury społecznej na obszarach wiejskich. 5.2. Kształtowanie postaw przedsiębiorczych, innowacyjnych i proekologicznych. 5.6. Poprawa przestrzennej i zawodowej struktury rynku pracy, wzrost mobilności zawodowej ludności.	Cel – Aktywizacja lokalnej społeczności. Cel – Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym. Cel – Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości.
Cel 6 Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu	6.1. Wzmacnianie tożsamości społeczności lokalnych. 6.2. Wspieranie rozwoju demokracji lokalnej i społeczeństwa obywatelskiego. 6.3. Wzmacnianie więzi i warunków funkcjonowania rodziny. 6.6. Rozwój sportu i rekreacji, promocja zdrowego stylu życia. 6.8. Wspieranie działań aktywizujących rynek pracy. 6.9. Przeciwdziałanie procesom marginalizacji społecznej.	Cel – Aktywizacja lokalnej społeczności. Cel – Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym. Cel – Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości.

Źródło: opracowanie własne

Program Ochrony Środowiska Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2008–2011 z uwzględnieniem perspektywy 2012–2015. Nadrzędnym celem zapisanym w POŚWZ jest tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego oraz zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju. Realizacja tego celu osiągana będzie poprzez następujące cele strategiczne:

1. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski.

2. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrodniczych.
3. Wzmocnienie systemu zarządzania ochroną środowiska.
4. Lokalna Strategia Rozwoju LGD -„Powiatu Świdwińskiego” wpisuje się realizację wymienionych celów POŚWZ poprzez wyznaczenie w LSR działań zmierzających do propagowania i wdrażania ekologicznej produkcji rolniczej oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

14.3. Dokumenty strategiczne na poziomie lokalnym

Dokumenty o charakterze strategicznym opracowane dla 5 gmin obszaru LGD -„Powiatu Świdwińskiego” oraz dla powiatu świdwińskiego na terenie, którego funkcjonuje LGD zostały uwzględnione już na etapie przygotowywania materiałów bazowych niezbędnych do opracowania Strategii Rozwoju Lokalnego. Tym samym cele LSR Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” wpisują się w cele dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym.

Tabela 14.2. Wykaz dokumentów planistycznych, strategicznych i programowych związanych z obszarem LGD

Jednostka samorządu terytorialnego	Dokument Strategiczny
Powiat Świdwiński	• Plan Rozwoju Lokalnego Powiatu Świdwińskiego (2004) • Strategia Rozwoju Powiatu Świdwińskiego
Gmina Połczyn-Zdrój	• Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2005-2009 (styczeń 2005), • Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Połczyn-Zdrój na lata 2007-2013 • Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój (1999) • Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój na lata 2005-2010 • Gminny Program Ochrony Środowiska
Gmina Świdwin	• Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004-2013 Gminy Świdwin (2004) • Strategia Rozwoju Gminy Świdwin (1999) • Plan Odnowy Miejscowości Bierzwnica • Plan Odnowy Miejscowości Cieszeniewo, Klępczewo, Krosino, Łąkowo, Oparzno, Smardzko, Świdwinek, Ząbrowo • Plan Gospodarki Odpadami Dla Gminy Świdwin • Program Ochrony Środowiska dla Gminy Świdwin
Gmina Brzeżno	• Program Ochrony Środowiska 2004-2011 • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Brzeżno na lata 2004-2006
Gmina Sławoborze	• Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Wiejskich Gminy Sławoborze na lata 2007-2013, • Plan Odnowy Miejscowości Sidłowo na lata 2007-2013 • Plan Odnowy Miejscowości Słowieńsko na lata 2007-2013 • Plan Odnowy Miejscowości Jastrzębniki na lata 2007-2013 • Plan Odnowy Miejscowości Sławoborze na lata 2007-2013 • Plan Odnowy Miejscowości Rokosowo na lata 2007-2013 • Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Sławoborze na lata 2004-2006
Gmina Rąbino	• Strategia Rozwoju Gminy Rąbino

Źródło: dane Urzędów Gmin oraz Starostwa Powiatowego w Świdwinie, listopad 2008 r.

Ponadto, przy formułowaniu LSR zostały wzięte pod uwagę cele projektów realizowanych przy współpracy z Związkiem Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie, w tym m.in.:

1. Śladami historii w Dorzeczu Parsęty - rozwój transgranicznej oferty turystycznej. Projekt realizowany w ramach Interregu III A.
2. Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie Polsko-Niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego "Szlak Solny". Projekt był realizowany w ramach Interregu III A.
3. Wrota Parsęty.
4. Wspieranie działań i placówek na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w celu rozwoju współpracy polsko-niemieckiej. Projekt realizowany w ramach Interregu III A.
5. Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w dorzeczu Parsęty - projekt realizowany w ramach Funduszu Spójności.
6. Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty.

15. WSKAZANIE PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, PRZEDSIĘWZIĘĆ LUB OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ LGD W RAMACH INNYCH PROGRAMÓW WDRAŻANYCH NA OBSZARZE OBJĘTYM LSR

Celem strategicznym Lokalnej Strategii Rozwoju jest **Intensyfikacja rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”**. Aby osiągnąć wspomniany cel nie wystarczy wykonać założonych w budżecie operacji. Dlatego Lokalna Grupa Działania zamierza podjąć się realizacji projektów w ramach innych programów. Będą one miały na celu wspieranie prawidłowej realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju. LGD -„Powiatu Świdwińskiego” jako stowarzyszenie może się starać o uzyskanie dofinansowania operacji w ramach **Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki,** w zakresie następujących działań:

6.1.1. Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

6.2. Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

6.3. Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich.

7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.

8.1.1. Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorców.

9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej (w partnerstwie).

9.1.2. Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszenie różnic w jakości usług edukacyjnych (w partnerstwie).

9.2. Podniesienie atrakcyjności i jakości szkolnictwa zawodowego (w partnerstwie).

9.5. Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

W zależności od bieżących potrzeb zgłaszanych przez społeczność lokalną oraz ich zgodności z zapisami LSR, Lokalna Grupa Działania podejmie zadania w ramach wybranego programu.

Przy realizacji operacji w ramach różnych działań lub programów istnieje ryzyko podwójnego finansowania. Aby uniknąć nakładania się pomocy do realizacji operacji przez LGD, zostanie zatrudniany nowy pracownik – koordynator projektu. Będzie on zatrudniony według Regulaminu naboru pracowników LGD na umowę o pracę na okres realizacji powierzonego mu projektu. Osoba zatrudniona na to stanowisko musi wykazać się:

1. wyższym wykształceniem,
2. co najmniej rocznym doświadczeniem w zakresie pozyskiwania środków unijnych.

Do kompetencji koordynatora projektu należy:

1. przygotowanie i złożenie dokumentacji aplikacyjnej,
2. opracowanie raportów z postępów realizacji projektu i przedstawienie ich Zarządowi,
3. realizowanie zadań objętych projektem,
4. rozliczenie projektu,
5. koordynowanie przebiegu realizacji projektu.

Jednocześnie, dla każdego projektu prowadzone będzie osobne konto projektowe.

Organem odpowiedzialnym za koordynowanie pracy osób realizujących LSR oraz osób zaangażowanych w operacje w ramach innych programów jest Zarząd.

16. PRZEWIDYWANY WPŁYW REALIZACJI LSR NA ROZWÓJ REGIONU I OBSZARÓW WIEJSKICH

Lokalna Strategia Rozwoju LGD- „Powiatu Świdwińskiego” została oparta o szczegółową analizę obszaru LGD oraz otoczenia zewnętrznego. Pozwoliło to na osiągniecie spójności pomiędzy LSR a zachodzącymi i planowanymi procesami rozwoju społeczno-gospodarczego w regionie (województwo zachodniopomorskie). Można oczekiwać więc, że proces realizacji LSR Lokalnej Grupy Działania -„Powiatu Świdwińskiego” wpłynie na szereg pozytywnych skutków zachodzących w regionie oraz na obszarach wiejskich regionu.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju przyczynią się do realizacji celów zawartych w strategiach, dokumentach planistycznych oraz projektach województwa zachodniopomorskiego. Do najważniejszych działań należałoby zaliczyć:

1. zapewnienie przestrzennej, gospodarczej i społecznej spójności regionu, ze szczególnym uwzględnieniem integracji społecznej ludności obszarów wiejskich,
2. efektywne wykorzystanie zasobów środowiska naturalnego i kulturowego,
3. rozwój przedsiębiorczości, ze szczególnym wskazaniem na tereny wiejskie,
4. podniesienie potencjału innowacyjnego gospodarczo-społecznego obszarów wiejskich.

Wiodącym dokumentem regionu jest **Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.** Generalny postulat SRWZ odnosi się do realizacji zrównoważonego i trwałego rozwoju, który będzie miał swój praktyczny wymiar w regionie zachodniopomorskim dzięki wyjątkowemu układowi i systemowi sprzężeń zwrotnych między gospodarką, sferą społeczna a środowiskiem. Postulat ten znalazł również swoje odzwierciedlenie w Strategii LGD -„Powiatu Świdwińskiego”. Realizacja LSR przyczyni się do zrównoważonego i trwałego rozwoju obszaru LGD z poszanowaniem walorów przyrodniczo-kulturowych włączając w ten proces i integrując środowiska gospodarcze i społeczne. Skuteczna realizacja tych zamierzeń na poziomie lokalnym przyczyni się do trwałej realizacji postulatu regionalnego.

Ponadto SRWZ podkreśla nieoceniony potencjał zasobów naturalnych, przyrodniczych i kulturowych regionu, głównie usytuowanych na terenach wiejskich. Potencjał ten jest z jednej strony ważnym źródłem utrzymania na obszarach wiejskich z drugiej strony daje mieszkańcom miast warunki do wypoczynku i rekreacji oraz dostęp do ekologicznie czystej żywności, możliwość poznania tradycyjnych zawodów (np. kowalstwo, wypiek chleba), „dotknięcia” obyczajów i zwyczajów do dziś kultywowanych na terenach wiejskich. W Lokalnej Strategii Rozwoju również jedno z głównych miejsc zajmuje zachowanie i wyeksponowanie oraz dbałość o walory naturalne, przyrodnicze i kulturowe obszaru LGD. Ponadto LSR w dwóch głównych celach: Przeciwdziałanie marginalizacji gospodarczej obszaru LGD (cel 1) oraz Wzrost poziomu i jakości życia społeczności lokalnej (cel 2) **uwzględnia wykorzystanie walorów naturalnych, przyrodniczych i kulturowych do wzrostu rozwoju gospodarczego obszaru, w tym terenów wiejskich, co przyczyni się między innymi do rozwoju turystyki, wzrostu przedsiębiorczości, podniesienia atrakcyjności, aktywizacji społeczeństwa wiejskiego obszaru a tym samym REGIONU WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO.**

Zatem cele wyznaczone w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD -„Powiatu Świdwińskiego” doskonale wpisują się w cele i działania Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020, tym samym wspierają i aktywizują proces rozwoju województwa zachodniopomorskiego.

Tabela 16.1. Wybrane wskaźniki rozwoju regionalnego oraz wpisane w LSR

Wyszczególnienie	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Wskaźniki LSR
Województwo zachodniopomorskie			
RPO WZ	Liczba wspartych przedsiębiorstw w tym: mikroprzedsiębiorstw	100 szt. (w 2015 r.)	Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (8 szt.)
	Liczba utworzonych miejsc pracy w sektorze przedsiębiorstw	2 000 miejsc pracy (w 2015 r.)	Utworzone nowe miejsca pracy (35 miejsc).
	Liczba utworzonych miejsc pracy na obszarach wiejskich	400 (w 2015 r.)	Utworzone nowe miejsca pracy (35 miejsc).
	Liczba projektów z zakresu energii odnawialnej	12 szt. (w 2015 r.)	Liczba zastosowanych odnawialnych źródeł energii (10 szt.)
	Liczba projektów z zakresu turystyki	10 szt. (w 2015 r.)	Liczba nowo utworzonych miejsc noclegowych w tym agroturystyka (70 miejsc)
	Liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów infrastruktury turystycznej	6 szt. (w 2015 r.)	Liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów turystycznych oraz sportowo-rekreacyjnych (20 szt.)
	Liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów kulturalnych	7 szt. (w 2015 r.)	Liczba zmodernizowanych zabytków i budynków pełniących funkcję kulturalną (3 szt.) Liczba nowych budynków pełniących funkcję kulturalną (1 szt.)
	Liczba osób korzystających z systemu informacji turystycznej	180 000 osób (w 2015 r.)	Liczba osób korzystających z informacji turystycznej (2 000 osób)
	Liczba osób korzystających z efektów projektów z zakresu kultury	40 000 osób (w 2015 r.)	Liczba osób uczestnicząca w imprezach (4 000 osób)
	Liczba projektów z zakresu infrastruktury sportowej	10 szt. (w 2015 r.)	Liczba nowych/ zmodernizowanych obiektów turystycznych oraz sportowo-rekreacyjnych (20 szt.)
	Liczba przeprowadzonych szkoleń, warsztatów, treningów, wizyt studyjnych itp.	1 000 szt. (w 2015 r.)	Liczba przeprowadzonych szkoleń/kursów/ seminariów/ warsztatów (50 szt.)
	Liczba przeszkolonych potencjalnych beneficjentów	3 000 osób (w 2015 r.)	Liczba osób podnoszących kwalifikacje lub zmieniających kwalifikacje (200 osób)

SRW WZ do 2020	Wzrost innowacyjności i efektywności gospodarowania.	Wydajność pracy na 1 zatrudnionego w sferze produkcji.	liczba osób zatrudnionych po zmianie lub uzupełnieniu kwalifikacji (30 osób).
	Wzmacniane mechanizmów rynkowych i otoczenia gospodarczego.	Liczba nowo utworzonych miejsc pracy lub spadek bezrobocia.	Utworzone nowe miejsca pracy (35 miejsc). Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (8 sztuk).
	Wzrost tożsamości i spójności społecznej regionu.	Liczba zrealizowanych inicjatyw społeczności lokalnych.	Liczba zorganizowanych imprez integracyjnych (20 sztuk).
Wskaźniki rozwoju obszarów wiejskich w ramach PROW			
PROW	Wzrost gospodarczy PKB.	o 50,1% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w tym z PROW 0,41%) (w 2015 r.)	Wzrost przychodów przedsiębiorstw (20%). Liczba wspartych mikroprzedsiębiorstw (8 sztuk).
	Tworzenie miejsc pracy.	o 2,7% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w 2015 r.)	Utworzone nowe miejsca pracy (35 miejsc).
	Wydajność pracy.	47,8% w stosunku do wartości bazowej z 2006 r. (w tym z PROW 0,4%)(w 2015 r.)	liczba osób zatrudnionych po zmianie lub uzupełnieniu kwalifikacji (30 osób).
	Zachowanie gruntów o wysokiej wartości przyrodniczej na obszarach rolnych i leśnych.	Brak danych.	Liczba turystów (2 000 osób).

Źródło: opracowanie własne

Realizacja Lokalnej Strategii Rozwoju LGD -„Powiatu Świdwińskiego” przyczyni się w szczególności do rozwoju obszarów wiejskich, co jest zgodne z **Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.** Realizacja działań z osi 3 PROW „Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej„: różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej, tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw, odnowa i rozwój wsi oraz tzw. „małych projektów” (nie kwalifikują się do wsparcia w ramach osi 3 PROW, ale przyczynią się do realizacji celów tej osi), spowodują wzmocnienie działań rozwoju zarówno lokalnego, jaki regionalnego szczególnie w zakresie budowy nowych miejsc pracy (w tym mikroprzedsiębiorstwa) oraz przebranżowienia z działalności rolniczej na działalność nierolniczą przy wykorzystaniu walorów lokalnych (naturalnych, przyrodniczych i kulturalnych). Tym samym zostaną zrealizowane cele zawarte w Strategii Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2020.

Reasumując, Lokalna Strategia Rozwoju LGD -„Powiatu Świdwińskiego” poprzez realizację wyznaczonych w niej celów ogólnych i szczegółowych wpłynie pozytywnie w wielu aspektach na rozwój regionu województwa zachodniopomorskiego.

17. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Kwalifikacje i doświadczenie Członków Rady.
Załącznik 2. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów.
Załącznik 3. Regulamin organizacyjny Rady.
Załącznik 4. Regulamin biura Stowarzyszenia Lokalna Grupy Działania.
Załącznik 5. Regulamin naboru pracowników Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego”.
Załącznik 6. Opis warunków technicznych i lokalowych biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego”.
Załącznik 7. Indywidualna karta oceny wraz z instrukcją wypełnienia.
Załącznik 8. Karta oceny zgodności z kryteriami lokalnymi wraz z instrukcją wypełnienia.
Załącznik 9. Analiza potrzeb mieszkańców.
Załącznik 10. Sprawozdania z konsultacji społecznych.
Załącznik 11. Analiza wyników przeprowadzonych konsultacji społecznych.
Załącznik 12. Wzór pisma zawiadamiającego o wynikach oceny

Załącznik 1. Kwalifikacje i doświadczenie Członków Rady

LP	Nazwisko i imię/imiona członka organu decyzyjnego LGD	Wiedza i doświadczenie z zakresu rozwoju obszarów wiejskich i podejścia Leader	Język roboczy UE i dokument potwierdzający jego znajomość	Oświadczenie o co najmniej 3-letnim zameldowaniu na pobyt stały na obszarze LSR	Nazwa podmiotu, który reprezentuje członek Rady	Nazwa reprezentowanej gminy	Sektor, którego przedstawicielem jest członek organu decyzyjnego LGD
1.	Krystyna Wojnicka				Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno-Gospodarczych	Świdwin	Społeczny
2.	Katarzyna Horoch-Tomczak	TAK	TAK	TAK	„ROBUST HAGRID” Katarzyna Horoch-Tomczak	Połczyn-Zdrój	Gospodarczy
3.	Marcin Książek	TAK		TAK	Urząd Gminy	Sławoborze	Publiczny
4.	Emilia Wiszniewska	TAK	TAK		Osoba fizyczna	Świdwin	Społeczny
5.	Mirosław Majka				Starostwo Powiatowe	Świdwin	Publiczny
6.	Danuta Szymurska			TAK	Stowarzyszenie „Przyjaciół Kluczkowa”	Świdwin	Społeczny
7.	Marek Kuźma	TAK		TAK	Stowarzyszenie OSP Rokosowo	Sławoborze	Społeczny
8.	Beata Gadzinowska	TAK			Osoba fizyczna	Połczyn-Zdrój	Społeczny
9.	Jerzy Anielski	TAK		TAK	Urząd Gminy	Brzeżno	Publiczny
10.	Ewa Dmytryk	TAK			Osoba fizyczna	Świdwin	Społeczny

Źródło: opracowanie własne

Załącznik 2. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów

Załącznik 2 A. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji projektów związanych z rozwojem obszarów wiejskich

LP	Nazwa członka/ partnera	Nazwa realizowanego projektu lub jego ogólny zakres	Czas realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszty realizacji projektu	Źródło finansowania /program
1.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Rewitalizacja Połczyna-Zdroju – Etap I Zakres: Remont dziewięciu kamienic i ul. Mariackiej, Reymonta, Chrobrego, Grunwaldzkiej	2005-2008	Połczyn-Zdrój	2 795 950,88 PLN	ZPORR 75%, MGIP 10%
2.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Łęgi – miejscowość przyjazna mieszkańcom – poprawa wizerunku wsi i jej walorów kulturowych.	2007	Połczyn-Zdrój	147 411,00 PLN	Sektorowy Program Operacyjny „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”
3.	Gmina Świdwin	Rozbudowa sieci wodociągowej wraz z przyłączami dla budynków mieszkalnych w miejscowości Bierzwnica – kolonia, gmina Świdwin	2003–2004	Gmina Świdwin	230.899,00 PLN	SAPARD
4.	Gmina Świdwin	Ścieżka – glina i buczyna	2004	Gmina Świdwin	42.778,00 PLN	PHARE CBC Polska-Niemcy 2002
5.	Gmina Świdwin	Budowa sieci wodociągowej z przyłączami w m. Sława z doprowadzeniem do m. Cieszeniewo, gmina Świdwin	2004-2005	Gmina Świdwin	481.074,00 PLN	ZPORR
6.	Gmina Świdwin	Remont dachu sali gimnastycznej, remont posadzki pawilonu B-ZS w Bierzwnicy	2001	Gmina Świdwin	54.326,89 PLN	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
7.	Gmina Świdwin	Remont pokrycia dachu – ZS w Oparznie	2001	Gmina Świdwin	22.002,78 PLN	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
8.	Gmina Świdwin	Remont kotła i instalacji grzewczej, wymiana stolarki okiennej, ocieplenie ścian budynku SP w Rusinowie	2002	Gmina Świdwin	52.078,08 PLN	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
9.	Gmina Świdwin	Docieplenie stropodachu , remont obróbek drewnianych zewnętrznych w ZS w Lekowie	2002	Gmina Świdwin	54.158,42 PLN	Program Aktywizacji Obszarów Wiejskich
10.	Gmina Świdwin	Dobudowa dwóch sal lekcyjnych z rozbudową korytarza w ZS w Oparznie	2004	Gmina Świdwin	101.724,93 PLN	Program Aktywizacji

						Obszarów Wiejskich
11.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Ośrodek aktywności sportowo kulturalnej w miejscowości Redło	2006	Gmina Połczyn - Zdrój	585 678,37 PLN	Sektorowy Program Operacyjny „Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego”
12.	Gmina Świdwin	Dobudowa dwóch sal lekcyjnych z rozbudową korytarza w ZS w Oparznie	2004	Gmina Świdwin/ Oparznie	101 724,93 PLN	Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich
13.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Poprawa gospodarki odpadami w powiecie Świdwińskim	2004 – 2007	Wardyń Górny	3.171.000,00	ZPORR, NFGWiOŚ,

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z gmin.

Załącznik 2 B. Doświadczenie członków albo partnerów LGD w zakresie realizacji pozostałych projektów

l.p.	Nazwa członka/ partnera	Nazwa realizowanego projektu lub jego ogólny zakres	Czas realizacji projektu	Miejsce realizacji projektu	Koszty realizacji projektu	Źródło finansowania /program
1.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	„Wrota Parsęty” Komputeryzacja Urzędu Miasta i Gminy Połczyn-Zdrój	2005	Połczyn-Zdrój	290 950 PLN	ZPORR
2.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Zakres inwestycji modernizacja i remont infrastruktury społecznej (świetlic) we wsiach: Buślary, Gawrońca, Zajączkówka, Toporzyka, Popielewo, Redło, Szeligowo, Kołacz.	2006	Połczyn-Zdrój	252 100 PLN	Interreg IIIA
3.	Miasto i Gmina Połczyn	Rewitalizacja ciągów komunikacyjnych – III etap rewitalizacji połczyńskiej starówki jako polsko-niemieckiego dziedzictwa kulturowego	2005 – 2007	Połczyn-Zdrój	892 375,00 PLN	Interreg III
4.	Gmina Sławoborze	Śladami historii w Dorzeczu Parsęty - rozwój transgranicznej oferty turystycznej	2006	Dorzecze Parsęty	478 320,00 PLN	Interreg IIIA
5.	Gmina Sławoborze	Opracowanie Subregionalnego Programu Rewitalizacji Miast, Gmin i Powiatów Dorzecza Parsęty na bazie Polsko-Niemieckiego Markowego Produktu Turystycznego "Szlak Solny"	2006-2007	Dorzecze Parsęty	615 880,00 PLN	Interreg IIIA
6.	Gmina Sławoborze	Wspieranie działań i placówek na terenie Związku Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w celu rozwoju współpracy polsko - niemieckiej	2006 - 2007	Dorzecze Parsęty	1 574 191,19 PLN	Interreg IIIA
8.	Miasto i Gmina Połczyn	Rewitalizacja i oznakowanie walorów przyrodniczo-kulturowych jako działania podnoszące atrakcyjność turystyczną gminy Połczyn-Zdrój	2005	Połczyn-Zdrój	409 813,00 PLN	Program Współpracy Region Morza Bałtyckiego
9.	Miasto i Gmina Połczyn-Zdrój	Zintegrowana gospodarka wodno-ściekowa w Dorzeczu Parsęty	W trakcie realizacji	Dorzecze Parsęty	5.174.603,10 PLN	Fundusz Spójności Projekt składany wspólnie z ZMiGDP
11.	Gmina Rąbino	Ośrodek Edukacji Ekologicznej w Lipiu	2003 - 2004	Dorzecze Parsęty	2 582 982,05 PLN	PHARE, WFOŚIGW

Źródło: opracowanie własne

Załącznik 3. Regulamin organizacyjny Rady

Regulamin organizacyjny Rady – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

§1

1. Regulamin organizacyjny Rady – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania- „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” określa organizację wewnętrzną i tryb pracy Rady.
2. Rada prowadzi swoją działalność w oparciu o Statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”, Uchwały Walnego Zebrania Członków oraz niniejszy Regulamin.

§2

Terminy użyte w niniejszym Regulaminie oznaczają:

1) LGD – oznacza Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania –„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
2) Rada – oznacza organ decyzyjny Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania –„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
3) regulamin – oznacza Regulamin organizacyjny Rady – organu decyzyjnego Stowarzyszenia Lokalnej Grupy Działania - „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
4) Walne Zebranie Członków – oznacza walne zebranie członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
5) Zarząd – oznacza Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
6) Prezes Zarządu – oznacza Prezesa Zarządu Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
7) Biuro – oznacza Biuro Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania – „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”,
8) LSR – oznacza Lokalną Strategię Rozwoju.

ROZDZIAŁ II

Członkowie Rady

§3

1. Członkowie Rady wybierani są przez Walne Zebranie Członków w głosowaniu jawnym spośród członków tego zebrania.
2. Rada liczy 10 członków.
3. Członek Rady nie może być pracownikiem Biura lub członkiem innego organu LGD.
4. W skład Rady wchodzą:
   a. przedstawiciele trzech sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego;
   b. co najmniej 50% członków Rady stanowią partnerzy gospodarczy i społeczni oraz inne odpowiednie podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, organizacje pozarządowe, w tym organizacje zajmujące się zagadnieniami z zakresu środowiska naturalnego, oraz podmiotami odpowiedzialnymi za promowanie równości mężczyzn i kobiet.

§4

1. Członkowie Rady mają obowiązek uczestniczenia w posiedzeniach Rady.
2. W razie niemożności wzięcia udziału w posiedzeniu Rady, członek Rady zawiadamia o tym przed terminem posiedzenia Przewodniczącego Rady, a następnie jest obowiązany w ciągu 7 dni usprawiedliwić w formie pisemnej swoją nieobecność Przewodniczącemu Rady.

3. Za przyczyny usprawiedliwiające niemożność wzięcia przez członka Rady udziału w posiedzeniu Rady uważa się:
   1) chorobę albo konieczność opieki nad chorym potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim,
   2) podróż służbową,
   3) inne prawnie lub losowo uzasadnione przeszkody.

§ 5

1. Przewodniczący Rady wnioskuje do Walnego Zebrania Członków LGD o odwołanie członka Rady w następujących przypadkach:
   1) trzech nieusprawiedliwionych nieobecności na posiedzeniach Rady w roku kalendarzowym,
   2) uzasadnionych zarzutów o nierzetelną i stronniczą ocenę wniosków.
2. Walne Zebranie Członków odwołuje także członka Rady na podstawie jego pisemnej rezygnacji z pełnienia funkcji, złożonej na ręce Przewodniczącego Rady.

§6

1. Członkowie Rady w okresie sprawowania swoich funkcji w 2010 roku pracują społecznie, bez wynagrodzenia.
2. Od 2011 roku za każde posiedzenie członkowie Rady będą otrzymywać dietę w kwocie 100zł netto za posiedzenie i zwrot kosztów dojazdów członków Rady na posiedzenia wg Rozporządzenia Ministra finansów zgodnie ze złożonym dokumentem.
3. W przypadku, gdy członek Rady opuścił posiedzenie Rady przed jego zakończeniem, wynagrodzenie za udział w tym posiedzeniu ulega obniżeniu o 50%.
4. Wynagrodzenie, ustalone i obliczone na podstawie listy obecności, jest wypłacane członkom Rady w terminie do 21 dni po każdym posiedzeniu.

§7

Zarząd udziela członkom Rady pomocy w wykonywaniu przez nich funkcji członka Rady.

ROZDZIAŁ III
Przewodniczący Rady

§8

Podczas pierwszego posiedzenia, Rada w głosowaniu jawnym wybiera spośród swoich członków Przewodniczącego oraz Wiceprzewodniczącego.

§9

1. Przewodniczący Rady organizuje pracę Rady i przewodniczy posiedzeniom Rady oraz reprezentuje Radę na zewnątrz.
2. Przewodniczący Rady ma obowiązek zwołać Radę na wniosek Zarządu.
3. Podczas nieobecności Przewodniczącego Rady jego obowiązki pełni Wiceprzewodniczący.
4. Pełniąc swą funkcję Przewodniczący Rady współpracuje z Zarządem oraz Biurem Zarządu LGD i korzysta z ich pomocy.

ROZDZIAŁ IV
Przygotowanie i zwołanie posiedzeń Rady

§10

Posiedzenie Rady są zwoływane stosownie do potrzeb wynikających z naboru wniosków prowadzonego przez LGD oraz wynikających z procedury odwoławczej od decyzji Rady bądź innych potrzeb.

§11

Posiedzenie Rady zwołuje Przewodniczący Rady, uzgadniając miejsce, termin i porządek posiedzenia z Zarządem i Biurem LGD.

§12

W przypadku dużej ilości spraw do rozpatrzenia, Przewodniczący Rady może zwołać posiedzenie trwające dwa lub więcej dni.

§13

1. Członkowie Rady powinni być pisemnie lub e-mail lub faksem zawiadomieni o miejscu, terminie i porządku posiedzenia Rady najpóźniej 10 dni przed terminem posiedzenia. Termin ten zachowuje się do posiedzenia dotyczącego oceny wniosków
2. W okresie 10 dni przed terminem posiedzenia Rady jej członkowie powinni mieć możliwość zapoznania się ze wszystkimi materiałami i dokumentami związanymi z porządkiem posiedzeń, w tym z wnioskami, które będą rozpatrywane podczas posiedzenia. Materiały i dokumenty w formie kopii mogą być przesłane łącznie z zawiadomieniem o posiedzeniu lub udostępnione do wglądu w Biurze LGD lub udostępnione poprzez aplikacje internetową Elektroniczna Obsługa Wniosków (EOW)

ROZDZIAŁ V
Posiedzenie Rady

§14

1. Posiedzenia Rady są jawne. Zawiadomienie o terminie, miejscu i porządku posiedzenia Rady podaje się do publicznej wiadomości co najmniej na 5 dni przed posiedzeniem na stronie internetowej LGD, tablicy ogłoszeń w siedzibie biura LGD, na tablicy ogłoszeń we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego należących do LGD oraz w jednym z dzienników o zasięgu obejmującym obszar realizacji LSR. Termin ten zachowuje się do posiedzenia dotyczącego oceny wniosków.
2. W posiedzeniach Rady uczestniczy Prezes Zarządu lub wskazany przez niego członek Zarządu z głosem doradczym (bez prawa do głosowania).
3. Przewodniczący Rady może zaprosić do udziału w posiedzeniu osoby trzecie, w szczególności osoby, których dotyczą sprawy przewidziane w porządku posiedzenia.

§15

1. Posiedzenia Rady otwiera, prowadzi i zamyka Przewodniczący Rady.
2. Obsługę posiedzeń Rady zapewnia Biuro LGD .

§16

1. Przed otwarciem posiedzenia członkowie Rady potwierdzają swoją obecność podpisem na liście obecności.
2. Wcześniejsze opuszczenie posiedzenia przez członka Rady wymaga poinformowania o tym Przewodniczącego obrad.
3. Prawomocność posiedzenia i podejmowanych przez Radę uchwał (quorum) wymaga obecności co najmniej 50% członków Rady.

§17

1. Po otwarciu posiedzenia, Przewodniczący Rady podaje liczbę obecnych członków Rady na podstawie podpisanej przez nich listy obecności i stwierdza prawomocność posiedzenia (quorum).
2. W razie braku quorum Przewodniczący Rady zamyka obrady, wyznaczając równocześnie nowy termin posiedzenia.
3. W protokole odnotowuje się przyczyny, z powodu których posiedzenie nie odbyło się.

§18

1. Po stwierdzeniu quorum Przewodniczący Rady przeprowadza wybór sekretarza spośród członków Rady, któremu powierza się obliczanie wyników głosowań, kontrolę quorum oraz wykonywanie innych czynności o podobnym charakterze.

2. Po wyborze sekretarza, Przewodniczący przedstawia porządek posiedzenia i poddaje go pod głosowanie Rady,
3. Członek Rady może zgłosić wniosek o zmianę porządku posiedzenia. Rada poprzez głosowanie przyjmuje lub odrzuca zgłoszone wnioski.
4. Przewodniczący obrad prowadzi posiedzenie zgodnie z porządkiem przyjętym przez Radę.
5. Porządek obrad obejmuje w szczególności:
    1) omówienie wniosków o przyznanie pomocy złożonych w ramach naboru prowadzonego przez LGD oraz podjęcie decyzji o wyborze operacji do finansowania.
    2) informację Zarządu o przyznaniu pomocy przez samorząd województwa na operacje, które były przedmiotem wcześniejszych posiedzeń Rady.
    3) wolne głosy, wnioski i zapytania.
6. Decyzja w spawie wyboru projektów do finansowania jest podejmowana w formie uchwały Rady.

§19

1. Przewodniczący Rady czuwa nad sprawnym przebiegiem i przestrzeganiem porządku posiedzenia, otwiera i zamyka dyskusję oraz udziela głosu w dyskusji.
2. Przedmiotem wystąpień mogą być tylko sprawy objęte porządkiem posiedzenia.
3. W dyskusji głos mogą zabierać członkowie Rady, członkowie Zarządu oraz osoby zaproszone do udziału w posiedzeniu. Przewodniczący Rady może określić maksymalny czas wystąpienia.
4. Przewodniczący Rady w pierwszej kolejności udziela głosu osobie referującej aktualnie rozpatrywaną sprawę, osobie opiniującej operację, przedstawicielowi Zarządu, a następnie pozostałym dyskutantom według kolejności zgłoszeń. Powtórne zabranie głosu w tym samym punkcie porządku obrad możliwe jest po wyczerpaniu listy mówców. Ograniczenie to nie dotyczy osoby referującej sprawę, osoby opiniującej operację oraz przedstawiciela Zarządu.
5. Jeżeli mówca w swoim wystąpieniu odbiega od aktualnie omawianej sprawy lub przekracza maksymalny czas wystąpienia, Przewodniczący obrad zwraca mu na to uwagę. Po dwukrotnym zwróceniu uwagi Przewodniczący Rady może odebrać mówcy głos. Mówca, któremu odebrano głos, może zażądać w tej sprawie decyzji Rady. Rada podejmuje decyzję niezwłocznie po wniesieniu takiego żądania.
6. Jeżeli treść lub forma wystąpienia albo też zachowanie mówcy w sposób oczywisty zakłóca porządek obrad lub powagę posiedzenia, Przewodniczący Rady przywołuje mówcę do porządku lub odbiera mu głos. Fakt ten odnotowuje się w protokole posiedzenia.
7. Po wyczerpaniu listy mówców Przewodniczący Rady zamyka dyskusję. W razie potrzeby Przewodniczący może zarządzić przerwę w celu wykonania niezbędnych czynności przygotowawczych do głosowania, na przykład przygotowania poprawek w projekcie uchwały lub innym rozpatrywanym dokumencie, przygotowania kart do głosowania.
8. Po zamknięciu dyskusji Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania. Od tej chwili można zabrać głos tylko w celu zgłoszenia lub uzasadnienia wniosku formalnego o sposobie lub porządku głosowania i to jedynie przed zarządzeniem głosowania przez Przewodniczącego Rady.

§20

1. Przewodniczący Rady może udzielić głosu poza kolejnością zgłoszonych mówców, jeżeli zabranie głosu wiąże się bezpośrednio z głosem przedmówcy lub w trybie sprostowania, jednak na nie dłużej niż 2 minuty. Poza kolejnością może także udzielić głosu Członkom Zarządu, osobie referującej sprawę i osobie opiniującej projekt.
2. Poza kolejnością udziela się głosu w sprawie zgłoszenia wniosku formalnego, w szczególności w sprawach:
    1) stwierdzenia quorum,
    2) sprawdzenia listy obecności,
    3) przerwania, odroczenia lub zamknięcia posiedzenia,
    4) zmiany porządku posiedzenia (kolejności rozpatrywania poszczególnych punktów),
    5) głosowania bez dyskusji,
    6) zamknięcie listy mówców,
    7) ograniczenia czasu wystąpień mówców,
    8) zamknięcia dyskusji,
    9) zarządzenia przerwy,

10) zarządzenia głosowania imiennego,
11) przeliczenia głosów,
12) reasumpcji głosowania.

3. Wniosek formalny powinien zawierać żądanie i zwięzłe uzasadnienie, a wystąpienie w tej sprawie nie może trwać dłużej niż 2 minuty.
4. Rada rozstrzyga o wniosku formalnym niezwłocznie po jego zgłoszeniu. O przyjęciu lub odrzuceniu wniosku Rada rozstrzyga po wysłuchaniu wnioskodawcy i ewentualnie jednego przeciwnika wniosku.
5. Wniosków formalnych, o których mowa w ust. 2 pkt. 1 i 2 nie poddaje się pod głosowanie.

§21

Po wyczerpaniu porządku posiedzenia, Przewodniczący Rady zamyka posiedzenie.

ROZDZIAŁ VI
Głosowanie

§22

Po zamknięciu dyskusji w danej sprawie Przewodniczący Rady rozpoczyna procedurę głosowania i zarządza głosowanie zgodnie z postanowieniami wynikającymi ze Statutu LGD oraz niniejszego Regulaminu.

§23

1. Wszystkie głosowania Rady są jawne.
2. Głosowania Rady dotyczące wyboru operacji odbywają się poprzez wypełnienie i oddanie sekretarzowi posiedzenia kart oceny operacji, stanowiących załącznik do Lokalnej Strategii Rozwoju.
3. Podczas głosowania nad wyborem projektu dotyczącego podmiotu reprezentowanego przez członka Rady lub wątpliwości co do jego bezstronności, członek ten zobowiązany jest do wyłączenia się z głosowania**.**

§24

1. Głosowanie poprzez wypełnienie kart do oceny operacji obejmuje:
   1) głosowanie w sprawie zgodności operacji z LSR,
   2) głosowanie w sprawie oceny operacji według kryteriów lokalnych przyjętych przez LGD.
2. Głos oddany przez członka Rady w formie wypełnionej karty oceny operacji jest nieważny, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:
   1) na karcie brakuje nazwiska i imienia lub podpisu członka Rady,
   2) na karcie brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (numer wniosku, nazwy wnioskodawcy, nazwy projektu).
3. Karty muszą być wypełniane piórem, długopisem lub cienkopisem.
4. Znak „X" powinien być postawiony w polu do tego przeznaczonym.

§25

1. Głos w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR oddaje się przez skreślenie jednej z opcji zaznaczonych gwiazdką w zawartym na karcie oceny operacji sformułowaniu: „Deklaruję zgodność /niezgodność* operacji z LSR”. Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uważa się za głos nieważny.
2. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny zgodności operacji z LSR sekretarz wzywa członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w kratkach lub pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach i kratkach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
3. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełniania, zostaje uznana za głos nieważny.
4. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli bezwzględna większość głosów (50% +1) z pośród osób głosujących została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.
5. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

§26

1. Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD polega na wypełnieniu tabeli zawartej na "Karcie zgodności z kryteriami lokalnymi", która jest odpowiednia do typu ocenianej operacji. Wszystkie rubryki zawarte w tabeli muszą być wypełnione, w przeciwnym razie głos uważa się za nieważny.
2. Każdy projekt musi otrzymać co najmniej 40% ogółu punktów możliwych do uzyskania, aby operacja mogła być wybrana do finansowania
3. W trakcie zliczania głosów sekretarz jest zobowiązany sprawdzić, czy łączna ocena punktowa operacji zawarta w pozycji „SUMA PUNKTÓW” została obliczona poprawnie.
4. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty zgodności z kryteriami lokalnymi sekretarz posiedzenia wzywa Członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień Członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
5. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełnienia, zostaje uznana za głos nieważny.
6. Wynik głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących głosy oddane ważnie w pozycji „SUMA PUNKTÓW" i dzieli przez liczbę ważnie oddanych głosów.
7. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.
8. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządza się lisię operacji wybranych do finansowania.
9. Lista rankingowa wymaga zatwierdzenia w formie uchwały Rady.
10. Zatwierdzenie listy rankingowej nie może nastąpić później niż w terminie 21 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy.

§27

1. W stosunku do każdej operacji będącej przedmiotem posiedzenia Rady podejmowana jest przez Radę decyzja w formie uchwały o wybraniu bądź nie wybraniu operacji do finansowania, której treść musi uwzględniać:
    1) wyniki głosowania w sprawie uznania operacji za zgodne z LSR,
    2) wyniki głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD i sporządzoną na tej podstawie listę rankingową wniosków,
    3) dostępność, środków LGD na poszczególne działania.
2. Przewodniczący Rady odczytuje uchwały dotyczące poszczególnych projektów rozpatrywanych w trakcie posiedzenia, bez potrzeby ich przegłosowania.
3. Każda uchwała powinna zawierać:
    1) nazwa wnioskodawcy,
    2) tytuł operacji zgodny z tytułem podanym we wniosku,
    3) indywidualne oznaczenie sprawy nadane każdemu wnioskowi przez LGD, wpisane na wniosku o przyznanie pomocy w polu „Potwierdzenie przyjęcia przez LGD”,
    4) lokalizację operacji,
    5) numer identyfikacyjny Wnioskodawcy nadany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
    6) NIP Wnioskodawcy,
    7) kwotę pomocy o jaką ubiegał się wnioskodawca zgodną z kwotą podaną we wniosku,
    8) informację o decyzji Rady w sprawie zgodności lub braku zgodności operacji z LSR,
    9) informację o finansowaniu lub braku finansowania realizacji operacji.

§ 28

1. Rada przekazuje uchwały w sprawie wybrania lub niewybrania operacji do dofinansowania oraz uchwały zatwierdzające listy wniosków o przyznanie pomocy wybranych do dofinansowania i niewybranych do dofinansowania Zarządowi, niezwłocznie po ich podjęciu, lecz nie później niż 7 dni od ich uchwalenia.

2.Rada w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie

pomocy:

1) przekazuje odpowiedniej Instytucji Wdrażającej:
   a) wszystkie wnioski o przyznanie pomocy złożone w biurze LGD
   b) Listę wniosków wybranych do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w sprawie wyboru
   c) Listę wniosków niewybranych do dofinansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w sprawie nie dokonania wyboru,
2) informuje Wnioskodawców na piśmie:
   a) o wybraniu albo niewybraniu operacji do dofinansowania, wskazując przyczyny niewybrania, a w przypadku wybrania operacji, wskazuje również, czy operacja mieści się w ramach limitu dostępnych środków określonego w § 6 ust. 3 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra i Rozwoju Wsi z dnia 8 lipca 2008r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2004-2013 (Dz. U. Nr 138, poz. 868).
   b) w odniesieniu do operacji uznanych za zgodne z LSR- o liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji wg lokalnych kryteriów wyboru bądź miejscu na liście operacji, które zostały wybrane do finansowania,
   c) możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do odpowiedniej Instytucji Wdrażającej – w przypadku Wnioskodawcy, którego operacja nie została wybrana (dotyczy operacji, o których mowa w art. 12 ust.1 lit. A ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz.427)
   d) możliwości złożenia odwołania od decyzji Rady w terminie 7 dni kalendarzowych od dnia otrzymania powiadomienia za pomocą poczty elektronicznej lub faksu, bądź listem poleconym, lecz nie później niż w terminie 28 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Odwołanie składa się pisemnie w Biurze LGD- ”Powiatu Świdwińskiego”.

   Formularz dotyczący odwołania od decyzji Rady stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu Rady.

§29

Odwołanie od decyzji Rady

1. Od decyzji Rady przysługuje odwołanie. Odwołanie składa się pisemnie na formularzu stanowiącym załącznik nr 1 do Regulaminu Rady , w biurze LGD w ciągu 7 dni kalendarzowych od doręczenia decyzji Rady, lecz nie później niż w terminie 28 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy. Przez doręczenie decyzji Rady rozumie się powiadomienie pocztą elektroniczną lub faksem i listownie.
2. Wyniki posiedzenia Rady w formie listy rankingowej wybranych i niewybranych projektów są podawane do publicznej wiadomości na stronie internetowej LGD, tablicy ogłoszeń w siedzibie biura LGD, na tablicy ogłoszeń we wszystkich jednostkach samorządu terytorialnego należących do LGD.
3. Rada niezwłocznie, lecz nie później niż w terminie 5 dni kalendarzowych od dnia, w którym zakończono przyjmowanie odwołań w Biurze LGD, zwołuje posiedzenie w celu rozpatrzenia odwołania.
4. W przypadku, gdy Rada uzna odwołanie za uzasadnione konieczne jest przeprowadzenie ponownej oceny wniosku w odniesieniu do uwag zgłoszonych przez Wnioskodawcę.
5. W przypadku, gdy Rada uzna odwołanie za nie uzasadnione nie ma konieczności przeprowadzenia ponownej oceny wniosku.
6. W przypadku opisanym w ust.4 Rada podejmuje uchwałę w sprawie przyjęcia uaktualnionej listy rankingowej, w przypadku opisanym w ust.5 Rada przyjmuje uchwałę w sprawie odrzucenia odwołania.

7. Decyzje Rady w sprawie oceny wniosków podjęte w trybie rozpatrzenia odwołań są ostateczne.
8. Rada niezwłocznie, lecz nie później niż do 45 dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy informuje pisemnie wnioskodawców o rozstrzygnięciu odwołania.
9. Zaktualizowana lista rankingowa wymaga zatwierdzenia w formie uchwały.
10. Negatywne rozpatrzenie odwołania również wymaga zatwierdzenia w formie uchwały.

`

ROZDZIAŁ VII

Dokumentacja z posiedzenia Rady

§30

1. W trakcie posiedzenia Rady sporządzany jest protokół.
2. Wyniki głosowania odnotowuje się w protokole posiedzenia.
3. Z każdego głosowania dokonywanego przez wypełnienie kart do oceny operacji, sekretarz sporządza protokół, w którym zawarte są informacje o przebiegu i wynikach głosowania. Karty oceny operacji, złożone w trakcie danego głosowania stanowią załącznik do protokołu sekretarza z tego głosowania.
4. Protokół z posiedzenia Rady powinien zawierać:
    1) określenie przedmiotu głosowania,
    2) określenie liczby uprawnionych do głosowania, liczby biorących udział w głosowaniu, ilości oddanych głosów ważnych i nieważnych,
    3) wyniki głosowania,
    4) podpis sekretarza oraz podpis Przewodniczącego Rady.

§31

1. Uchwałom Rady nadaje się formę odrębnych dokumentów, z wyjątkiem uchwał proceduralnych, które odnotowuje się w protokole posiedzenia.
2. Podjęte uchwały opatruje się datą i numerem, na który składają się: cyfry rzymskie, oznaczające numer kolejny posiedzenia od początku realizacji osi 4. Leader, łamane przez numer kolejny uchwały od początku realizacji osi 4. Leader zapisany cyframi arabskimi, łamane przez dwie ostatnie cyfry roku.
3. Uchwałę podpisuje po jej podjęciu Przewodniczący Rady.
4. Uchwały podjęte przez Radę, niezwłocznie po dokonaniu decyzji przez Radę, lecz nie później niż 7 dni od dnia ich uchwalenia, Przewodniczący Rady przekazuje Zarządowi.

§32

1. Protokół z posiedzenia Rady sporządza się w terminie 7 dni po odbyciu posiedzenia i wykłada do wglądu w Biurze LGD na okres 14 dni w celu umożliwienia członkom Rady wniesienia ewentualnych poprawek do jego treści.
2. Wniesioną poprawkę, o której mowa w ust. 1 rozpatruje Przewodniczący Rady. Jeżeli Przewodniczący nie uwzględni poprawki, poprawkę poddaje się pod głosowanie na następnym posiedzeniu Rady, która decyduje o przyjęciu lub odrzuceniu poprawek.
3. Po zakończeniu procedury dotyczącej możliwości naniesienia poprawek do protokołu przewidzianej w ust 1 i 2, Przewodniczący obrad podpisuje protokół.
4. Protokoły i dokumentacja z posiedzeń Rady jest gromadzona i przechowywana w Biurze LGD. Dokumentacja ma charakter jawny i jest udostępniana do wglądu wszystkim zainteresowanym.

ROZDZIAŁ VIII
Wolne głosy, wnioski i zapytania

§33

1. Wolne głosy, wnioski i zapytania formułowane są ustnie na każdym posiedzeniu Rady, a odpowiedzi na nie udzielane są bezpośrednio na danym posiedzeniu.
2. Czas formułowania zapytania nie może przekroczyć 2 minut.
3. Jeśli udzielenie odpowiedzi, o której mowa w ust. 1 nie będzie możliwe na danym posiedzeniu, udziela się jej pisemnie, w terminie 14 dni od zakończenia posiedzenia.

ROZDZIAŁ IX
Przepisy porządkowe i końcowe

§34

1. Rada korzysta z pomieszczeń biurowych, urządzeń i materiałów Stowarzyszenia. Koszty działalności Rady ponosi Stowarzyszenie.
2. Regulamin został uchwalony na czas nieoznaczony.

§35

1. Regulamin został uchwalony po zmianach przez Zarząd, który został upoważniony przez Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”, w dniu 21.02.2011 i wchodzi w życie z chwilą jego uchwalenia.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Wzór odwołania od decyzji Rady.
2. Pismo o negatywnym rozpatrzeniu odwołania.
3. Pismo o pozytywnym rozpatrzeniu odwołania.
4. Pismo o odrzuceniu odwołania

Załącznik nr 1 do Regulaminu Rady- organu decyzyjnego

Formularz odwołania -wzór

data…….....

ODWOŁANIE
od oceny Rady LGD -„Powiatu Świdwińskiego”

NUMER WNIOSKU ……..

NUMER UCHWAŁY RADY ZATWIERDZAJACEJ LISTĘ RANKINGOWĄ ……

……
Pieczęć LGD, data i podpis przyjmującego odwołanie

NAZWISKO I IMIĘ/ NAZWA WNIOSKODAWCY

……

NAZWA / TYTUŁ WNIOSKOWANEJ OPERACJI:

……

DZIAŁANIE PROW 2007-2013 W RAMACH WDRAŻANIA LSR:

☐Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

☐Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw

☐Odnowa i rozwój wsi

☐Małe projekty

ODWOŁANIE DOTYCZY:

☐Oceny zgodności z LSR

☐Oceny operacji wg. lokalnych kryteriów wyboru

UZASADNIENIE DLA WSZCZĘCIA PROCEDURY ODWOŁAWCZEJ:

……

IMIONA I NAZWISKA OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTACJI WNIOSKODAWCY:

……

ADRES ZAMIESZKANIA / SIEDZIBY WNIOSKODAWCY

……

ADRES KORESPONDENCYJNY (jeżeli inny niż wskazany powyżej)

……

……
Podpis wnioskodawcy

Załącznik nr 2 . do Regulaminu Rady: Pismo o negatywnym rozpatrzeniu odwołania

Znak sprawy…….. Miejsce, data

Nazwa Wnioskodawcy

Pana/Pani odwołanie nr (*nr odwołania*) zostało negatywnie rozpatrzone na Posiedzeniu Rady, które odbyło się w dniu/dniach ……..

Rada uznała Pana/Pani wniosek za nie zgodny z Lokalną strategią Rozwoju/ niewybrany do realizacji LSR* gdyż:

……
Uzasadnienie

W związku z powyższym wniosek nie został wybrany do finansowania.

Wyżej wymieniona decyzja jest już decyzja ostateczną, niepodlegającą odwołaniu.

*wybrać odpowiednie

Z poważaniem

……

Załącznik nr 3. Do Regulaminu Rady - Pismo o pozytywnym rozpatrzeniu odwołania

Znak sprawy Miejsce, dnia

Nazwa Wnioskodawcy

Pana/Pani odwołanie nr ……zostało pozytywnie rozpatrzone na Posiedzeniu Rady, które odbyło się w dniu/dniach…….

Tym samym Rada uznała Pana/Pani wniosek za zgodny z Lokalną Strategię Rozwoju i przyznała mu ……pkt.

Jednocześnie informuję, że dotychczasowa lista rankingowa projektów przeznaczonych do finansowania w ramach LSR została uzupełniona o Pana/Pani wniosek i dostępna jest w załączniku do niniejszego powiadomienia oraz na stronie internetowej www.lgd-swidwin.org.pl

Obecnie Pana/Pani wniosek został przekazany do (pełna nazwa Instytucji wdrażającej) celem dalszego rozpatrzenia.

Z poważaniem

……..

Załącznik nr 4. Do Regulaminu Rady- Pismo w sprawie odrzucenia odwołania.

Znak sprawy…….. Miejsce, data

Nazwa Wnioskodawcy

Pana/Pani odwołanie nr (*nr odwołania*) zostało odrzucone na Posiedzeniu Rady, które odbyło się w dniu/dniach z powodu:

a) nie złożenia odwołania w terminie
b) braku uzasadnienia odwołania
c) …….

Wyżej wymieniona decyzja jest już decyzja ostateczną, niepodlegającą odwołaniu.

Z poważaniem

……..

Załącznik 4. Regulamin biura Stowarzyszenia Lokalna Grupy Działania

Regulamin biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „Powiatu Świdwińskiego”

§1

Regulamin określa zasady funkcjonowania Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „Powiatu Świdwińskiego”.

§2

Biuro służy realizacji celów i zadań Zarządu oraz Stowarzyszenia.

§3

Biuro prowadzi swoją działalność w oparciu o Statut Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „Powiatu Świdwińskiego”, Uchwały Walnego Zebrania Członków oraz niniejszy Regulamin.

§4

Struktura organizacyjna biura LGD przedstawia się następująco:

- Kierownik biura,
- Specjalista ds. finansów.
- Specjalista ds. organizacji, promocji –członek Zarządu

§5

Do obowiązków Kierownika biura należą:

1) realizacja zadań określonych przez Zarząd,
2) prowadzenie bieżących spraw Stowarzyszenia,
3) pomoc przy organizacji pracy Rady Stowarzyszenia oceniającej operacje,
4) obsługa związana z naborem wniosków składanych w ramach realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD,
5) przygotowywanie odpowiednich sprawozdań,
6) monitorowanie podpisywania i realizacji umów,
7) przygotowanie sprawozdań z realizacji LSR dla Zarządu,
8) koordynowanie projektów współpracy,
9) sporządzanie opinii dotyczących problemów związanych z realizacją projektów,
10) przeprowadzenie końcowego rozliczenia rzeczowego pod względem zgodności z warunkami Umów o pomoc,
11) poszukiwanie możliwości dofinansowania dla projektów Stowarzyszenia,
12) realizacja projektów Stowarzyszenia,
13) przygotowanie i prezentacja informacji na temat operacji,
14) prowadzenie doradztwa dla beneficjentów w sprawie warunków i możliwości otrzymania dofinansowania,
15) prowadzenie korespondencji,
16) utrzymywanie stałego kontaktu z członkami Stowarzyszenia,
17) prowadzenie dokumentacji Stowarzyszenia,
18) sprawowanie pieczy nad sprzętem biurowym oraz zlecanie przeprowadzenia jego konserwacji lub naprawy.

§6

Kierownik biura upoważniony jest do:
1) reprezentowania Stowarzyszenia w granicach umocowania,
2) podpisywania bieżącej korespondencji,
3) dokonywania samodzielnych zakupów bieżących jednorazowo do wysokości 4000,00 PLN, po akceptacji Zarządu,
4) zawierania umów - zleceń i o dzieło, po akceptacji Zarządu,
5) kierowania pracą i nadzoru nad pracownikami Biura i zleceniobiorcami,
6) składania oświadczeń woli w sprawach majątkowych, takich jak: podpisywanie dokumentów o charakterze finansowo - rozliczeniowym (łącznie ze specjalistą ds. finansów Biura),
7) współdziałania z przedstawicielami środków masowego przekazu oraz informowania ich o działalności i zamierzeniach Stowarzyszenia,
8) podejmowania decyzji dotyczących działalności Stowarzyszenia w zakresie nie zastrzeżonym dla innych organów.

§7

Do obowiązków specjalisty ds. finansów należą:
1) przygotowanie i składanie wniosków o pomoc finansową na funkcjonowanie LGD,
2) przygotowanie i składanie wniosków o płatność,
3) prowadzenie rachunkowości zgodnie z aktualnymi przepisami prawa,
4) wykonywanie obowiązków sprawozdawczych ustalonych przez Główny Urząd Statystyczny,
5) należyte przechowywanie i zabezpieczanie dokumentów księgowych, ksiąg rachunkowych, sprawozdań finansowych oraz środków pieniężnych,
6) bieżące, prawidłowe prowadzenie księgowości z zastosowaniem racjonalnej organizacji pracy i techniki przetwarzania danych,
7) rejestracja operacji gospodarczych - finansowych,
8) analiza dokumentów finansowych,
9) sporządzanie obowiązujących dowodów księgowych i kasowych,
10) sporządzanie w obowiązującym terminie deklaracji i wykazów dla celów organów podatkowych i ZUS,
11) udostępnianie ksiąg oraz dokumentów finansowych do kontroli sprawowanej przez uprawnione organa kontrolne,
12) prowadzenie kartotek wynagrodzeń,
13) sporządzanie list płac,
14) regulowanie zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych,
15) prowadzenie tabel amortyzacyjnych i wyceny środków trwałych,
16) regulowanie płatności wynikających ze zobowiązań,
17) odprowadzanie składek ZUS, rozliczenia z ZUS i wypłaty zasiłków chorobowych,
18) wyplata wynagrodzeń osobowych i honorariów, sporządzanie sprawozdań dotyczących zatrudnienia i funduszu płac,
19) wystawianie rachunków,
20) prowadzenie dokumentacji składek członków,
21) prowadzenie rachunku bankowego,
22) opracowywanie projektu preliminarza budżetowego,
23) czuwanie nad prawidłowym przebiegiem wykonania budżetu Stowarzyszenia,
24) wnioskowanie wraz z uzasadnieniem o wprowadzenie zmian w preliminarzu budżetowym,
25) prowadzenie systematycznej kontroli wewnętrznej dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
26) prawidłowe zabezpieczenie środków finansowych i pozostałych składników majątkowych,
27) sporządzanie pism, wniosków i podań związanych z działalnością finansowo-księgową Stowarzyszenia.

§8

Do obowiązków Specjalisty ds. organizacji, promocji –członek Zarządu należy:

1) realizacja LSR
2) upowszechnianie i wymianę informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich w obszarze działania LGD
3) pozyskiwanie partnerów i źródeł finansowania z programów pomocowych
4) udzielania wsparcia mieszkańcom obszaru objętego LSR w zakresie przygotowania projektów
5) promocja obszarów wiejskich
6) organizacja i przeprowadzanie działań ujętych w harmonogramie rzeczowo-finansowym LGD,
7) docieranie do mieszkańców z informacją o realizacji LSR,
8) sporządzanie sprawozdań
9) reprezentowanie stowarzyszenia na zewnątrz i działania w jego imieniu
10) wykonywanie i koordynacja działań związanych z realizacją LSR
11) wykonywanie zadań wynikających z procedury naboru i oceny wniosków o pomoc
12) wykonywanie prac zleconych przez zarząd
13) współpraca ze Specjalistą ds. projektów unijnych i specjalistą ds. finansów

§9

Pracownicy Biura wykonują swoje zadania zgodnie z zakresem czynności tj. w przedmiocie zadań, odpowiedzialności i uprawnień określonych przez Zarząd Stowarzyszenia.

§10

Biuro używa pieczątki podłużnej z nazwą i adresem Stowarzyszenia oraz pieczątek imiennych.

§11

W kwestiach nie uregulowanych w niniejszym regulaminie decyduje Zarząd kierując się obowiązującymi przepisami prawa, statutem oraz uchwałami Walnego Zebrania Członków Stowarzyszenia.

§12

Regulamin został uchwalony przez Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” w dniu 11.02.2010 i wchodzi w życie z chwilą jego uchwalenia.

Załącznik 5. Regulamin naboru pracowników Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania - „Powiatu Świdwińskiego”

Regulamin naboru pracowników LGD -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”

§1

Nabór pracowników na poszczególne stanowiska odbywa się w drodze otwartego konkursu, który jest ogłaszany w biurze LGD -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” oraz na stronie internetowej LGD - „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” .

§2

Ogłoszenie powinno zawierać opis stanowiska, wymagania konieczne i pożądane, dokumenty jakie należy złożyć oraz termin i miejsce składania ofert.

§3

Rekrutacje ogłasza i przeprowadza Zarząd LGD -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”.

§4

Rekrutacja odbywa się w dwóch etapach:

1) Przyjęcie i weryfikacja złożonych ofert,
2) Przeprowadzenie rozmów kwalifikacyjnych.

§5

Wyniki konkursu ogłaszane są w biurze LGD- „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO” oraz na stronie internetowej.

§6

W sytuacji braku kandydatów spełniających wymagania konieczne Zarząd rozpoczyna procedurę naboru od nowa.

§7

W sytuacji braku wyłonienia pracownika w dwóch kolejnych konkursach Zarząd LGD może obniżyć wymagania konieczne i ogłosić kolejny konkurs.

Uchwała nr 5/2008
Zarządu Lokalnej Grupy Działania -” Powiatu Świdwińskiego”
z dnia 5 grudnia 2008 roku

w sprawie przyjęcia **Regulaminu naboru pracowników LGD -„POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”**

§ 1

Przyjmuje się **Regulamin naboru pracowników LGD- „POWIATU ŚWIDWIŃSKIEGO”**

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Sekretarz Prezes Zarządu

Załącznik 6. Opis warunków technicznych i lokalowych biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego”

1. Opis określa warunki techniczne funkcjonowania Biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania- „Powiatu Świdwińskiego”.
2. Biuro służy realizacji celów i zadań Zarządu oraz Stowarzyszenia.
3. Pomieszczenie biurowe przewiduje miejsce pracy dla co najmniej dwóch pracowników oraz wydzielone miejsce przyjmowania interesariuszy.
4. Plan biura zakłada, że każdy pracownik ma do dyspozycji:
   1) Komputer (przeznaczony dla 1 pracownika) z dostępem do internetu,
   2) Drukarkę,
   3) Telefon,
   4) Fax,
5. Do wyposażenia biura należą:
   1) Biurka (jedno dla każdego pracownika),
   2) Szafy i regały na dokumenty,
   3) Stolik lub biurko z krzesłami do przyjmowania interesariuszy.
6. W biurze zostało wyznaczone miejsce do archiwizowania dokumentów opatrzone w stosowane zabezpieczenia.
7. Biuro LGD posiada do dyspozycji sale konferencyjną umożliwiającą organizację zebrań organów LGD oraz spotkań z członkami i przedstawicielami społeczności LGD.

Załącznik 7. Indywidualna karta oceny

(Pieczęć)	**KARTA OCENY** zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju	Konkurs nr …

NR WNIOSKU: ☐

NAZWA/TYTUŁ OPERACJI ☐

WYBÓR DZIAŁANIA PROW 2007-2013:

- ☐ Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej
- ☐ Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw
- ☐ Odnowa i rozwój wsi
- ☐ Małe projekty

ZGODNOŚĆ Z CELAMI OGÓLNYMI:	Zgodny	Nie zgodny
Cel ogólny 1. **Przeciwdziałanie marginalizacji gospodarczej obszaru LGD**		
Cel ogólny 2. **Wzrost poziomu i jakości życia społeczności lokalnej**		
ZGODNOŚĆ Z CELAMI SZCZEGÓLNYMI:	Zgodny	Nie zgodny
Cel szczegółowy 1.1 **Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego**		
Cel szczegółowy 1.2 **Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych**		
Cel szczegółowy 1. 3 **Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości**		
Cel szczegółowy 2.1 **Aktywizacja lokalnej społeczności**		
Cel szczegółowy 2.2 **Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym**		
ZGODNOŚĆ Z PRZEDSIĘWZIĘCIAMI	Zgodny	Nie zgodny
Przedsięwzięcie I. **Centrum zdywersyfikowanych form wypoczynku**		
Przedsięwzięcie II. **Nowoczesna gospodarka**		
Przedsięwzięcie III. **Lokalna społeczność**		
Przedsięwzięcie IV. **Centrum kultury i tradycji**		

Dane osoby sprawdzającej:

1. Imię i nazwisko: ☐
2. Data i miejsce: ☐
3. Deklaruję zgoność/niezgodność operacji z LSR*

*niepotrzebne skreślić

…… (czytelny podpis sekretarza)

…… (czytelny podpis)

Instrukcja wypełnienia Indywidualnej Karty Oceny

1. Przed przystąpieniem do weryfikacji wniosku, każdy członek Rady wypełnia oświadczenie o bezstronności, stanowiące załącznik do Indywidualnej karty oceny.
2. Kartę Indywidualnej Oceny wypełniają członkowie Rady – dokonując weryfikacji poszczególnych wniosków.
3. Kartę Indywidualnej Oceny wypełnia się zgodnie z instrukcją wypełniania karty poprzez:
   a) zaznaczenie znakiem „X” odpowiedniego pola,
   b) wpisanie w odpowiednie pola: danych personalnych, terminów, podpisów - numer wniosku należy
      wpisać zgodnie z podanym wzorem: PROW/numer konkursu/numer wniosku/rok
   c) wypełnienie karty piórem, długopisem lub cienkopisem.
4. Weryfikacja poprzez wypełnienie Indywidualnej Karty Oceny (karty oceny zgodności operacji z Lokalną Strategią Rozwoju) obejmuje głosowanie w sprawie zgodności operacji z LSR.
5. Głos w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR oddaje się przez skreślenie jednej z opcji zaznaczonych gwiazdką w zawartym na karcie oceny operacji sformułowaniu: „Deklaruję zgodność/niezgodność* operacji z LSR”.
6. Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uważa się za głos nieważny. Ponadto, głos oddany przez członka Rady w formie wypełnionej karty oceny operacji jest nieważny, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:
   a) na karcie brakuje nazwiska i imienia lub podpisu członka Rady,
   b) na karcie brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (numer wniosku, nazwy wnioskodawcy, nazwy projektu).
7. Po weryfikacji, Członkowie Rady oddają wypełnione karty Sekretarzowi – sprawdzającemu poprawność dokonanej weryfikacji.
8. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny zgodności operacji z LSR, Sekretarz wzywa członka Rady, który wypełnił tą kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień członek Rady może na oddanej przez siebie karcie dokonać wpisów w kratkach lub pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
9. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełniania, karta zostaje uznana za głos nieważny.
10. Wynik głosowania w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR jest pozytywny, jeśli bezwzględna większość głosów (50% +1) z pośród osób głosujących została oddana na opcję, że operacja jest zgodna z LSR.
11. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.

Oświadczenie o bezstronności
dotyczące Projektu nr …….
data …….

Ja, …….. w pełni świadoma/-y odpowiedzialności za udzielenie fałszywych informacji oświadczam, że:

1) nie ubiegam się o dofinansowanie Projektu,
2) nie pozostaję w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej do drugiego stopnia oraz nie jestem związana/-y z tytułu opieki lub kurateli z Wnioskodawcą/-ami, ani osobami reprezentującymi Wnioskodawcę/-ów w ramach Projektu,
3) przed upływem 3 lat od dnia złożenia Wniosku w ramach Projektu nie pozostawałam/-em w stosunku pracy lub zlecenia z Wnioskodawcą, nie byłam/-em członkiem organów zarządzających lub organów nadzorczych Wnioskodawcy/-ów.
4) nie pozostaję z Wnioskodawcą/-ami, ani osobami ich reprezentującymi w stosunku faktycznym lub prawnym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do mojej bezstronności.

…….
(czytelny podpis)

Załącznik 8. Karta oceny zgodności z kryteriami lokalnymi

(Pieczęć)	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI** w zakresie Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Konkurs nr …

NR KONKURSU:
NR WNIOSKU:
NAZWA WNIOSKODAWCY:
NAZWA/TYTUŁ OPERACJI:

1. Wnioskodawca jest członkiem LGD	**Ocena**
a) tak – 2 pkt.	
b) nie – 0 pkt.	
2. Operacja ma innowacyjny charakter	
a) na skalę obszaru LGD – 2 pkt.	
b) na skalę miejscowości – 1 pkt.	
c) nie jest innowacyjna – 0 pkt.	
3. Wpływ operacji na środowisko naturalne	
a) pozytywny – 2 pkt.	
b) neutralny – 1 pkt.	
4. Czy operacja wpływa na rozwój:	
a) rozwój przedsiębiorczości – 3 pkt.	
b) sportu, rekreacji i turystyki – 2 pkt.	
c) potencjał historyczno- kulturowy -1 pkt.	
5. Procentowy udział środków własnych kosztów kwalifikowanych :	
a) 71% i więcej - 3 pkt.	
b) 61% -70% -2 pkt.	
c) 50% -60% - 1 pkt.	
6. Zasięg oddziaływania operacji	
a) obszar LGD – 2pkt.	
b) miejscowość – 1pkt.	
7. Wielkość gospodarstwa rolnego wnioskodawcy:	
a) 1 do 5 ha - 3 pkt.	
b) Powyżej 5 do 30 ha - 2 pkt.	
c) Powyżej 30 ha - 1pkt.	

PUNKTACJA: / 17 pkt.

Dane osoby sprawdzającej:

1. Imię i nazwisko:
2. Data i miejsce:
3. Deklaruję zgodność/niezgodność z LSR *

…… ……
(czytelny podpis sekretarza) (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

(Pieczęć)	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI** w zakresie Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Konkurs nr …

NR KONKURSU:
NR WNIOSKU:
NAZWA WNIOSKODAWCY:
NAZWA/TYTUŁ OPERACJI:

1.Wnioskodawca jest członkiem LGD	**Ocena**
a) tak –2 pkt.	
b) nie – 0 pkt.	
2.Operacja ma innowacyjny charakter	
a) na skalę obszaru LGD – 2 pkt.	
b) na skalę miejscowości – 1 pkt.	
c) nie jest innowacyjna – 0 pkt.	
3.Wpływ operacji na środowisko naturalne	
a) pozytywny – 2 pkt.	
b) neutralny – 1 pkt.	
4.Czy operacja wpływa na rozwój:	
a) turystyka, sportu i rekreacji – 3 pkt.	
b) potencjału historyczno –kulturowego – 2pkt	
c) rozwój przedsiębiorczości – 1 pkt.	
5.Procentowy udział środków własnych kosztów kwalifikowanych:	
a) 71% i powyżej - 3 pkt.	
b) 61% - 70% -2 pkt.	
c) 50% - 60% -1 pkt.	
6.Zasięg oddziaływania operacji	
a) obszar LGD – 2pkt.	
b) miejscowość – 1 pkt.	
7.Utworzone miejsca pracy	
a) 3 i powyżej - 3 pkt.	
b) 2 - 2 pkt.	
c) 1 -1pkt.	

PUNKTACJA: / 17 pkt.

Dane osoby sprawdzającej:

1. Imię i nazwisko:
2. Data i miejsce:
3. Deklaruję zgodność/niezgodność z LSR *

*niepotrzebne skreślić

…… (czytelny podpis sekretarza)

…… (czytelny podpis)

(Pieczęć)	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI** w zakresie Małe projekty	Konkurs nr …

NR KONKURSU:

NR WNIOSKU:

NAZWA WNIOSKODAWCY:

NAZWA/TYTUŁ OPERACJI:

1. Wnioskodawca jest członkiem LGD		**Ocena**
a) tak	2 pkt.	
b) Nie	0 pkt.	
2. Operacja wpływa na rozwój funkcji obszaru LGD:		
a) społecznej	3 pkt.	
b) historyczno-kulturowej	2pkt.	
c) sportowo-rekreacyjnej	2pkt.	
3. Procentowy udział środków własnych kosztów kwalifikowanych :		
a) Powyżej 50 %	1 pkt.	
b) Do 50 %	0 pkt.	
4. Operacja ma innowacyjny charakter		
a) na skalę obszaru LGD	2 pkt.	
b) na skalę miejscowości	1 pkt.	
a) nie jest innowacyjna	0 pkt.	
5. Zasięg oddziaływania operacji		
a) obszar LGD	2pkt.	
b) miejscowość	1pkt.	
6. Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez:		
a) integrację społeczną	3 pkt.	
b) przeciwdziałanie bezrobociu	2 pkt.	
c) estetykę obszaru LGD	1pkt.	
~~7.~~ Status prawny wnioskodawcy		
a) organizacje pozarządowe	3pkt	
b) pozostali beneficjenci	2pkt	
c) Jednostka samorządu terytorialnego	1 pkt.	
8. Podniesienie wiedzy i kwalifikacji mieszkańców:		
a) tak	1 pkt.	
b) nie	0 pkt.	
9. Operacja jest realizowana w miejscowości:		
a) do 300 mieszkańców	1pkt	
b) powyżej 300 mieszkańców	0pkt	

PUNKTACJA: / 18 pkt.

Dane osoby sprawdzającej:

1. Imię i nazwisko:
2. Data i miejsce:
3. Deklaruję zgodność/niezgodność z LSR*

*niepotrzebne skreślić

…… (czytelny podpis sekretarza)

…… (czytelny podpis)

(Pieczęć)	**KARTA ZGODNOŚCI Z KRYTERIAMI LOKALNYMI** w zakresie Odnowa i rozwój wsi	Konkurs nr …

NR KONKURSU:
NR WNIOSKU:
NAZWA WNIOSKODAWCY:
NAZWA/TYTUŁ OPERACJI:

1.Wnioskodawca jest członkiem LGD		**Ocena**
a) tak	2 pkt.	
b) nie	0 pkt.	
2.Operacja wpływa na rozwój funkcji obszaru LGD:		
a) społecznej	3 pkt.	
b) historyczno-kulturowej	2pkt.	
c) sportowo-rekreacyjnej	2pkt.	
3.Procentowy udział środków własnych kosztów kwalifikowanych:		
a) Powyżej 50 %	1 pkt.	
b) Do 50 %	0pkt	
4.Operacja ma innowacyjny charakter		
a) na skalę obszaru LGD	2 pkt.	
b) na skalę miejscowości	1 pkt.	
c) nie jest innowacyjna	0 pkt.	
5.Zasięg oddziaływania operacji		
a) obszar LGD	2pkt.	
b) miejscowość	1pkt.	
6.Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez:		
a) integrację społeczną	3 pkt.	
b) przeciwdziałaniu bezrobociu	2pkt	
c) estetykę obszaru LGD	1 pkt.	
7.Utworzone miejsca pracy po zakończeniu realizacji operacji:		
a) Utworzenie miejsca pracy	2pkt	
b) Brak miejsc	0 pkt.	
8. Status wnioskodawcy:		
a) Organizacje pozarządowe, kościoły, związki wyznaniowe	1pkt	
b) Jednostka samorządu terytorialnego	0 pkt.	
9.Podniesienie wiedzy i kwalifikacji mieszkańców:		
a) tak	1 pkt.	
b) nie	0 pkt.	

PUNKTACJA: / 17 pkt.

Dane osoby sprawdzającej:

1. Imię i nazwisko:
2. Data i miejsce:
3. Deklaruję zgodność/niezgodność z LSR*

*niepotrzebne skreślić

…… (czytelny podpis sekretarza)

…… (czytelny podpis)

Instrukcja wypełnienia Karty zgodności z kryteriami lokalnymi

1. Kartę zgodności z kryteriami lokalnymi wypełniają członkowie Rady – dokonując weryfikacji operacji.
2. Kartę zgodności z kryteriami lokalnymi wypełnia się zgodnie z instrukcją wypełniania karty poprzez:
   a) zaznaczenie znakiem „X odpowiedniego pola,
   b) wpisanie w odpowiednie pola: danych personalnych, terminów, podpisów - numer wniosku należy wpisać zgodnie z podanym wzorem: PROW/numer konkursu/numer wniosku/rok
   c) wypełnienie karty piórem, długopisem lub cienkopisem.
3. Weryfikacja poprzez wypełnienie karty zgodności z kryteriami lokalnymi obejmuje głosowanie w sprawie oceny operacji według kryteriów lokalnych przyjętych przez LGD.
4. Oddanie głosu w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD polega na wypełnieniu tabeli zawartej na "Karcie zgodności z kryteriami lokalnymi (…)", która jest odpowiednia do typu ocenianej operacji. Wszystkie rubryki zawarte w tabeli muszą być wypełnione, w przeciwnym razie głos uważa się za nieważny.
5. Głos w sprawie uznania operacji za zgodną z LSR oddaje się przez skreślenie jednej z opcji zaznaczonych gwiazdką w zawartym na karcie oceny operacji sformułowaniu: „Deklaruję zgodność/niezgodność* operacji z LSR”.
6. Pozostawienie lub skreślenie obu opcji uważa się za głos nieważny. Ponadto głos oddany przez członka Rady w formie wypełnionej karty oceny operacji jest nieważny, jeżeli zachodzi co najmniej jedna z poniższych okoliczności:
   a) na karcie brakuje nazwiska i imienia lub podpisu członka Rady,
   b) na karcie brakuje informacji pozwalających zidentyfikować operację, której dotyczy ocena (numer wniosku, nazwy wnioskodawcy, nazwy projektu).
7. Po weryfikacji, Członkowie Rady oddają wypełnione karty Sekretarzowi – sprawdzającemu poprawność dokonanej weryfikacji.
8. W przypadku stwierdzenia błędów i braków w sposobie wypełnienia karty oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sekretarz posiedzenia wzywa Członka Rady, który wypełnił tę kartę do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków. W trakcie wyjaśnień Członek Rady może na oddanej siebie przez karcie dokonać wpisów w pozycjach pustych, oraz dokonać czytelnej korekty w pozycjach wypełnionych podczas głosowania, stawiając przy tych poprawkach swój podpis.
9. W trakcie zliczania głosów sekretarz jest zobowiązany sprawdzić, czy łączna ocena punktowa operacji zawarta w pozycji „SUMA PUNKTÓW” została obliczona poprawnie.
10. Jeżeli po dokonaniu poprawek i uzupełnień karta nadal zawiera błędy w sposobie wypełnienia, zostaje uznana za głos nieważny.
11. Wynik głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD dokonuje się w taki sposób, że sumuje się oceny punktowe wyrażone na kartach stanowiących głosy oddane ważnie w pozycji „SUMA PUNKTÓW" i dzieli przez liczbę ważnie oddanych głosów.
12. Wyniki głosowania ogłasza Przewodniczący Rady.
13. Na podstawie wyników głosowania w sprawie oceny operacji według lokalnych kryteriów LGD sporządza się lisię operacji wybranych do finansowania.
14. W przypadku gdy wnioski posiadają taką samą liczbę punktów o miejscu na liście rankingowej decyduje kolejność złożenia wniosku. Jeśli wnioski zostały złożone w tym samym dniu o miejscu na liście rankingowej decyduje godzina złożenia wniosku.
15. Każdy projekt musi otrzymać co najmniej 40% ogółu punktów możliwych do uzyskania, aby operacja mogła być wybrana do finansowania.

Załącznik 9. Analiza potrzeb mieszkańców

Poniższe wykresy prezentują analizę ankiety potrzeb przeprowadzonej na terenie gmin wchodzących w obszar LGD „Powiatu Świdwińskiego”.

Wykres 1. Status prawny respondenta

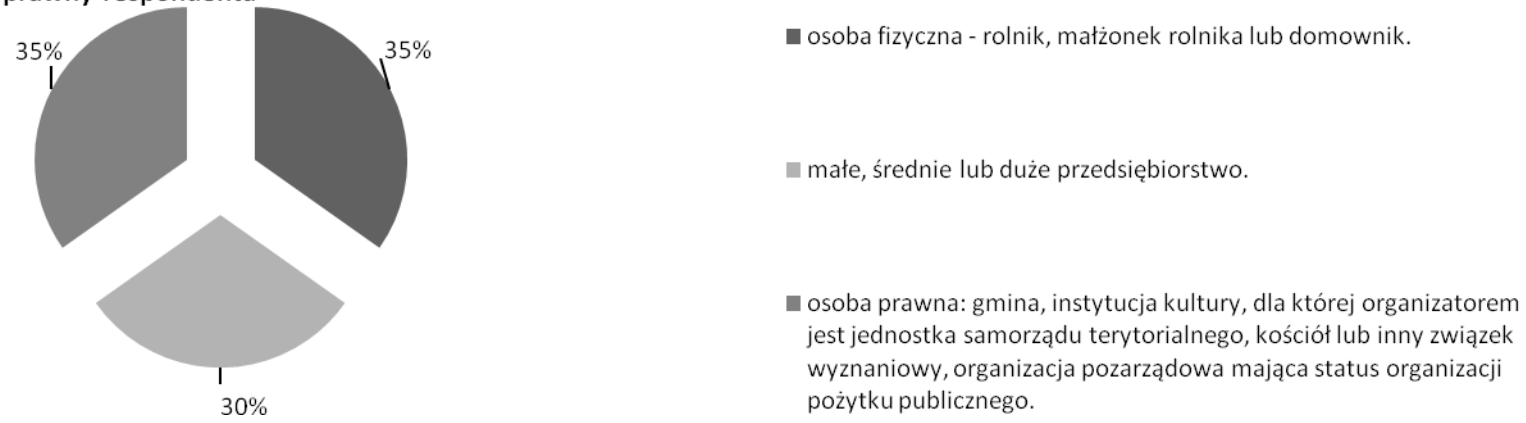

Wykres 2. Podział geograficzny respondentów

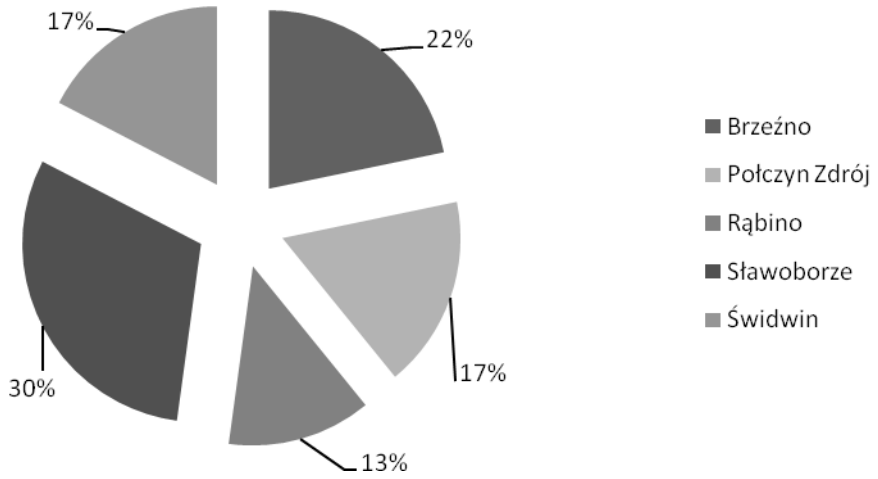

Wykres 3. Problemy obszaru LGD Powiatu Świdwińskiego

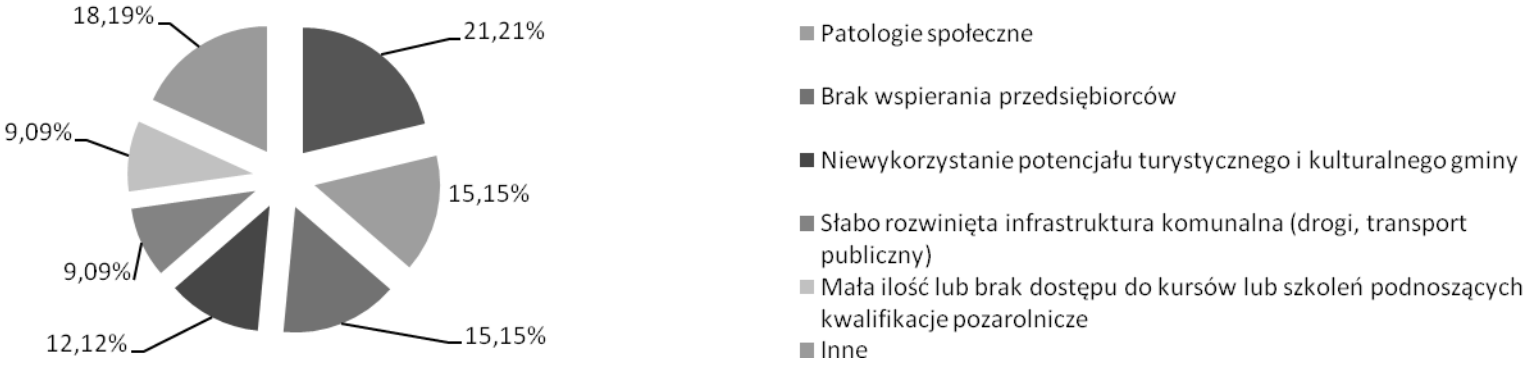

Wykres 4. Silne strony obszaru LGD Powiatu Świdwińskiego

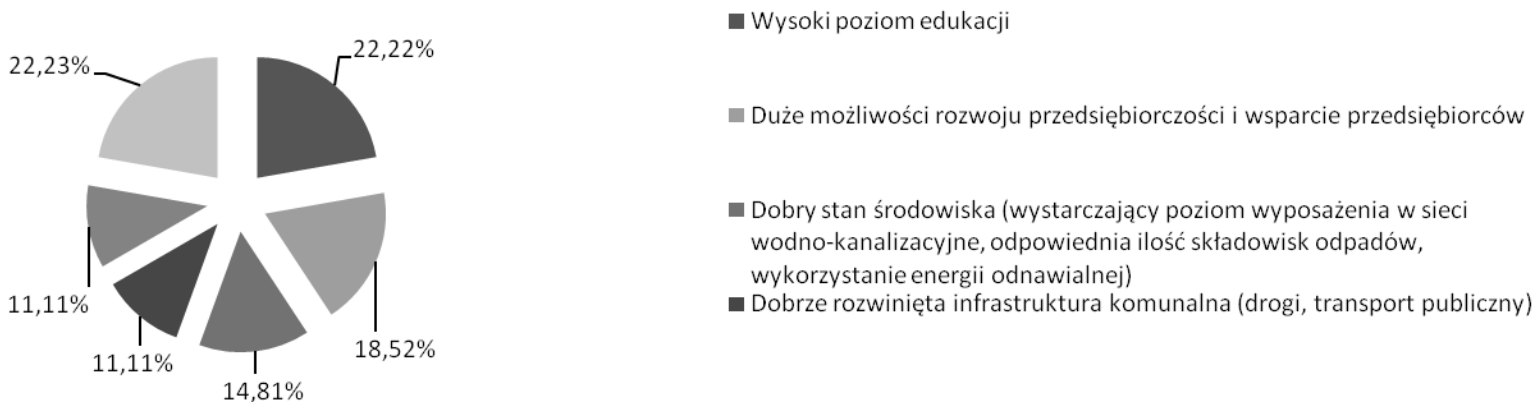

Wykres 5. Szanse obszaru LGD Powiatu Świdwińskiego

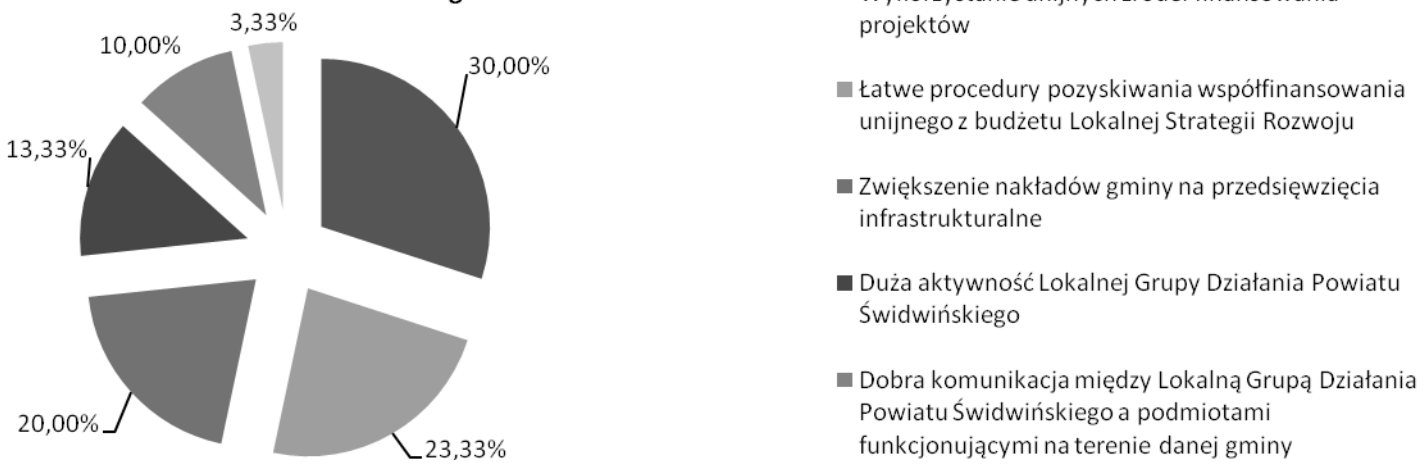

Wykres 6. Zagrożenia obszaru LGD Powiatu Świdwińskiego

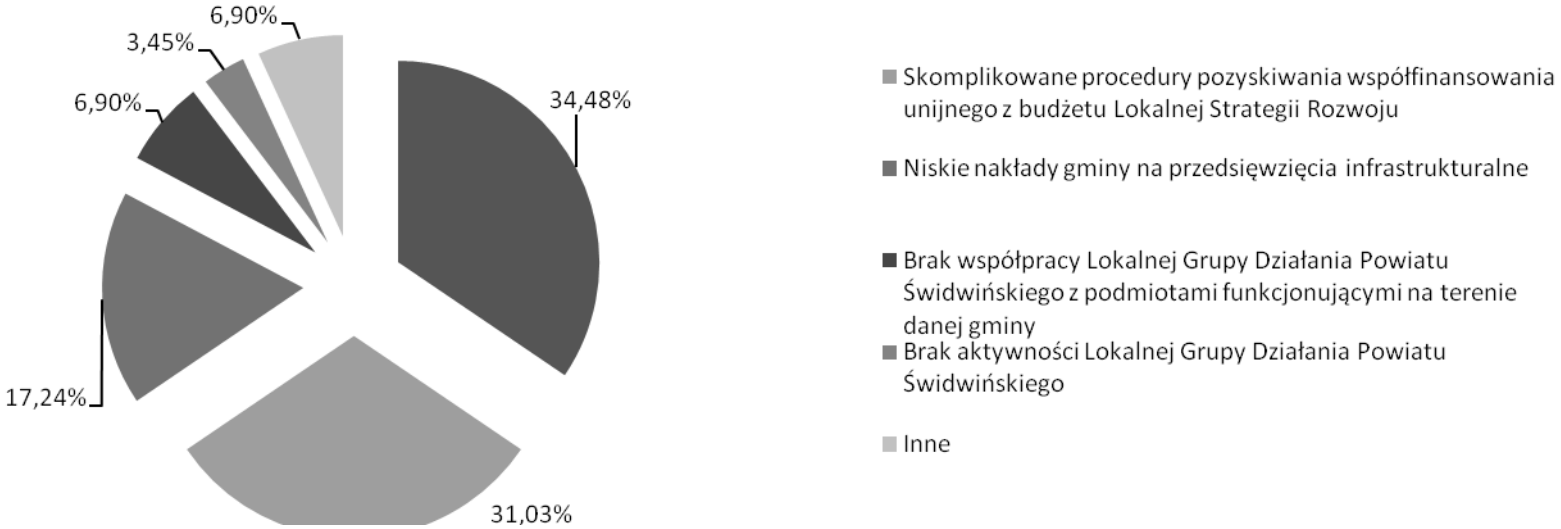

Załącznik 10. Sprawozdania z konsultacji społecznych

L.p.	Wyszczególnienie	Zawartość konsultacji
1.	Miejsce i czas spotkania	Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone dnia 24.11.2008 w gminie **Brzeżno** Odbyły się one w Domu Kultury, w godzinach od 10.00 do 12.00.
2.	Cel spotkania	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Brzeżno z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD Powiatu Świdwińskiego oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.
3.	Liczba uczestników	7
4.	Kategorie uczestników	Jednostki budżetowe
5.	Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych	
5. a	Przedsięwzięcie 1	Tworzenie ośrodków integracji w sołectwach
5. b	Przedsięwzięcie 2	Plac zabaw dla dzieci
5. c	Przedsięwzięcie 3	Program społeczny aktywizujący społeczność lokalną
5. d	Przedsięwzięcie 4	
5. b	Przedsięwzięcie 5	
6.	Przeprowadzenie badania ankietowego	Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest zbadanie zgodności społeczeństwa z celami, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.
7.	Przeprowadzenie badania marketingowego. Analiza SWOT.	Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na 2 grupy 3-osobowe i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Brzeżno w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”. Wyniki pracy grup zostały zaprezentowane poniżej: **Mocne strony:** • Uwarunkowania Historyczne – wielokulturowość, oznacza to, że tereny w takim kształcie zaczęły funkcjonować dopiero po 45 roku i istnieje tu zlepek wielu kultur, między innymi kresów wschodnich, z każdego regionu. Następuje wymiana tradycji, obrzędowości. Obrzędy są kultywowane w rodzinach, istnieje na terenie gminy zespół ludowy, który również kultywuje tą wielokulturowość. Zespół Leszczyna. • Ziemie obecnej gminy należały kiedyś do Niemczech i to pozwala na dzisiejszy kontakt z sąsiadami. Gmina utrzymuje sporadyczne kontakty, nie ma stałego porozumienia. • Warunki przyrod.- krajobrazowe –zróżnicowanie krajobrazu: lasy, jeziora. Obszar chroniony – komplet Karsiborski, ścieżki przyrodnicze, szlak Przyrzecze – Karsibór. • Bliskość do morza nie ma wpływu na życie gminy (1 godz. drogi) • Duży przyrost naturalny • Zwiększa się ilość młodzieży studiującej, • Drogi wojewódzkie i powiatowe umożliwiają dojazd do każdej miejscowości, • Woda jest doprowadzona do każdej miejscowości, • Usuwanie odpadów jest dobrze rozwiązana, są dwie firmy, które zajmują się tym kompleksowo, wprowadzona jest segregacja śmieci, likwidowana • Zalążek grup inicjatywnych w niektórych sołectwach • Tradycje: miód, tradycyjny wypiek chleba, masło produkowane tradycyjną metodą, • Koła gospodyń wiejskich (np. Pęcerzyno) pieką, haftują, wyjeżdżają ze swoimi wyrobami na zewnątrz, specjalizują się w wyszywaniu

		obrazów metodą krzyżykową i tzw. frywolitki (w Połczynie występują całą zimą, niemieccy turyści są tym zachwyceni) • Zespół szkół w Brzeźnie jest dobrze wyposażony, • Rolnictwo jest podstawą rozwoju, od małych po duże gospodarstwa, (duże gospodarstwa są samowystarczalne) • Odbywają się imprezy cykliczne (dożynki, sprzątanie ziemi, choinka, zakończenie roku szkolnego, festyn rodzinny, dzień kobiet itp.- w niektórych sołectwach) **Słabe strony:** • Do słabych stron należy brak ujednoliconego wzorca. • Do małych strona należy brak agroturystyki, brak małej infrastruktury turystycznej, niewykorzystanie walorów przyrodniczych • Duża odległość do miasta wojewódzkiego • Obserwowana jest emigracja młodzieży wykształconej (głównie za granicę) • Przyrost naturalny obserwowany jest w rodzinach dysfunkcyjnych, • Skanalizowane są tylko 3 miejscowości (na 11), • Duże utrudnienia w korzystaniu z intrnetu (gł. Telefonia komórkowa) • Brak ciepłowni • Nikła aktywność społeczna • Mentalna społeczność po PGR-owska • Brak przemysłu i brak warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, • Brak działalności wokół kościoła (nie odgrywa integrującej roli) **Szanse:** • Wejście do UE, **Zagrożenia:** • Czynnik ludzki – należy dobrze rozdysponować pieniądze
8.	Istotne głosy w dyskusji	Wybrana misja: „Lokalna Grupa Działania -„Powiatu Świdwińskiego” obszarem dostatku, rozwoju, aktywności i przedsiębiorczości, sprzyjającym inicjatywom lokalnym i współpracy, kultywującym tradycję i historię regionu oraz eksponującym walory przyrodniczo-krajobrazowe”.

L.p.	Wyszczególnienie	Zawartość konsultacji
1.	Miejsce i czas spotkania	Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone dnia 25.11.2008 w gminie **Świdwin** Odbyły się one w Urzędzie Gminy (sala 55), w godzinach od 10.00 do 12.10.
2.	Cel spotkania	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Świdwin z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD Powiatu Świdwińskiego oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.
3.	Liczba uczestników	19
4.	Kategorie uczestników	Jednostki budżetowe – 10, organizacje pozarządowe – 9,
5.	Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych	
5. a	Przedsięwzięcie 1	Budowa placu zabaw
5. b	Przedsięwzięcie 2	Budowa bezpiecznych boisk
5. c	Przedsięwzięcie 3	Remont zabytkowego kościoła
5. d	Przedsięwzięcie 4	Budowa chodnika wiodącego do kościoła oraz ciągów pieszych na terenie wsi
5. e	Przedsięwzięcie 5	Odnowa parków
5. f	Przedsięwzięcie 6	Stworzenie większej ilości ścieżek rowerowych
5. g	Przedsięwzięcie 7	Zagospodarowanie i wyposażenie pomieszczeń (świetlice, pomieszczenia gospodarcze „SPK”)
5. h	Przedsięwzięcie 8	Zwiększenie dostępu do internetu
6.	Przeprowadzenie badania ankietowego	Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest zbadanie zgodności społeczeństwa z celami, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.
7.	Przeprowadzenie badania marketingowego. Analiza SWOT.	Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na 6 grupy 3-4 -osobowe i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Brzeżno w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”. Wyniki pracy grup zostały zaprezentowane poniżej: **Mocne strony:** • Ruiny pałacu, zabytkowe kościoły do zagospodarowania, • Jeziora i lasy (dobre) • Nieduże odległości pomiędzy miejscowościami, • Na terenie miejscowości działają firmy usuwające odpady, firmy wprowadzają segregację śmieci • W każdej miejscowości istnieją linie gazu (choć nie wszystkie są wykorzystane) • Potencjał gospodarczy – agroturystyka, wypoczynek na łonie natury • Obelisk z I wojny światowej (obecnie leży na prywatnym podwórku, z powodu braku funduszy nie można go przenieść, a może to być atrakcja dla całej gminy) • Świeże powietrze • Powstawanie gospodarstw ekologicznych, • Dobry stan dróg, • Istnienie Zespołu Kluczowianki (taneczny), Stowarzyszenia „Przyjaciół Kluczkowa” (powstało z koła gospodyń wiejskich) – napisali już jeden projekt, Stowarzyszenie ze Smardzka, • Powstawanie gospodarstw z zdrową żywnością, • W Kluczkowie ludzie są chętni do pomocy, działanie stowarzyszenia cieszy się dużą popularnością, • Imprezy: dożynki, kuligi,

		• Ksiądz organizuje fundusze żeby pozyskać pieniądze na remont kościoła (Kluczkowo), • Kaziuki – lwowskie wypieki w Świdwinie(wypieki, zupki) • Siedliska ptaków chronionych (orlik), jeziora czapli w Oparznie, szuwary • Zabytki i pomniki przyrody (do wykorzystania przy budowie np. ścieżek rowerowych), • W XVII wieku odbyła się bitwa pomiędzy Białogardem a Świdwinem o bitwa o krowę) • Zróżnicowanie terenu, • Sąsiedztwo miast: Świdwin, Połczyn-Zdrój, Białogard, • Bardzo dobra aktywność gminy (samorządów), • Wzrost wykształconej młodzieży **Słabe strony:** • Brak ścieżek rowerowych • Słabe zabezpieczenie torów, w niektórych miejscowościach pozostałość po kolei (niewykorzystane) • Mała integracja społeczeństwa, wszyscy • Brak jakichkolwiek osób zajmujących się zabytkowymi dziełami, • Mało miejsc pracy, • Ciężkie uzyskanie wpisu do listy zabytków (kościół w Kluczkowie), • Złe dojazdy do jezior, • Brak pól namiotowych, • Byłe województwo koszalińskie, duża odległość do miasta województwa, • Starzejące się społeczeństwo, • Ujemny przyrost naturalny, • Brak chodników, • Brak dojazdu do miasta (mało autobusów), • Brak koszy segregacji śmieci, • Brak systematyczności w wywożeniu śmieci (nie jest to dobrze rozwiązanie), • Brak oczyszczalni ścieków, • Słaby dostęp do Internetu, (w niektórych miejscach brak nawet radiowego), • Doprowadzony gaz do miejscowości, ale ludzi nie stać aby ją doprowadzić do domu • Złe wyposażenie świetlic, brak boisk, placów zabaw (choć jest dobry teren), • Brak historii (tereny osiadłe), brak tradycyjnego rzemiosła, • Historia jest zapomniała, wszystko jest tak zniszczona, że ciężko jest coś na tym „zbudować”, • Brak wyznaczonych szlaków pomimo malowniczej okolicy, • Zbyt mała długość chodników w miejscowościach, ciągów pieszych, • Zły dostęp do służby zdrowia, (dwa punkty w gminie Lekowo i Rusinowo), pomimo dość dobrego dostępu jakość jest bardzo niska, • Brak opieki psychologów, patologie (dziedziczne), • Zbyt duża opieka społeczna, dostają pieniądze wiec nie chcą pracować, • Ludzie młodzi wykształceni wyjeżdżają, • Brak możliwości pracy dla młodych ludzi (zostają tylko renciści i emeryci), • Młodzież albo wyjeżdża albo nic jej się nie chce (luka między 19-30 lat), • Brak pomocy dla dzieci i młodzieży uzdolnionej,

		• Brak dostępu do kina, teatru, kultury **Szanse:** • Wejście do UE, • Zdobycie lepszej pracy i doświadczenia, **Zagrożenie:** • Emigracja społeczeństwa, • Biurokracja (trudności w założeniu własnej firmy, trzeba jeździć do dużych miast po uzyskanie zaświadczeń – Białogard, Koszalin, Szczecin)
8.	Istotne głosy w dyskusji	Wybrana misja: „Misją Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego” jest stworzenie sprzyjających warunków rozwoju i wykorzystania potencjału historyczno-kulturowego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru przyczyniając się do aktywizacji lokalnej społeczności oraz minimalizacji bezrobocia i migracji zarobkowych” Podczas konsultacji uczestnicy zwrócili uwagę na następujące zagadnienia: • Organizowany jest Turniej o Szable Wójta , ale sołtysom trudno jest zebrać osoby, które byłyby chętne wziąć udział. • W mniejszych miejscowościach jest większa integracja społeczności. • Powodem nie pozyskiwania środków jest brak informacji i złożoność wniosków • Współczesne społeczeństwo źle reagują na hasło „czyny społeczne” (powiązanie z okresem komunistycznym). • Za czasów PGR-ów była lepsza organizacja, ludzie przed świętami razem zbierali się i wspólnie sprzątali swoją miejscowość , następnie razem organizowali ognisko. Po upadku PGR-ów wszystko się skończyło, brak organizatora (kiedyś kierownicy PGR-ów mówili ludziom co maja robić). • Istnieje pomysł uruchomienia obecnie nie używanego połączenia kolejowego między Świdwinem a Połczynem-Zdrojem, zabytkowe wagony, ale jest to kosztowna inwestycja.

L.p.	Wyszczególnienie	Zawartość konsultacji
1.	Miejsce i czas spotkania	Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone dnia 26.11.2008 w gminie **Rąbino** Odbyły się one w Dom Kultury, w godzinach od 12.00 do 14.40.
2.	Cel spotkania	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Rąbino z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD Powiatu Świdwińskiego oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.
3.	Liczba uczestników	5
4.	Kategorie uczestników	Osoby fizyczne – 2, jednostki budżetowe- 2, organizacje pozarządowe - 1
5.	Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych	
5. a	Przedsięwzięcie 1	Brak sugestii
6.	Przeprowadzenie badania ankietowego	Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest zbadanie zgodności społeczeństwa z celami, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.
7.	Przeprowadzenie badania marketingowego. Analiza SWOT.	Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na 2 grupy 3-osobowe i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Brzeżno w kontekście rozwoju całego obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Wyniki pracy grup zostały zaprezentowane poniżej: **Mocne strony:** • Piękny krajobraz, czyste powietrze, zróżnicowany krajobraz, dużo lasów, • Znaleziska archeologiczne, historia komunikacji, gorzelnictwa, • Pomniki przyrody, • Położenie na szlaku kolejowym Szczecin-Gdańsk, • Gmina zwodociągowana niemal w 100% (aktualnie prowadzone inwestycje w zakresie sieci i rozbudowy), • Dobrze zorganizowany wywóz odpadów, selektywna zbiórka odpadów, • W 2010 zostanie zakończona inwestycja (aktualnie w trakcie realizacji) dotycząca budowa oczyszczalni ścieków i kanalizacji sanitarnej, • Kultura – Ośrodek Rekolekcyjny w Lipi i Roli (organizowane sylwestra, wieczorki filmowe), imprezy cykliczne (dożynki, zakończenie lata itp.), • Na terenie gminy działa Ośrodek Edukacji Ekologicznej, • Istnienie szlaków rowerowych – Młynów, Kościołów; szlaki piesze – w okolicy Lipia, • Duża aktywność samorządów, • Oświata – wzorcowa infrastruktura szkolnictwa gminy na tle regionu, • Możliwość spływu kajakami na pobliskiej rzeczce, • Wzrost wykształconej młodzieży, • Dwie miejscowości są typowo rolnicze (tam nie było PGR-ów), tam jest większa aktywność społeczeństwa, odnawiają budynki (Biała Góra), • Możliwość rozwoju grzybiarstwa i myślistwa, • Działalność klubów łowieckich, • Zróżnicowana rzeźba terenu (doskonałe tereny rajdów),

		Słabe strony: • Niewykorzystane walory historyczne – siedziba biskupów w Lipiu, • Brak promocji gminy, jej historii, walorów • Duża odległość od siedziby województwa, • Migracja młodych ludzi, • Zły stan dróg (również powiatowe), • Złe rozwiązanie komunikacji autobusowej (brak możliwości powstania firm przewożących ludzi, były podejmowane próby), • Brak dostępu do szerokopasmowego Internetu, • Mała aktywność społeczna, mała ilość organizacji pozarządowych, • Brak zakładów produkcyjnych, co za tym idzie brak miejsc pracy, • Brak wiedzy historycznej wśród mieszkańców, • Starzejące się społeczeństwo (statystyka tego nie potwierdza, ale większość młodych ludzi jest na terenie gminy zameldowana a w rzeczywistości mieszkają i pracują i zagranicą lub w dużych miastach), • Brak produktów tradycyjnych, • Brak surowców energetycznych, • Byłe tereny niemieckie, • Brak nowych budynków mieszkalnych (na teranie gminy nie powstają nowe mieszkania, domy, zastój trwa kilkanaście lat), • Obszar byłych PGR-ów, • Brak atrakcji dla turystów, • Bark jezior (tylko stawki), • Bark bazy gastronomicznej, **Szanse:** • Zwolnienia z podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców tworzących miejsca pracy (działania gminy), **Zagrożenia:** • Kryzys gospodarczy, • Duża odległość od siedziby województwa,
8.	Istotne głosy w dyskusji	Wybrana misja: „Misją Lokalnej Grupy Działania –„Powiatu Świdwińskiego” jest stworzenie sprzyjających warunków rozwoju i wykorzystania potencjału historyczno-kulturowego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru przyczyniając się do aktywizacji lokalnej społeczności oraz minimalizacji bezrobocia i migracji zarobkowych”

L.p.	Wyszczególnienie	Zawartość konsultacji
1.	Miejsce i czas spotkania	Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone dnia 27.11.2008 w gminie **Sławoborze** Odbyły się one w Kawiarence Internetowej przy Urzędzie Gminy, w godzinach od 10.00 do 12.30.
2.	Cel spotkania	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Sławoborze z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD Powiatu Świdwińskiego oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.
3.	Liczba uczestników	13
4.	Kategorie uczestników	Jednostki budżetowe – 1, osoba fizyczna - 12
5.	Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych	
5. a	Przedsięwzięcie 1	Budowa chodników
5. b	Przedsięwzięcie 2	Budowa placów zabaw
5. c	Przedsięwzięcie 3	Budowa boiska sportowego
5. d	Przedsięwzięcie 4	Dokonanie oświetlenia wiosek
5. e	Przedsięwzięcie 5	Budowa i wyposażenie świetlic
5. f	Przedsięwzięcie 6	Dostęp do Internetu
5. g	Przedsięwzięcie 7	Ścieżki rowerowe
5. h	Przedsięwzięcie 8	Ochrona parku przyrodniczego
5. i	Przedsięwzięcie 9	Organizacja kursów językowych, komputerowych
5. j	Przedsięwzięcie 10	Imprezy kulturalno-edukacyjne
5. k	Przedsięwzięcie 11	Tworzenie gospodarstwa agroturystycznego
6.	Przeprowadzenie badania ankietowego	Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest zbadanie zgodności społeczeństwa z celami, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.
7.	Przeprowadzenie badania marketingowego. Analiza SWOT.	Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na 4 grupy 3-4 -osobowe i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Brzeżno w kontekście rozwoju całego obszaru LGD-„ Powiatu Świdwińskiego”. Wyniki pracy grup zostały zaprezentowane poniżej: **Mocne strony:** • Zabytkowe kościoły, • Tereny zalesione, • Bliskość granicy niemieckiej, • Bliskość morza, • Czyste powietrze, • Dobre warunki do stworzenia gospodarstw agroturystycznych, • Dobre zaopatrzenie w wodę, • Aktualnie realizowana rozbudowa wodociągów i kanalizacji, • W niedalekiej perspektywie na terenie gminy całkowita kanalizacja, • Duża możliwość pełnego zaopatrzenia w gaz w większych miejscowościach, • Duża aktywność społeczeństwa (szczególnie w mniejszych miejscowościach), • Dobra dostępność do lekarza rodzinnego (brak specjalistów),

		• Surowce: drewno, żwir, gaz, ropa, • Duża ilość małych sklepików, • Dobra aktywność sołtysów i radnych gminnych, • Cykliczne imprezy: dożynki, choinka, dzień dziecka (w większości sołectwa), • Hodowla bydła rzeźnego, • Istnienie firm leśne, • W GOK i w szkole wyszywamy haft i robótek ręcznych, • Istnieją szlaki, • Istnieje wiele ciekawych miejsc, • Na terenie gminy istnieją pomniki przyrody, • Zaopatrzenie w wodę jest dobre, ale będzie jeszcze lepsze (Dolina Parsęty), • Rosnąca świadomość ludzi w zakresie segregacji, • Zainteresowanie ludzi kulturą, • Działalność ochotniczej straży pożarnej, • Istnienie klubu sportowego Stowarzyszenie Sławoborze Pomorzany, • Klub brydżowy, jeśli ktoś chce rozwinąć swoje zainteresowani to ma szansę (strzelectwo, wędkarstwo, tenis, siatkówka i wiele innych) • Istnieje kółko teatralne, zespół stokrotki • Rolnictwo jest na dobrym poziomie (istnieją małe i duże gospodarstwa), • Dużo plantacji truskawek, • Dość duży poziom przedsiębiorczości, • Dobra współpraca między sołectwami, **Słabe strony:** • Zaniedbane pozostałości po parkach, • Duże zniszczenie pałaców, kościołów, • Niewykorzystane walory przyrodnicze, • Brak sortowania wszelkich odpadów komunalnych, • Brak powszechnego Internetu (w niektórych miejscach brak możliwości podłączenia), • Duże koszty przyłączenia gazu w mniejszych miejscowościach, • Pojedynczy przypadek miejscowego artysty, • Brak przedszkoli, • Brak świetlic w małych miejscowościach, • Brak innego przemysłu niż tartaki, • Brak ośrodków wypoczynkowych, • Brak gospodarstw agroturystycznych (w przyszłym roku zacznie działać jedno gospodarstwo agroturystycznych), • Brak zagospodarowanego akwenu wodnego, • Mały rynek pracy, • Brak środków finansowych, • Emigracja, starzejące się społeczeństwo, • Młodzież wyjeżdża do dużych miast • Brak dróg, chodników,

		• Niż demograficzny, małe zaludnienie, • Duże bezrobocie, • W mniejszych miejscowościach drogi w złym stanie technicznym, a w niektórych brak utwardzenia, • Brak dobrej komunikacji autobusowej dowożącej do miejsc gdzie jest kolej, • Słaba aktywność społeczeństwa w niektórych miejscowościach, • Brak leadera, • Brak miejsc spotkań, • Niewykorzystanie ciekawych miejsc, • Brak stowarzyszeń, Kół Gospodarstw Wiejskich, • Niewykorzystana bliskość morza (pół godziny drogi), • Brak miejsc noclegowych, • Brak komunikacji kolejowej (tory zostały rozebrane), • Istnienie dzikich wysypisk, • Pomimo segregacji, przyjeżdża firma i wszystko wrzuca do jednego samochodu, • Ludzie są chętni do udziału w imprezach ale zazwyczaj za coś (np. nagrody), • Tereny byłych PGR-ów, po pracy na roli nie mają siły na rozrywkę, • Istnieją gospodarstw z zdrową żywnością ale mało, • Mały rynek pracy (muszą dojeżdżać do miast), **Szanse:** • Euro 2012,
8.	Istotne głosy w dyskusji	Wybrana misja: „Misją Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego” jest stworzenie sprzyjających warunków rozwoju i wykorzystania potencjału historyczno-kulturowego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru przyczyniając się do aktywizacji lokalnej społeczności oraz minimalizacji bezrobocia i migracji zarobkowych” Podczas konsultacji uczestnicy zwrócili uwagę na następujące zagadnienia: • Migrację może powstrzymać rozwój gospodarczy oraz stworzenie „noclegowni”, czyli ludzie pracują w mieście a mieszkają na terenie gminy. Ale aby ludzie chcieli mieszkać na wioskach trzeba stworzyć atrakcyjne warunki, np. przedszkola, „nocne życie”. • Aktywność społeczeństwa mogą poprawić nowe pomysły, lepsza komunikacja. Obecnie pomysłodawcą jest jedna osoba i co roku jest to samo, co powoduje że ludzie się nudzą. Potrzebna jest większa komunikacja międzyludzka; więcej osób może wymyślić więcej interesujących rzeczy. Należy aktywizować od małego. • Dzięki dotacji urzędu pracy młodzi ludzie otwierają swoje działalności ale tylko na rok czas, ponieważ przez ten okres dostają dotację. Powstają małe działalności gospodarcze, ale krótkookresowe.

L.p.	Wyszczególnienie	Zawartość konsultacji
1.	Miejsce i czas spotkania	Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone dnia 2811.2008 w gminie **Połczyn-Zdrój** Odbyły się one w Urzędzie Miasta i Gminy (sala 07), w godzinach od 10.00 do 12.50.
2.	Cel spotkania	Celem konsultacji społecznych było zapoznanie mieszkańców Gminy Połczyn-Zdrój z obszarem działania, misją i głównymi celami LGD Powiatu Świdwińskiego oraz przeprowadzenie wspólnej diagnozy problemów i potrzeb badanej gminy w kontekście efektu synergii całego obszaru LGD.
3.	Liczba uczestników	15
4.	Kategorie uczestników	Przedsiębiorca – 1, Jednostki budżetowe – 2, Organizacje pozarządowe – 10, Inne – 2.
5.	Propozycje i sugestie uczestników konsultacji społecznych	
5. a	Przedsięwzięcie 1	Stacja przekaźnikowa celem szerszego dostępu Internetu,
5. b	Przedsięwzięcie 2	Stworzenie aktualnych map szlaków rowerowo-pieszych,
5. c	Przedsięwzięcie 3	Stworzenie mini ośrodka na hipoterapie (w prywatnym gospodarstwie agroturystycznym),
5. d	Przedsięwzięcie 4	Organizowanie imprez kulturalnych (np. zaproszenie grupy teatralnej)
5. b	Przedsięwzięcie 5	Kursy podnoszące kwalifikacje
6.	Przeprowadzenie badania ankietowego	Uczestnikom konsultacji społecznych został rozdany kwestionariusz ankiety. Celem badania ankietowego jest zbadanie zgodności społeczeństwa z celami, alokacja środków na poszczególne działania oraz poznanie potrzeb w zakresie typów projektów zgłaszanych do realizacji w ramach LSR.
7.	Przeprowadzenie badania marketingowego. Analiza SWOT.	Uczestnicy konsultacji społecznych zostali podzieleni na 3 grupy 5-osobowe i poproszeni o przeprowadzenie Analizy SWOT własnej gminy w kontekście uzyskania efektu synergii całego obszaru LGD. Analiza SWOT została przeprowadzona wg wcześniej przygotowanego wzoru. Następnie każda z grup zaprezentowała wyniki analizy. Uczestnicy konsultacji wspólnie wskazali na mocne i słabe strony oraz zagrożenia i szanse gminy Brzeżno w kontekście rozwoju całego obszaru LGD –„Powiatu Świdwińskiego”. Wyniki pracy grup zostały zaprezentowane poniżej: **Mocne strony:** • Ciekawa historia regionu, • Są jeszcze osoby mówiący po niemiecku, • Często byli mieszkańcy (teraz mieszkający na terenie Niemiec) przyjeżdżają odwiedzić swoje miejsce urodzenia (sentyment), • Istnienie Drawskiego Parku Krajobrazowego, torfowiska, • Teren atrakcyjny – pofałdowany, • Duzy potencjał rolniczy i leśny, • Duża ilość zabytków, tj. dwory, kościoły, pomniki przyrody, • „Szwajcaria Połczyńska”, czyste powietrze, • W okolicy żyje i gniazduje orzeł bielik, • Występowanie unikatowych roślin, lasów bogatych w grzyby i zwierzynę, • Istnienie ścieżek rowerowych, szlaków konnych i pieszych, • Dobre tereny łowieckie, • Blisko do granicy z Niemcami i morza, • Zwiększająca się liczba urodzin, • Duża ilość wodociągów oraz prowadzi się inwestycje ulepszające stan wodociągów i jakości wody, • Na terenie gminy działają 4 firmy usuwające odpady, w sposób profesjonalny pozwalają na segregacja śmieci,

		• Produkty regionalne: miód, • Prężnie działające rady sołeckie, • Cykliczne odbywające się imprezy, takie jak: dzień dziecka, dzień matki, koniec wakacji, „Daż Bór”, dożynki, festyny, „Sielskie lata” itp. • Odbywające się Dni Połczyna-Zdroju, • Istnienie Szlaku Solnego, • Gmina uzdrowiskowa, • Obszary Natura 2000, • Gmina jest na etapie kanalizowania miejscowości (Fundusz Spójności), • Istnienie punktów bibliotecznych w świetlicach, • Brak leadera, społeczność coraz chętniej bierze udział w różnych projektach, które ich zaciekawią (potrzebna jest osoba lub grupa osób, które będą to inicjować – przynajmniej początkowo) • Szpital powiatowy, • Duża liczba placówek oświatowych i przedszkolnych, również na terenach wiejskich, • Duża ilość ziemi w zasobie ANR, • Występowanie grup producentów zbóż „PLON”, • Występowanie kopalni borowiny, • Baza hotelowa, • Placówki uzdrowiskowe, • W Połczynie-Zdroju istnienie telewizji kablowej, • Wsie na terenie gminy Połczyn-Zdrój jest na wyższym poziomie w porównaniu z innymi gminami, • Społeczność lokalna dba o obiekty powstające na ich terenie, • Otwartość młodzieży na proponowane im sposoby spędzania czasu, • Działalność klubów sportowych Redłowia Redło, Uczniowski Klub Sportowy Tęcza Gawroniec (stowarzyszenie), • Organizowanie turniejów sportowych (np. między miejscowościami), **Słabe strony:** • Zła organizacja na wsiach, • Częste awarie elektroenergetyki, • Brak Internetu (słaby dostęp), • W niektórych miejscowościach brak aktywności społeczeństwa, • Brak miejsc spotkań dla ludności, miejsc gdzie mogą być organizowane imprezy w okresie zimowym, • Słabo rozwinięta kultura, • Gmina jest słabo promowana, • Ograniczony rynek pracy, • Zły stan zabytkowych kościołów, pałacyków, • Brak dojazdu i przygotowania do ekspozycji walorów przyrodniczo-krajobrazowych, (brak promocji), • Duża odległość do miasta wojewódzkiego, • Społeczeństwo starzejące się, • Niski poziom wykształcenia, • Teren słabo zaludniony, • Patologie społeczne,

		• Brak świetlic w niektórych miejscowościach, • Zły stan dróg, • Brak chodników na wsiach, • Mała świadomość ludzi w zakresie segregacji odpadów, • Brak kanalizacji w wielu miejscowościach, • Brak dostatecznego oświetlenia wsi, • Brak parkingów na terenie miasta, • Spadający poziom wód gruntowych, wysychające studnie, • Zła jakość wody (przestarzała technologia w hydroforniach), • Brak sieci gazowej na terenach wiejskich, • Brak typowego produktu regionalnego, • Utrudniony dostęp do opieki zdrowotnej na terenach wiejskich, • Mała ilość zakładów skupiających produkty rolnicze (zboża, żywiec- brak masarni, owoców miękkich), • Słabe oznaczone i rozpoznawalne szlaki turystyczne, • Słaba informacja o gospodarstwach agroturystycznych, • Brak broszur, strony internetowej mówiącej o wolnych miejscach na terenie gminy, brak informacji turystycznej, • Mała ilość zakładów przemysłowych, • Dobry węzeł komunikacyjny (z Połczyna-Zdroju można pojechać praktycznie w każde miejsce Polski), • Niektóre miejscowości nieskanalizowane, • Na terenie gminy nie działają Koła Gospodyń Wiejskich, • Kino w Połczynie-Zdroju działa tylko w okresie premierowym, • Wiejskie miejsca spotkań: sklep i przystanek, • Brak małej infrastruktury turystycznej, **Zagrożenia:** • Kryzys gospodarczy,
8.	Istotne głosy w dyskusji	Wybrana misja: „Misją Lokalnej Grupy Działania-„ Powiatu Świdwińskiego” jest stworzenie sprzyjających warunków rozwoju i wykorzystania potencjału historyczno-kulturowego oraz walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru przyczyniając się do aktywizacji lokalnej społeczności oraz minimalizacji bezrobocia i migracji zarobkowych”

Załącznik 11. Analiza wyników przeprowadzonych konsultacji społecznych

W toku konsultacji społecznych uczestnikom rozdano ankiety umożliwiające im podjecie decyzji co do zasadności celów ogólnych oraz szczegółowych (patrz Tabela Z. 13.1.) w kontekście problemów i potrzeb mieszkańców obszaru LGD. Uczestnicy konsultacji społecznych przyznawali „1” w przypadku aprobaty oraz „0” w przypadku niezgodności z danym celem.

Tabela Z.13.1. Wzór karty zgodności z celami ogólnymi i szczegółowymi

1. PRZECIWDZIAŁANIE MARGINALIZACJI GOSPODARCZEJ OBSZARU LGD		2. WZROST POZIOMU I JAKOŚCI ŻYCIA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	
A. Efektywne wykorzystanie potencjału historyczno-kulturowego		**A. Aktywizacja lokalnej społeczności**	
Rozwój rękodzielnictwa i tradycyjnego rzemiosła		Wspieranie oddolnych inicjatyw integracyjnych	
Kultywowanie tradycji społeczności lokalnej		Zwiększenie zaangażowania młodzieży w życie społeczności lokalnej	
Promocja dziedzictwa historyczno-kulturowego		Tworzenie lokalnych ośrodków integracji	
Zapobieganie degradacji obiektów historyczno-kulturowych		Budowanie społeczeństwa informacyjnego	
(proszę wpisać swoje propozycje)		(proszę wpisać swoje propozycje)	
B. Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych		**B. Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym**	
Rozwój funkcji turystycznych i rekreacyjnych		Podnoszenie kwalifikacji	
Rozwój agroturystyki i innych form wypoczynku			
Zachowanie cennego dziedzictwa krajobrazowego i przyrodniczego		Tworzenie możliwości przekwalifikowania	
Rozwój produktu turystycznego			
(proszę wpisać swoje propozycje)		(proszę wpisać swoje propozycje)	
C. Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości			
Inicjowanie pozarolniczej działalności gospodarczej			
Stymulowanie działalności gospodarczej poprzez inwestycje i innowacje			
Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w działalności gospodarczej, w tym rolniczej			
(proszę wpisać swoje propozycje)			

Źródło: Opracowanie własne

W wyniku analizy zebranych ankiet zostały sporządzone wykresy obrazujące (w %) ilość głosów oddanych przez uczestników konsultacji w podziale na poszczególne cele ogólne i szczegółowe.

Wykres 8. 1.B Wyeksponowanie walorów przyrodniczo-krajobrazowych - konsultacje społeczne

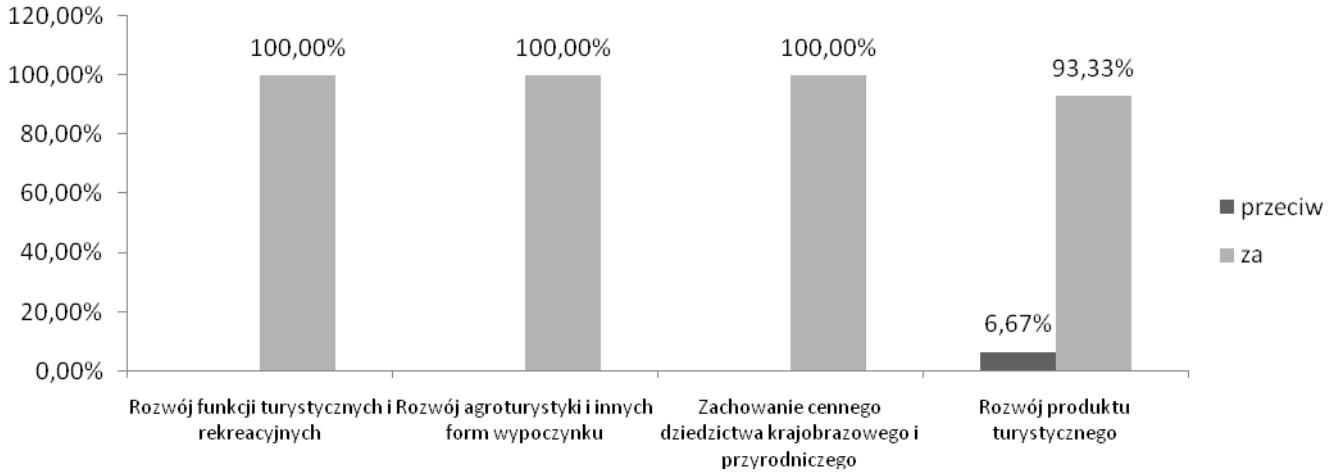

Wykres 9. 1. C Stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości - konsultacje społeczne

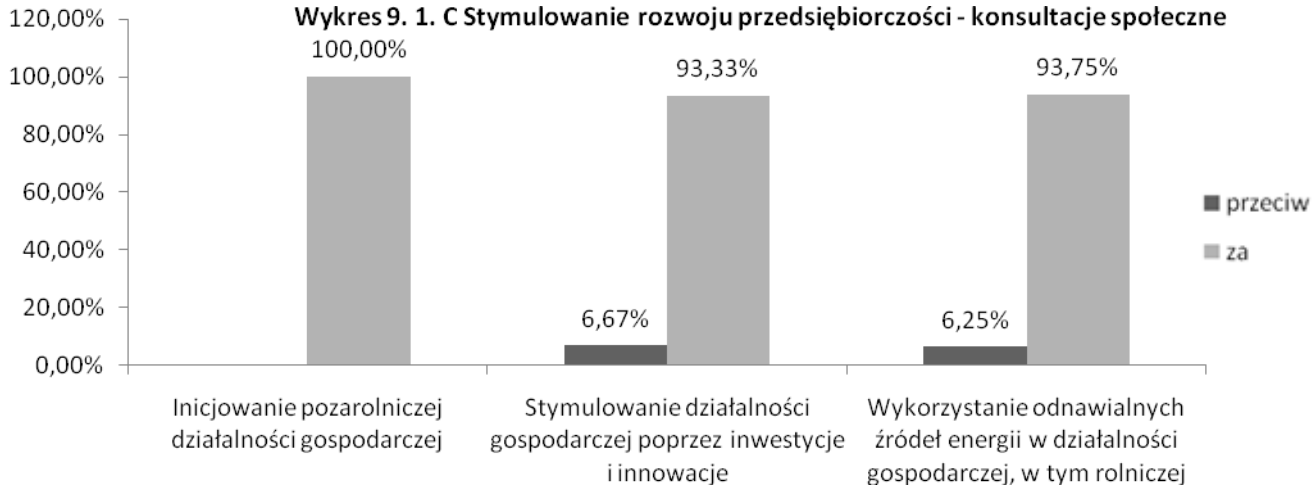

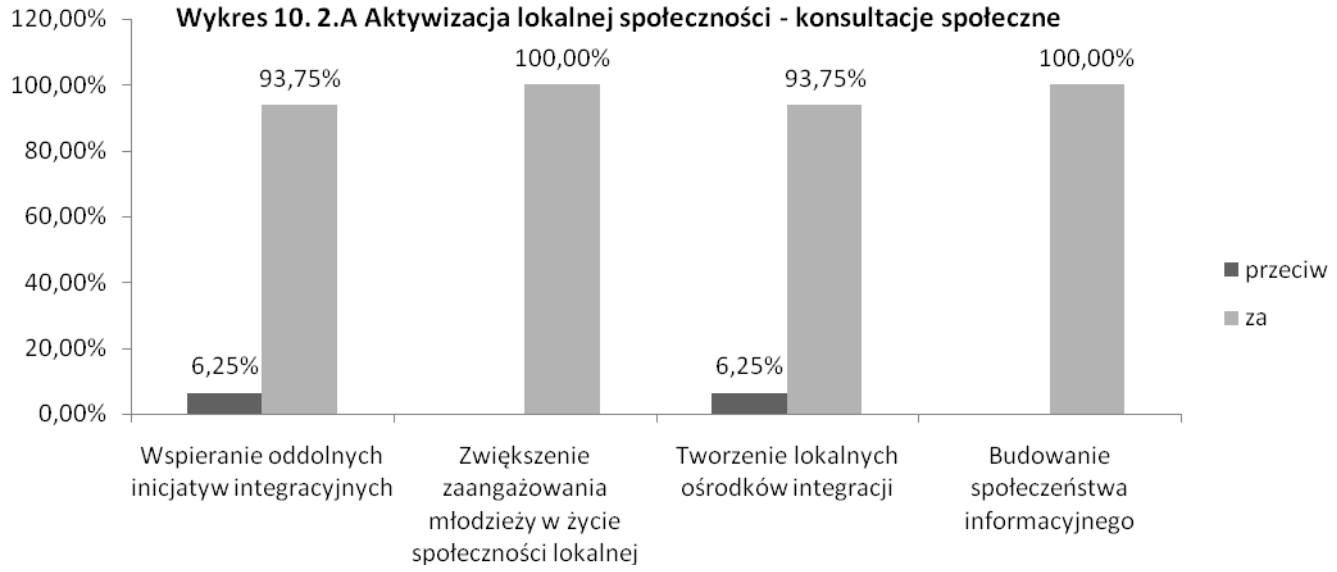

Wykres 11. 2.B Przeciwdziałanie bezrobociu i migracjom zarobkowym

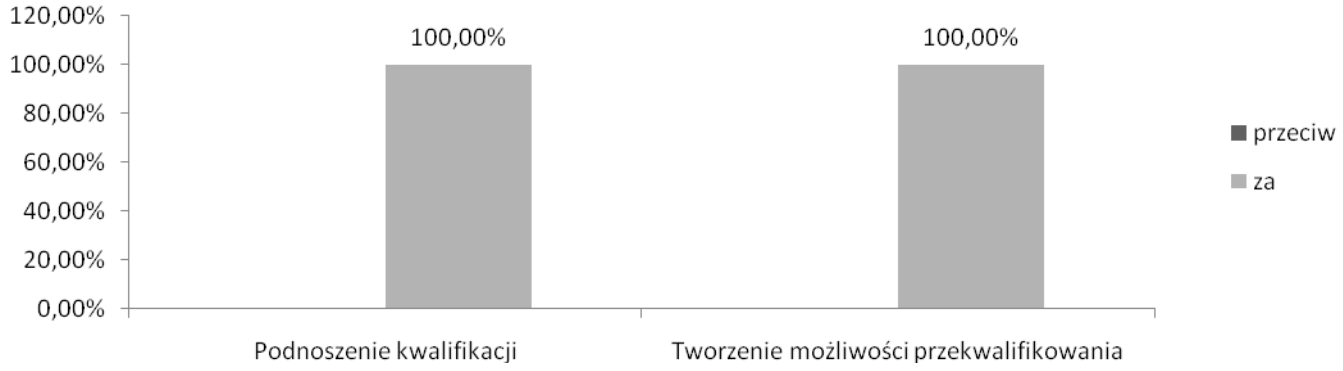

Załącznik 12. Wzór pisma zawiadamiającego o wynikach oceny

[Logo]

[data i miejscowość]

Znak sprawy: *[znak sprawy]*

[nazwa Wnioskodawcy]

Decyzja dotycząca Wniosku nr *[nr]* pn *[tytuł wniosku]*

Na mocy uchwały Rady nr *[nr uchwały]* z dnia *[data]* Państwa wniosek został uznany za zgodny z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego” oraz lokalnymi kryteriami wyboru.

Punktacja uzyskana przez wniosek w trakcie oceny wynosi *[liczba punktów]* punktów co stanowi *[wartość liczbowa]* % ogółu możliwych do uzyskania punktów. *[*Informacja czy wniosek mieści się w limicie środków czy nie*]*

W związku z tym w celu dalszej oceny, wniosek został przekazany do Instytucji Wdrażającej – Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego.

[Logo]

[data i miejscowość]

Znak sprawy: *[znak sprawy]*

[nazwa Wnioskodawcy]

Decyzja dotycząca Wniosku nr *[nr]* pn *[tytuł wniosku]*

Na mocy uchwały Rady nr *[nr uchwały]* z dnia *[data]* Państwa wniosek został uznany za niezgodny:

- z Lokalną Strategią Rozwoju Lokalnej Grupy Działania- „Powiatu Świdwińskiego” z powodu *[powód]*
- lokalnymi kryteriami wyboru *[powód]*

Punktacja uzyskana przez wniosek w trakcie oceny wynosi *[liczba punktów]* punktów co stanowi *[wartość liczbowa]* % ogółu możliwych do uzyskania punktów. Tym samym projekt nie uzyskał wymaganego minimum punktów.

Jednocześnie informujemy, że istnieje możliwość złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do Instytucji Wdrażającej, czyli Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego (dotyczy operacji, o których mowa w art. 12 ust.1 lit. A ustawy z dnia 7 marca 2007r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz.U. Nr 64, poz.427).

Od powyższej decyzji przysługuje prawo do odwołania się w ciągu 7 dni kalendarzowych od decyzji Rady, lecz nie później niż w terminie 28 dni od dnia w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy.